

دهم انسانی

۲۴ اسفند ۱۴۰۳ دفترچه سؤال اختصاصی

فیلم تحلیل آموزشی آزمون امروز
برای مشاهده در سایت کانون، کد روبه‌رو را با دوربین تلفن همراه
خود اسکن کنید.

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی، زانیار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، محمد مالک	علوم و فنون ادبی (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فاطمه عبدالوند	جامعه‌شناسی (۱)
منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، امیدرضا عاشقی، کامران عبدالهی، مصطفی قدیمی‌فرد	عربی، زبان قرآن (۱)
برگزیده از کتاب جامع	عربی، زبان قرآن (۱) - سؤال‌های «آشنا»
راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، زهرا دامپار، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
چواد پاکدل، محمد رضایی‌بقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی	منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، علی صیدی، آیدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، آرش کتاب‌فروش بدری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع	زهرا قصری، عرفان انصاریان فاطمه قرایی	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	ساغر اسفهبندی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامپار	زهرا دامپار	فاطمه عزیزی	زهرا قصری	عطیه محلوجی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی، سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	_____	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامپار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

آزمون ۲۴ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

تعداد سؤال (اختصاصی): ۹۰ سؤال مدت پاسخ‌گویی (اختصاصی): ۱۱۵ دقیقه

عنوان مواد امتحانی دروس اختصاصی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۲۰
۵	عربی، زبان قرآن (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۴۱	۵۰	
۶	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۷	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۹	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

توجه: سؤالاتی که با نشان گر نهایی مشخص شده‌اند مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

آزمون ۲۴ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی ترازى به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
ریاضی و آمار (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	
علوم و فنون ادبی (۱)	۱	۲	۳	۵	۶	
جامعه‌شناسی (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	

مدت پاسخ‌گویی: ۴۵ دقیقه

تعداد سؤال: ۳۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۱)

تابع نمودار تابع درجه ۲
کار با داده‌های آماری
گردآوری داده‌ها، معیارهای گرایش
به مرکز، معیارهای پراکندگی تا
پایان فعالیت صفحه ۹۲
صفحه‌های ۶۳ تا ۹۲

۱- نقطه $A(b, d)$ ، محل برخورد دو سهمی $y = x^2 - 7x$ و $y = 15 - x^2$ است که در ناحیه چهارم قرار دارد. مقدار

$b + d$ کدام است؟

(۱) -۱۰ (۲) -۵

(۳) ۵ (۴) ۱۵

۲- فاصله نقطه $A(-2, 1)$ از محور تقارن سهمی به معادله $y = -\frac{1}{4}x^2 + 3x + 5$ کدام است؟

(۱) ۳ (۲) ۴

(۳) ۵ (۴) ۶

۳- کدام گزینه نادرست است؟

نهایی

(۱) پارامترهای جامعه همیشه ثابت هستند، ولی آماره نمونه، متغیر است.

(۲) بهترین نمونه برای بررسی «میانگین معدل دانش‌آموزان کلاس» انتخاب ۱۰ دانش‌آموز با بالاترین معدل است.

(۳) نمونه، زیرمجموعه‌ای از جامعه آماری است که با روش مشخصی انتخاب می‌کنیم.

(۴) در گردآوری داده‌ها به روش پرسش‌نامه، اگر تعداد واحدهای نمونه زیاد باشد، این روش زمان‌بر است.

۴- تعداد متغیرهای کیفی از میان متغیرهای «سن افراد - میزان درآمد یک ورزشکار - جنسیت کارگران یک شرکت - شماره پرسنلی کارمندان یک اداره -

نهایی

دمای هوا - رتبه کنکور دانش‌آموزان یک مدرسه» کدام است؟

(۱) ۵ (۲) ۲

(۳) ۳ (۴) ۴

۵- در داده‌های مرتب‌شده ۱۵، ۱۸، x ، ۲۶، ۳۰، ۳۱، ۴۲ میانه با میانگین برابر است، مقدار x کدام است؟

(۱) ۲۵ (۲) ۱۸

(۳) ۲۰ (۴) ۱۹

محل انجام محاسبات

۶- به داده‌های آماری ۱۶، ۱۰، ۳۱، ۲۵، ۲۲، ۷، ۳۰، ۴، ۱۵، ۴، ۳۰، ۷، ۲۲، ۲۵، ۳۱، ۱۰، ۱۶ کدام داده‌ها را می‌توان افزود تا میانه تمام داده‌ها برابر ۱۶ شود؟

(۱) ۱۸، ۲۱

(۲) ۱۳، ۸

(۳) ۲۳، ۶

(۴) ۱۰، ۱۱

۷- اگر میانگین داده‌های $x_1 + 2, x_2 + 3, x_3 + 4, x_4 + 5$ برابر $\bar{x}$ باشد، میانگین داده‌های $4 + 2x_4 + 3 + 2x_3 + 3 + 2x_2 + 2 + 2x_1$ کدام است؟

(۱) $2\bar{x} - 3$

(۲) $\bar{x} - 2$

(۳) $2\bar{x} + 1$

(۴) $\bar{x} - 1$

۸- اختلاف اندازه واریانس و اندازه انحراف معیار داده‌های ۱۰، ۸، ۷، ۶، ۴ کدام است؟

نهایی

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) ۳

(۴) ۴

۹- انحراف استاندارد (انحراف معیار) داده‌های $x_1, x_2, \dots, x_{17}$ برابر صفر است. میانگین داده‌های $19, 10, 17, 22, x_{11}, x_{12}, \dots, x_{17}$ برابر کدام است؟

(۱) ۱۷

(۲) ۳۴

(۳) ۲۳

(۴) $24/5$

۱۰- به‌ازای کدام مقدار a ، واریانس داده‌های $1 - 2a, a - 2, a + 7$ و ۴ کم‌ترین مقدار ممکن می‌باشد؟

(۱) ۵

(۲) $2/5$

(۳) -۵

(۴) ۳

محل انجام محاسبات

علوم و فنون ادبی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

سبک و سبک‌شناسی (سبک خراسانی)، وزن شعر فارسی، موازنه و ترصیع + کارگاه تحلیل فصل ۳، زبان و ادبیات فارسی در سده‌های پنجم و ششم و ویژگی‌های سبکی آن صفحه‌های ۶۰ تا ۸۷

۱۱- کدام گزینه به ترتیب، درباره ویژگی‌های شعر سبک خراسانی درست و درباره نثر قرن پنجم و ششم نادرست است؟

- (۱) حذف افعال به قرینه - استفاده از دو نشانه برای یک متمم
- (۲) در توصیف پدیده‌ها بیشتر از تشبیه حسی بهره گرفته می‌شود. - تکرار فعل یا اسم به حکم ضرورت معنا
- (۳) برخی از شاعران این دوره از ادبیات عرب و مضامین آن تأثیر پذیرفتند. - تألیف کتاب در موضوعات گوناگون علمی رواج یافت.
- (۴) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار عرب - نثر موزون با بهره‌گیری از جمله‌های کوتاه خود را به شعر نزدیک می‌کند.

۱۲- چند مورد از موارد زیر، درباره شعر قرن پنجم و ششم نادرست است؟

- (الف) از مضامین برجسته شعر این دوره می‌توانیم به طرح نابسامانی‌های اجتماعی و شکایت از روزگار اشاره کنیم و همچنین حکمت و اندیشه‌های دینی در این دوره تأثیر عمیقی بخشیده و بخشی از مضامین شعری می‌شوند.
- (ب) سنایی از شاعران آغازین این دوره به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها کناره می‌گرفت.
- (ج) شعر پارسی تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و آغاز قرن ششم، همچنان تحت تأثیر سبک دوره غزنوی و سلجوقی قرار دارد.
- (د) توسعه مدارس و مراکز تعلیم از عوامل گسترش زبان و ادب فارسی در این دوره است.
- هـ) تحول روحی و معنوی انوری، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی در این دوره گردید.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۱۳- در کدام بیت تشبیهات رایج در سبک خراسانی به کار نرفته است؟

- (۱) دست و پایش بیوس و مسکن کن
- (۲) گویی که رشته‌های عقیق است و لاژورد
- (۳) تا نپرد چو کبوتر به سوی قزوین، ری
- (۴) با خار بودی همنشین چون عقل با جانی قرین
- زیر آن زلفکان چون شمشاد
- از لاله و بنفشه همه روی مرغزار
- تا نیاید سوی غزنین به زیارت شیراز
- بر آسمان رو از زمین منزل به منزل تا لقا

۱۴- کدام گزینه از ویژگی‌های زبانی متن زیر نیست؟

«چنین آورده‌اند که نصرین احمد که واسطه عقد آل سامان بود و اوج دولت آن خاندان، ایام ملک او بود، و اسباب تمتع و علل ترقع در غایت ساختگی بود؛ خزاین آراسته و لشکر جرار و بندگان فرمانبردار. زمستان به دارالملک بخارا مقام کردی و تابستان به سمرقند رفتی یا به شهرهای خراسان.»

- (۱) کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری
- (۲) از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی
- (۳) کاربرد آرایه‌های ادبی
- (۴) کاربرد لغات عربی

۱۵- آرایه‌های مقابل همه ابیات کاملاً درست است؛ به جز:

- (۱) تو شیرینی و گفتار تو شیرین
- (۲) تُرک من چون گره از عنبر تر بگشاید
- (۳) گر در جهان بگردی و آفاق درنوردی
- (۴) ای مهر تو در دل‌ها، وی مهر تو بر لب‌ها
- تو نوشینی و دیدار تو نوشین (واج‌آرایی، ترصیع)
- از دل نافه چین خون جگر بگشاید (موازنه، واژه‌آرایی)
- صورت بدین شگرفی در کفر و دین نباشد (سجع، تضاد)
- وی شور تو در سرها، وی سَر تو در جان‌ها (مجاز، موازنه)

۱۶- ترتیب آرایه‌های «ترصیع، موازنه، تشبیه و تضاد» در کدام گزینه دیده می‌شود؟

الف) جنگ تو صلح تو همه بیم و امید است	وصل تو هجر تو همه سود و زیان است
ب) بر هر گره جعد تو صد شعبده پیداست	در هر مژه شوخ تو صد فتنه نهان است
ج) مبرید نام عنبر بر زلف چون کمندش	مکنید یاد شکر بر لعل همچو قندش
د) شکرشکن است یا سخن‌گوی من است	عبرذقن است یا سمن‌بوی من است

۱) «د»، «ج»، «ب»، «الف»

۲) «ب»، «ج»، «د»، «الف»

۱۷- خط عروضی کدام یک از گزینه‌ها تماماً نادرست است؟

- الف) دم عیسی است که با باد سحر می‌گذرد: (دم عیسی است که با بادِ سحر می‌گردد)
- ب) خورده بسی خوشه و خروار را: (خور دَب سی خوش و خَر و ا ر را)
- ج) پنجه بر زورآوران انداختن فرهنگ نیست: (پنچ بر زورآوران ان داخ تن قَرهن گ نیست)
- د) طوق جنون سلسله شد باز مکن سلسله را: (طوق ج نون سیل شد باز مکن سیل را)

۱) «الف»، «ج»

۲) «ج»، «د»

۳) «الف»، «د»

۴) «ج»، «ب»

۱۸- تقطیع کدام مصراع، نادرست است؟

- ۱) یا رب این تأثیر دولت در کدامین کوکب است؟ یا / ر / بین / تا / ا / ثی / ا / ر / دُو / ل / ت / ا / در / ا / ک / ا / دا / مین / ا / کُو / ا / ک / ا / بَست
- ۲) دل اگر از من گریزد وای من: دل / ا / اگر / از / ا / من / ا / گ / ا / ری / ز / د / و / ا / ی / ا / من
- ۳) نشستم تا برون آیی خرامان: ن / ا / ش / س / ا / تم / ا / تا / ب / ا / رو / ا / ن / ا / یی / ا / خ / ا / را / ا / مان
- ۴) به جفایی و قفایی نرود عاشق صادق: ب / ا / ج / ا / ف / ا / یی / ا / و / ا / ق / ا / ف / ا / یی / ا / ن / ا / ر / ا / و / د / ا / ع / ا / ش / ا / ق / ا / ص / ا / د / ق

۱۹- در همه گزینه‌ها به جز گزینه ... به یکی از مفاهیم موجود در عبارات زیر اشاره شده است:

«ای کریمی که بخشنده عطایی، و ای حکیمی که پوشنده خطایی و ای صمدی که از ادراک خلق جدایی»

۱) اگر در دهد یک صلاهی کرم	عزازیل گوید نصیبی بـرم (عزازیل = شیطان)
۲) آن که گر صد نردبان سازد قیاس از وهم صرف	بر نخستین پایه ادراک او ندارد گذار
۳) و گر توفیق او یک سو نهد پای	نه از تدبیر کار آید نه از رای
۴) بر رخ عیب سزد پرده و بر چهره زشت	لاجرم حق به خلائق همه ستار آمد

۲۰- مفهوم مقابل بیت «عمری است که چون خاک، جگر تشنه عشقم / و ایام به من جرعه جامت نرسانید» در کدام گزینه یافت می‌شود؟

۱) باده گلرنگ تلخ تیز خوشخوار سبک	نقلش از لعل نگار و نقلش از یاقوت خام
۲) به طرب حمل مکن سرخی رویم که چو جام	خون دل عکس برون می‌دهد از رخسارم
۳) ز حسن برق جولان، آن قدر تمکین طمع دارم	که آن آینه رو بشناسد از زنگار طوطی را
۴) از گلشن خود بر سر من یار گل افشانند	وان بلبل وان نادره تکرار مرا یافت

جامعه‌شناسی (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

باز تولید هویت اجتماعی،
تغییرات هویت اجتماعی،
تحولات هویتی جهان اجتماعی
(علل درونی و بیرونی)
صفحه‌های ۷۹ تا ۱۰۷

۲۱- به ترتیب، هر یک از تعاریف زیر به کدام یک از مفاهیم جامعه‌شناسی مربوط می‌شود؟
- به فرآیندی گفته می‌شود که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و شامل مسیری است که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود.
- مجموعه فعالیت‌هایی است که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد.
- به معنای انتقال از نسلی به نسل دیگر است؛ به گونه‌ای که علی‌رغم گذر زمان و پذیرش تغییرات، ویژگی‌های اساسی آن پایدار می‌ماند و دوام می‌آورد.

- (۱) جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - بازتولید هویت اجتماعی
- (۲) بازتولید هویت اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی
- (۳) کنترل اجتماعی - تغییرپذیری قاعده‌مند فرهنگی - جامعه‌پذیری
- (۴) جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی - تغییرپذیری قاعده‌مند فرهنگی

۲۲- چند مورد از موارد زیر نادرست است؟

- فرهنگ‌هایی که ظرفیت منطقی و عقلانی بیشتری دارند و با فطرت آدمیان سازگارترند، از قدرت اقناعی بیشتری برخوردارند.
- شیوه رسمی تشویق و تنبیه؛ بیشتر در خانواده، همسالان یا به‌وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.
- در جهان اسلام، عبادت و بندگی خداوند و تزکیه نفس، در فرآیندهای جامعه‌پذیری و کنترل اجتماعی نقش مهمی دارد.
- همه انسان‌ها هویتی را که جهان اجتماعی برای آن‌ها در نظر گرفته است، می‌پذیرند.

- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۲۳- کدام گزینه در رابطه با «جهان سکولار» صحیح است؟

(۱) امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد و هویت دینی افراد نمی‌تواند در جامعه، ظهور و بروز داشته باشد.
(۲) تحرکات اجتماعی بر مدار ارزش‌های دنیوی شکل می‌گیرد و صرفاً برای یک نژاد خاص، امکان تحرک اجتماعی صعودی فراهم است.
(۳) تحرکات اجتماعی صعودی، تنها برای کسانی ممکن است که منابع ثروت را در اختیار دارند و مناسبات و روابط آن بر مدار ارزش‌های اقتصادی شکل می‌گیرد.
(۴) هویت‌هایی که ابعاد متعالی و الهی انسان را نفی کنند، به رسمیت شناخته نمی‌شوند و امکان تحرک اجتماعی صعودی، صرفاً برای یک نژاد خاص فراهم است.

۲۴- هر یک از تغییرات زیر، به ترتیب چه نوع تحرک اجتماعی‌ای محسوب می‌شود؟

(الف) فردی که کارگر است و پس از مدتی سرکارگر می‌شود.
(ب) فردی که مغازه لباس‌فروشی دارد، پس از مدتی تغییر شغل می‌دهد و مغازه کفش‌فروشی راه‌اندازی می‌کند.
(ج) فردی که رئیس اداره آموزش و پرورش استان تهران است و پس از مدتی ریاست اداره آموزش و پرورش شهر جهرم را بر عهده می‌گیرد.
(د) فردی که معلم درس جامعه‌شناسی است؛ اما پس از مدتی تصمیم می‌گیرد که معلم درس فلسفه و منطق باشد.

- (۱) صعودی - افقی - صعودی - نزولی
(۲) صعودی - نزولی - نزولی - صعودی
(۳) صعودی - افقی - نزولی - افقی
(۴) افقی - نزولی - صعودی - افقی

۲۵- کدام یک از نمودارهای زیر، ترتیب شکل‌گیری هویت فرهنگی جهان اجتماعی را به درستی نشان نمی‌دهد؟

- (۱) عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← هویت فرهنگی جهان اجتماعی ← هویت اجتماعی افراد
- (۲) هویت فرهنگی ← بخش‌های مختلف جهان اجتماعی ← هویت اجتماعی
- (۳) عقاید و ارزش‌های اجتماعی ← اشتراک عقاید و ارزش‌ها در جامعه ← هویت فرهنگی جهان اجتماعی
- (۴) رسمیت عقاید و ارزش‌ها ← هویت اجتماعی افراد ← هویت فرهنگی جهان اجتماعی

۲۶- به ترتیب، پاسخ هر یک از موارد زیر در کدام گزینه به درستی آمده است؟

- نتیجه تزلزل فرهنگی

- تداوم تعارض فرهنگی

- پیامد بحران هویت فرهنگی

(۱) تعارض فرهنگی - بحران هویت - تحول فرهنگی

(۲) تحول فرهنگی - تزلزل فرهنگی - تعارض فرهنگی

(۳) بحران هویت فرهنگی - تزلزل فرهنگی - تحول فرهنگی

(۴) بحران هویت فرهنگی - تزلزل فرهنگی - تعارض فرهنگی

۲۷- به ترتیب چه عاملی دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و مرگ یک جهان

اجتماعی چه زمانی رخ می‌دهد؟

(۱) کاستی و خلأ معنوی - عدم توانایی در دفاع از عقاید و ارزش‌های خود

(۲) پوچی و پیری جهان اجتماعی - بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها با وجود به‌کارگیری تمام ظرفیت‌های خود

(۳) کاستی و خلأ معنوی - بازماندن از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها با وجود به‌کارگیری تمام ظرفیت‌های خود

(۴) پوچی و پیری جهان اجتماعی - عدم توانایی در دفاع از عقاید و ارزش‌های خود

۲۸- به ترتیب هر کدام از عبارات های زیر، مصداق چه مفهومی است؟

الف) عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی

ب) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی با جهان غرب

ج) ممانعت عقاید و ارزش‌های جهان اجتماعی از آشنایی با حقیقت انسان

(۱) گفت‌وگوهای مستقیم علمی معرفتی - غرب‌زدگی - از خودبیگانگی حقیقی

(۲) گفت‌وگوهای مستقیم علمی معرفتی - تزلزل فرهنگی - مرگ جهان اجتماعی

(۳) رسانه‌ها و فضای مجازی - غرب‌زدگی - از خودبیگانگی فطری

(۴) رسانه‌ها و فضای مجازی - خودباختگی فرهنگی - مرگ جهان اجتماعی

۲۹- چه شکلی از ارتباط میان جوامع، به پیشرفت و گسترش جهان اجتماعی منجر می‌شود؟

(۱) در مواجهه با جهان اجتماعی دیگر، ضمن پذیرش بخش‌های عمیق آن، هویت جدیدی به دست آورد و بدون اینکه به آن جهان اجتماعی ملحق شود، هویت جدیدی کسب کند.

(۲) با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود، با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل داشته باشد و در محدودهٔ هنجارها و شیوهٔ زندگی، عناصری را از فرهنگ دیگر بگیرد و در صورت لزوم در آن تغییر ایجاد کند.

(۳) در تعامل با جهان‌های دیگر بر عقاید و ارزش‌های خود پافشاری نکند و به مرور زمان به عقاید و ارزش‌های خود پشت کند.

(۴) اعضای آن مبهوت و مقهور جهان اجتماعی دیگر شوند و عناصر فرهنگ دیگر را بدون تحقیق و به صورت تقلیدی فرا بگیرند.

۳۰- به ترتیب، هر یک از عبارات زیر علت، مصداق و نتیجهٔ کدام موارد می‌باشند؟

- قدرت سیاسی و اقتصادی برتر غرب

- فراموش کردن هویت خود

- شناخت حقیقت خود و جهان

(۱) خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی فطری - برخورداری از عقاید و ارزش‌های حق

(۲) خودباختگی فرهنگی - از خودبیگانگی تاریخی - برخورداری از عقاید و ارزش‌های حق

(۳) مرعوب شدن جوامع غیرغربی در مواجهه با غرب - از خودبیگانگی حقیقی - داشتن نگاه توحیدی به خود و جهان

(۴) مرعوب شدن جوامع غیرغربی در مواجهه با غرب - از خودبیگانگی تاریخی - داشتن نگاه توحیدی به خود و جهان

آزمون ۲۴ اسفند ماه ۱۴۰۳

دهم انسانی

نام درس	معمولاً دانش‌آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.					این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید. شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
	۴۰۰۰	۴۷۵۰	۵۵۰۰	۶۲۵۰	۷۰۰۰	
عربی، زبان قرآن (۱)	۱	۲	۳	۴	۶	
تاریخ (۱)	۲	۴	۶	۷	۸	
جغرافیای ایران	۲	۳	۵	۷	۸	
منطق	۱	۲	۳	۴	۵	
اقتصاد	۱	۲	۳	۵	۷	

مدت پاسخ‌گویی: ۷۰ دقیقه

تعداد سؤال: ۶۰

عنوان مواد امتحانی، تعداد، شماره سؤال‌ها و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۳۱	۴۰	۲۰
۲	عربی، زبان قرآن (۱) - سؤال‌های «آشنا»	۱۰	۴۱	۵۰	
۳	تاریخ (۱)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۰
۴	جغرافیای ایران	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۵	منطق	۱۰	۷۱	۸۰	۱۵
۶	اقتصاد	۱۰	۸۱	۹۰	۱۵

عربی، زبان قرآن (۱)

وقت پیشنهادی: ۲۰ دقیقه

هذا خلق الله
المعالم الخَلَابَة
صفحه‌های ۶۷ تا ۹۲

■ عَيْنُ الْأَصْحَحِ وَالْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجَمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (۳۱ - ۳۵)

۳۱- «البومُ طائرٌ يسكنُ في الأماكنِ المتروكةِ ينامُ في النهارِ و يخرجُ في الليلِ!»:

نهایی

(۱) پرنده‌ای که در اماکن متروکه لانه می‌سازد و روزها می‌خوابد و در شب خارج می‌شود، جغد است!

(۲) جغد پرنده‌ای است که در مکانی متروکه زندگی می‌کند و در روز استراحت می‌کند و شب از لانه خارج می‌شود!

(۳) جغد در مکان‌های خراب‌شده‌ای زندگی می‌کند و در صبح به خواب می‌رود و هر شب از آن خارج می‌شود!

(۴) جغد پرنده‌ای است که در مکان‌های متروکه زندگی می‌کند، در روز می‌خوابد و در شب خارج می‌شود!

۳۲- «أكثر السائحين ينتخبون إيران لقضاء العطلات لأننا نشاهد نمواً ملحوظاً في السياحة!»:

(۱) تعداد زیادی از جهانگردان ایران را برای گذراندن تعطیلات انتخاب می‌کنند، چرا که ما شاهد پیشرفت چشمگیری در گردشگری بوده‌ایم!

(۲) بیشتر گردشگران ایران را برای گذراندن تعطیلات انتخاب می‌کنند، زیرا ما رشد قابل ملاحظه‌ای را در گردشگری مشاهده می‌کنیم!

(۳) تعداد زیادی از جهانگردان ایران را برای گذراندن تعطیلات انتخاب می‌کنند، چرا که در گردشگری رشد قابل ملاحظه‌ای داشته است!

(۴) بیشتر گردشگران ایران را برای گذراندن تعطیلات انتخاب می‌کنند، زیرا پیشرفت چشم‌گیری را در گردشگری شاهد بوده است!

۳۳- «الغراب طائرٌ ذكيٌّ جداً و يعيشُ في البيئاتِ المختلفةِ و يستخدمُ صوتهَ لتحذيرِ الحيواناتِ الأخرى!»:

(۱) کلاغ پرنده‌ای باهوش است و در محیط‌های مختلف زندگی می‌کند و صداهایی را برای هشدار دادن به بقیه حیوانات به کار می‌گیرد!

(۲) کلاغ پرنده‌ای بسیار زرنگ است و در محیطی گوناگون زندگی می‌کند و صدایش را برای هشدار دادن به حیوانات دیگر به کار می‌گیرد!

(۳) کلاغ پرنده‌ای با هوش بالاست و در هر محیطی زندگی می‌کند و از صدا برای هشدار دادن به حیوانات دیگر استفاده می‌کند!

(۴) کلاغ پرنده‌ای بسیار باهوش است و در محیط‌های مختلف زندگی می‌کند و صدای خود را برای هشدار دادن به حیوانات دیگر به کار می‌گیرد!

۳۴- عَيْنُ الْخَطَأِ:

نهایی

(۱) استخرج الفلاحون المجدون الماء من بئر قريتهم: کشاورزان کوشا، آب را از چاه روستایشان خارج کردند!

(۲) هؤلاء الشرطيون وقفوا في بداية الساحة الثانية: این پلیس‌ها در ابتدای میدان دوم ایستادند!

(۳) كان لصديقي مريضٌ جدياً فذهب إلى المستشفى: دوستم یک بیماری پوستی دارد، پس او را به بیمارستان بردم!

(۴) اشتري هذه الأدوية المهدئة للزلاء في القافلة: این داروهای آرام‌بخش را برای همکاران در کاروان می‌خرم!

۳۵- «بزرگ‌ترین نادانی، زیاده‌روی در ستایش و نکوهش است!»؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) الحماقَةُ الكبيرةُ هي الإغراقُ في المدحِ و الذمِّ!

(۲) أكبرُ الحمقِ الإغراقُ في المدحِ و الذمِّ!

(۳) يُغرقُ الإنسانُ في المدحِ و الذمِّ و هو أحمقُ جداً!

(۴) أكبرُ الحمقِ هو أن يمدحَ الإنسانُ و يذمَّ!

■ ■ عین المناسب للجواب عن الأسئلة التالية: (۳۶ - ۴۰)

۳۶- عین الأقرِب في المفهوم: «الدَّهْرُ يَوْمَانِ يَوْمٌ لَكَ وَ يَوْمٌ عَلَيْكَ!»

۱) چو روزگار نسازد ستیزه نتوان برد	ضرورت است که با روزگار در سازی
۲) چنین است رسم سرای درشت	گهی پشت به زین و گهی زین به پشت
۳) باشد که روزگار بچرخد به کام دل	باشد که غم خجل شود از صبر قلب ما
۴) شب صحبت غنیمت دان که بعد از روزگار ما	بسی گردش کند گردون بسی لیل و نهار آرد

۳۷- عین الخطأ عن الإيضاحات:

- ۱) مَنْ يَتْرُكُ مَكَانَ إِقَامَتِهِ وَ يَسَافِرُ لِلِاسْتِرَاحَةِ أَوْ مَشَاهِدَةِ الْمَعَالِمِ التَّارِيخِيَّةِ! ← السِّيَاحَةُ
- ۲) الْيَوْمَ الَّذِي يَتَوَقَّفُ الْعَمَلُ خِلالَهُ وَ يَسْتَرِيحُ الْمُوظَّفُونَ وَ الْعَمَالُ وَ الطَّلَابُ! ← الْعُطْلَةُ
- ۳) مِِنْطَقَةٌ بَرِّيَّةٌ بِجِوَارِ الْبِحَارِ وَ الْمُحِيطَاتِ! ← الشَّاطِئُ
- ۴) نَحْتَاجُ إِلَيْهَا عِنْدَ السَّفَرِ بِالْحَافِلَةِ أَوْ الْقِطَارِ أَوْ الطَّائِرَةِ! ← الْبِطَاقَةُ

۳۸- عین الخطأ عن الإعراب الكلمات التي تحتها خط:

- ۱) رأينا السائحين من أمريكا الوسطى في المتحف!
- ۲) نزل الطيارون من طائراتهم الحربية!
- ۳) الشرطيان وقفا في بداية الساحة الأولى!
- ۴) حزن المؤمنین في قلوبهم لا في وجوههم!

۳۹- عین جملة فعلية فيها صفة و مضاف إليه مَعاً:

- ۱) اللهُ غَافِرُ الذَّنُوبِ وَ الْعُيُوبِ الْكَثِيرَةِ!
- ۲) يَزْرَعُ الْفَلَّاحُ الْمُجْدُّ أَشْجَارَ النَّقَاحِ!
- ۳) مَا قَسَمَ اللهُ لِلْعِبَادِ شَيْئاً أَفْضَلَ مِنَ الْعَقْلِ!
- ۴) يَغْفِرُ اللهُ الذَّنُوبَ الْكَثِيرَةَ مِنَ الْعِبَادِ!

۴۰- عین اسماً علامة رفعه «ألف»:

- ۱) لِإِجْتِنَابِ مِنَ الْعِدَاةِ نَصَحَنَا الْأَبُ بِالْحَدِيثِ الشَّرِيفِ: «مَنْ زَرَعَ الْعُدُونَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ»!
- ۲) إِشْتَرَيْتُ سِرَاوِيلَ بِأَلْوَانٍ مُخْتَلِفَةٍ مِنْ مَتَجَرِّ زَمِيلِي لِأَنَّ قِيمَتَهَا كَانَتْ رَخِيصَةً جَدًّا!
- ۳) يَجْذِبُ الْأَثَرَانِ التَّارِيخِيَّانِ فِي مُحَافِظَةِ كِرْمَانِشَاهِ كَثِيرًا مِنَ السُّيَاحِ إِلَى هُنَاكَ!
- ۴) الْغَرِيَانِ تَسْتَفِيدُ مِنَ الْأَصْوَاتِ لِتَحْذِيرِ حَيَوَانَاتِ الْغَابَةِ لِتَتَبَعِدَ عَنِ مِِنْطَقَةِ الْخَطَرِ!

عربی، زبان قرآن (۱) - سؤال‌های «آشنا»

■ ■ عَيْنِ الْأَصْحَحِّ وَ الْأَدَقِّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ: (٤١ - ٤٤)

۴۱- «تَسْتَطِيعُ الْحِرْيَاءُ أَنْ تُدِيرَ عَيْنَيْهَا فِي اتِّجَاهَاتٍ مُخْتَلِفَةٍ دُونَ أَنْ تَحْرُكَ رَأْسَهَا!»:

- نهایی
- (۱) آفتاب پرست می‌تواند که چشمش را در جهت‌های مختلف بچرخاند بدون این‌که سر تکان دهد!
  - (۲) مارمولک قادر است که دو چشمش را به سمت‌های مختلف بچرخاند بدون این‌که سرش تکان داده شود!
  - (۳) آفتاب پرست‌ها می‌توانند چشمانشان را در همهٔ جهات مختلف حرکت دهند بدون این‌که سرشان حرکت داده شود!
  - (۴) آفتاب پرست می‌تواند که دو چشمش را در جهات مختلفی بچرخاند بدون این‌که سرش را حرکت دهد!

۴۲- «لِسَانُ كُلِّ قَطِّ يُفْرِزُ سَائِلًا مَطْهَرًا، فَتَلْعَقُ الْقِطُّ جُرُوحَهَا حَتَّى تَلْتَمِمْ!»: زبان ...

- نهایی
- (۱) همهٔ گربه‌ها مایعی پاک‌کننده ترشح می‌کند، پس گربه زخمش را می‌لیسد تا مداوا شود!
  - (۲) هر گربه‌ای مایعی پاک‌کننده ترشح می‌کند و آن‌ها زخم‌هایشان را چند بار می‌لیسند تا بهتر شود!
  - (۳) هر گربه‌ای مایعی پاک‌کننده ترشح می‌کند، پس گربه‌ها زخم‌هایشان را می‌لیسند تا بهبود یابد!
  - (۴) همهٔ گربه‌ها مایعی شفاف ترشح می‌کند و گربه‌ها زخم‌های خود را چند بار می‌لیسند و بهبود می‌یابد!

۴۳- عَيْنِ الْخَطَا:

- نهایی
- (۱) ﴿أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ وَ تَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ﴾: آیا مردم را به نیکی امر می‌کنید و خودتان را فراموش می‌کنید؟!
  - (۲) أَحَبَّ عِبَادَ اللَّهِ إِلَى اللَّهِ أَنْفَعُهُمْ لِعِبَادَةِ: محبوب‌ترین بندگان خدا نزد خدا، سودمندترین آن‌ها برای بندگانش است!
  - (۳) نَظَرَ الْوَالِدَ إِلَى وَالِدِيهِ عِبَادَةً: نگاه فرزند به پدرش عبادت است!
  - (۴) ﴿فَأَنْزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَى رَسُولِهِ وَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ﴾: پس خداوند آرامشش را بر پیامبرش و بر مؤمنان نازل کرد!

۴۴- «كَمْ بَدِئَتْ وَيْتَامِينُهَا رَا بَا نَوْشِيدِنِ آبِ مِيوَه جَبْرَانِ كَرْدِيم!»؛ عَيْنِ الصَّحِيحِ:

- (۱) عَوَّضْنَا نَقْصَ الْفَيْتَامِينَاتِ بِشُرْبِ عَصِيرِ الْفَاكِهَةِ!
- (۲) عَوَّضْنَا نَقْصَ أَكْثَرِ الْفَيْتَامِينَاتِ بِشُرْبِ عَصِيرِ الْفَاكِهَةِ!
- (۳) عَوَّضْنَا نَقْصَ الْفَيْتَامِينَاتِ الْكَثِيرَةِ بِتَنَاوُلِ عَصِيرِ الْفَاكِهَةِ!
- (۴) تَعَوَّضْنَا نَقْصَ أَكْثَرِ الْفَيْتَامِينَاتِ بَعْدَ تَنَاوُلِ عَصِيرِ الْفَاكِهَةِ!

۴۵- عَيْنِ الصَّحِيحِ لِتَكْمِيلِ الْحَوَارِ:

« . . . »: «لا؛ عندنا، ولكن بيعها دون الوصفة غير مسموح!»

- (۱) لماذا لا تُعطيني هذه الأدوية؟
- (۲) هل تُعطيني الأدوية التي عندكم؟
- (۳) أ ما عندنا هذه الأدوية المكتوبة على الوصفة؟
- (۴) لماذا لا تُعطيني الأدوية المكتوبة على الورقة؟ أ ما عندكم؟

■ ■ ■ اقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ (٤٦ - ٥٠) بِمَا يَنْسَبُ النَّصِّ:

« في كثير من دول العالم مناطق خلّابة و معالم تاريخية و ثقافية تجذب السائحين من كلّ العالم. إيران إحدى الدّول التاريخية في العالم و قامت منظمة اليونسكو بتسجيل المدن و مناطق ثقافية و تاريخية منها في قائمة التراث العالمي. من المناطق التاريخية التي يحبّ السائحون زيارتها هي «مرقد الفردوسي» و «آثار برسبوليس» و «طاق بستان» و «كتيبة بيستون» و ... و لا بدّ من تأليف كتاب عظيم لإحصاء مناطق الجذب السياحي في إيران!

۴۶- عین الصّحیح:

- (۱) كثير من السائحين في العالم من إيران!
 (۲) ما سجّلت منظمة اليونسكو الآثار التاريخية في إيران!
 (۳) هناك معالم تاريخية في العديد من دول العالم!
 (۴) إحصاء المعالم التاريخية و الثقافية في إيران سهل!

۴۷- عین الخطأ:

- (۱) كثير من الناس يحبّون زيارة المعالم التاريخية!
 (۲) من افتخارات الدّول أن تجذب السائحين إلى بلادها!
 (۳) إيران من الدّول التي لها آثار تاريخية و ثقافية!
 (۴) لا توجد في كثير من الدّول المراكز التاريخية!

۴۸- عین المناسب للفراغ: « هناك مناطق . . . في كثير من دُول العالم! »

- (۱) خَلَابَةٌ
 (۲) خَلَابَةٌ
 (۳) خَلَابَةٌ
 (۴) الخَلَابَةُ

■ ■ ■ عین الصّحیح حول الكلمتين اللّتين أُشير إليهما بخطّ في النَّصِّ: (٤٩ و ٥٠)

۴۹- « تجذب »:

- (۱) فعل مضارع، مفرد مؤنث غائب، معرب
 (۲) مجرد ثلاثي، لازم، معرب
 (۳) فعل، مبني، مفرد مذکر مخاطب، مجرد ثلاثي
 (۴) فعل، مزيد ثلاثي، متعدّد، معرب

۵۰- « السائحون »:

- (۱) مفعول و منصوب بالواو
 (۲) مبتدأ و مرفوع بالواو
 (۳) فاعل و مرفوع بالواو
 (۴) خبر و مرفوع بالواو

تاریخ (۱)

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

از ورود آریایی‌ها تا پایان
هخامنشیان، اشکانیان و
ساسانیان، آیین کشورداری،
جامعه و خانواده
صفحه‌های ۸۰ تا ۱۱۷

۵۱- همه گزینه‌ها از جمله دلایل فتح بابل توسط کورش بزرگ است؛ به جز:

- (۱) گستره شهر - بناها و پرستشگاه‌های باشکوه - وجود راه‌های ارتباطی با سرزمین‌های دور و نزدیک
- (۲) دارا بودن ثروت هنگفت - همسایگی با دولت شهرهای یونانی - وجود موقعیت تجاری
- (۳) گوناگونی اجتماعی و فرهنگی - وجود مراکز اقتصادی ثروتمند - ارتباط با سرزمین‌های دور و نزدیک
- (۴) دارا بودن نهادهای سیاسی و اداری متعدد - وسعت سرزمینی - تفاوت اقوام از لحاظ اجتماعی و فرهنگی

۵۲- در زمان کدام شاه هخامنشی، مصر از سلطه هخامنشیان خارج شد؟

- (۱) کمبوجیه
- (۲) داریوش سوم
- (۳) اردشیر سوم
- (۴) اردشیر دوم

۵۳- کدام گزینه درباره روابط ایران با روم در دوره اشکانیان درست نیست؟

- (۱) فرماندهی سپاه ایران را در نبرد حران، سردار شجاع ایرانی سورنا بر عهده داشت.
- (۲) یکی از اهداف اصلی رومیان در لشکرکشی‌های پی‌درپی به ایران، تسلط بر مسیرهای تجاری بود که شاهان این سلسله می‌کوشیدند مانع موفقیت آن‌ها شوند.
- (۳) دو کشور بر سر تسلط بر برخی سرزمین‌های مرزی، به ویژه ارمنستان با یکدیگر درگیری و اختلاف داشتند.
- (۴) بعضی اوقات دو طرف، مذاکره و سازش را بر ستیز ترجیح می‌دادند و با امضای پیمان صلح، آرامش بر روابط آن‌ها حکم فرما می‌شد.

۵۴- در کدام گزینه تقدم و تأخر رویدادهای تاریخی در دوره ساسانیان به درستی نمایش داده شده است؟

- (۱) شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران - اسارت والرین امپراتور روم - جنبش اجتماعی و اقتصادی مزدک - شکست سپاه ساسانی در نبرد نهاوند
- (۲) جنبش اجتماعی و اقتصادی مزدک - اسارت والرین امپراتور روم - شکست سپاه ساسانی در نبرد نهاوند - شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران
- (۳) اسارت والرین امپراتور روم - شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران - جنبش اجتماعی و اقتصادی مزدک - شکست سپاه ساسانی در نبرد نهاوند
- (۴) شکست سپاه ساسانی در نبرد نهاوند - اسارت والرین امپراتور روم - جنبش اجتماعی و اقتصادی مزدک - شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران

۵۵- با توجه به نظام سیاسی و اداری حکومت‌های باستانی ایران، کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) شاهان ساسانی همانند هخامنشیان ادعا می‌کردند که به خواست اهوره مزدا بر تخت پادشاهی نشسته‌اند.
- (۲) در میان سلسله‌های ایران باستان تنها حکومت اشکانیان به شکل غیرمتمرکز اداره می‌شد به گونه‌ای که برخی حاکمان محلی در اداره قلمرو خود تا حدودی استقلال داشتند.
- (۳) سیاست مدارای دینی، تقسیمات کشوری و بخش عمده‌ای از تشکیلات دیوانی در بین دو حکومت هخامنشیان و سلوکیان مشترک است.
- (۴) در دوره ساسانی مسئولیت حکومت بر استان‌ها بر عهده اعضای خاندان شاهی، افرادی از خاندان‌های بزرگ یا فرماندهان نظامی بود، اما در دوره هخامنشیان این مسئولیت بر عهده خویشاوندان نزدیک شاه یا درباریان مورد اعتماد وی قرار داشت.

۵۶- کدام گزینه اطلاعات صحیحی دربارهٔ چگونگی قضاوت و دادرسی در عصر ایران باستان ارائه می‌دهد؟

- (الف) قوانینی وجود داشته که قدرت و اختیارات پادشاه را محدود می‌کرده است.
 (ب) تشکیلات قضایی گسترش یافت و نقش روحانیان زرتشتی در امور قضایی بیشتر از گذشته شد.
 (ج) ترکیبی از قوانین و شیوه‌های دادرسی اقوام ایرانی و نیز اقوام و ملت‌های غیرایرانی تابع امپراتوری، مبنای قضاوت بوده است.
 (د) قوانین مربوط به نظم عمومی، نافرمانی و خیانت به شاه و کشور حتی در مورد شاهزادگان و دیگر اعضای خاندان شاهی خیلی سخت و بدون ملاحظه اجرا می‌شد.

- (۱) «الف» و «ج» مربوط به حکومت هخامنشیان و شیوهٔ دادرسی در آن دوره است.
 (۲) «الف» و «ب» مربوط به حکومت ساسانیان و شیوهٔ دادرسی در آن دوره است.
 (۳) «د» مربوط به چگونگی قضاوت در عصر ایران باستان و «ب» مربوط به حکومت هخامنشیان است.
 (۴) «د» مربوط به شیوهٔ دادرسی در عصر ایران باستان و «ج» و «ب» به ترتیب مربوط به ساسانیان و هخامنشیان است.

۵۷- کدام گزینه دربارهٔ سپاه در ایران باستان نادرست است؟

- (۱) مادی‌ها به دسته‌های کمان‌داران، نیزه‌داران و سواران تقسیم می‌شدند.
 (۲) سپاه هخامنشی از ابتدا متکی بر واحدهای مختلف سواره‌نظام بود.
 (۳) اشکانیان مبدع سواره‌نظام دارای سلاح سنگین در ایران بودند.
 (۴) اعضای سواره‌نظام سپاه ساسانی را از میان جوانان طبقهٔ اشراف و نجبا برمی‌گزیدند.

۵۸- در دوران مادها و هخامنشیان به ترتیب چه عاملی سبب ایجاد و افزایش نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی شد؟

- (۱) تمرکز قدرت و ثروت در دست عده‌ای خاص - افزایش فتوحات و توسعهٔ تشکیلات حکومتی
 (۲) افزایش فتوحات و توسعهٔ تشکیلات حکومتی - تمرکز قدرت و ثروت در دست عده‌ای خاص
 (۳) تمرکز قدرت و ثروت در دست عده‌ای خاص - شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی
 (۴) تقسیم‌بندی اجتماعی بر پایهٔ شغل و پیشهٔ افراد - افزایش فتوحات و توسعهٔ تشکیلات حکومتی

۵۹- کدام گزینه دربارهٔ طبقات اجتماعی در دورهٔ اشکانیان صحیح است؟

- (۱) نظام طبقاتی عصر اشکانی بر اصالت نَسَب و خون استوار بود.
 (۲) نخست اعضای خاندان شاهی و دیگر خاندان‌های قدرتمند قدیمی بودند که مهم‌ترین منصب‌های سیاسی و نظامی را بر عهده داشتند.
 (۳) در این دوره به دلیل اهمیت فتوحات نظامی، گروه جنگجویان در جایگاه بالاتری قرار گرفت.
 (۴) توسعهٔ تشکیلات اداری و دیوانی در این دوره گروه جدیدی به نام دبیران را به طبقهٔ حاکم افزود.

۶۰- عبارات کدام گزینه دربارهٔ گروه‌ها و طبقات اجتماعی دورهٔ ساسانی نادرست است؟

- (الف) یکی از عوامل تثبیت و گسترش نظام طبقاتی جامعهٔ ایران، تحت تأثیر کاهش اهمیت دین زرتشتی و در پی آن کاستن از نفوذ و اختیارات موبدان بود.
 (ب) در جامعهٔ ساسانی، تحرک اجتماعی و رفتن از طبقه‌ای به طبقهٔ دیگر ممنوع یا بسیار دشوار بود.
 (ج) در دورهٔ ساسانیان، طبقهٔ فرودست در مقایسه با گذشته گسترش فراوانی یافت و دارای درجات متفاوت شد.
 (د) اصلاحات خسرو انوشیروان موجب کاهش قدرت نجبای درجهٔ اول و افزایش قدرت و نفوذ نجبای درجهٔ دوم شد.
 (ه) طبقهٔ فرودست یا عامهٔ مردم، به صورت موروثی به فعالیت‌های تولیدی و خدماتی مشغول بودند.

- (۱) «الف»، «ب» (۲) «الف»، «ج» (۳) «ب»، «ه» (۴) «ج»، «د»

جغرافیای ایران

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منابع آب ایران، ویژگی‌های جمعیت ایران، تقسیمات کشوری ایران، سکونتگاه‌های ایران (تا پایان انواع سکونتگاه) صفحه‌های ۴۷ تا ۸۷

۶۱- آبدهی رودهای ایران در چه زمانی افزایش می‌یابد؟ و علت آن چیست؟

نهایی

۱) اوایل فصل پاییز تا اواخر فصل بهار - افزایش بارش در کشور

۲) اوایل فصل بهار تا اواخر فصل پاییز - جریان رودها در نواحی مرطوب و برف‌گیر

۳) اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار - جریان رودها در نواحی مرطوب و برف‌گیر

۴) اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار - افزایش بارش در کشور

۶۲- کدام گزینه، درباره اهمیت دریاهای ایران نادرست است؟

نهایی

۱) بهره‌مندی از منابع نفت و گاز از جمله ویژگی‌های مشترک خلیج فارس و دریای خزر است؛ اما از ویژگی‌های دریای عمان نیست.

۲) خلیج فارس و دریای خزر به ترتیب دو مرکز مهم صید مروارید و خاویار هستند.

۳) در میان دریاهای شمال و جنوب ایران تنها دریای عمان از ویژگی دسترسی به آب‌های آزاد جهان برخوردار است.

۴) خلیج فارس، دریای عمان و دریای خزر از جمله مراکز صید و پرورش انواع ماهی و میگو هستند.

۶۳- اطلاعات زیر مربوط به کشوری به نام C است. با استفاده از این اطلاعات رشد طبیعی جمعیت و سهم مهاجران در تغییر جمعیت (برحسب درصد) را

محاسبه کنید:

- کل جمعیت: ۹۰ میلیون نفر

- مولدین: ۲/۷ میلیون نفر

- مرگ و میر: ۱/۲ میلیون نفر

- مهاجران وارد شده به کشور: ۷۰۰ هزار نفر

- مهاجران خارج شده از کشور: ۵۰۰ هزار نفر

۱) رشد طبیعی: ۱/۵٪ و سهم مهاجران: ۰/۲۲٪

۲) رشد طبیعی: ۲٪ و سهم مهاجران: ۱/۷٪

۳) رشد طبیعی: ۱/۷٪ و سهم مهاجران: ۰/۲۲٪

۴) رشد طبیعی: ۱/۵٪ و سهم مهاجران: ۱/۷٪

۶۴- اگر رأس هرم سنی کشوری فرضی از قاعده آن پهن‌تر باشد، کدام یک با برنامه‌ریزی برای این کشور مغایرت دارد؟

نهایی

۱) بهبود وضعیت سالمندان

۲) تشویق به کنترل زاد و ولد

۳) ارتقای سطح سلامت جامعه

۴) توسعه برنامه‌های تأمین اجتماعی

۶۵- به ترتیب هر کدام از تقسیم‌بندی‌های جغرافیایی زیر مربوط به کدام دوره زمانی تاریخ ایران است؟

- ایالت، ولایت، بلوک و قصبه

- آذربایجان، کرمان و بلوچستان، فارس و بنادر، خراسان و سیستان

- استان، شهرستان، بخش، دهستان و قصبه

- ایالت، خوره، تسوگ و رستاک

۱) قاجاریه - قاجاریه - سال ۱۳۱۶ - ساسانیان

۲) قاجاریه - سال ۱۳۱۶ - ساسانیان - اشکانیان

۳) صفویه - قاجاریه - سال ۱۳۱۶ - عباسیان

۴) زندیه - سال ۱۳۱۶ - ساسانیان - عباسیان

۶۶- کدام یک از عبارات زیر در مورد تقسیمات کشوری ایران صحیح نیست؟

الف) شهرستان به‌عنوان واحدی از تقسیمات کشوری، از ترکیب چند بخش همجوار تشکیل شده و با در نظر گرفتن عوامل طبیعی و اوضاع اجتماعی و اقتصادی، واحدی همگن را به وجود می‌آورد.

ب) دهستان، کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری است که شامل چند روستای همجوار می‌باشد و توسط بخشدار مدیریت می‌شود.

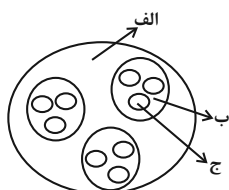
ج) بخش، از چند دهستان همجوار تشکیل شده و با توجه به همگنی اجتماعی، فرهنگی، اقتصادی و سیاسی، توسط بخشدار اداره می‌شود.

د) روستا، کوچک‌ترین واحد مبدأ تقسیمات کشوری است که حداقل ۲۰ خانوار یا ۱۰۰ نفر جمعیت داشته و از لحاظ محیط زیستی، واحدی همگن است.

ه) استان، بزرگ‌ترین واحد تقسیمات کشوری است که از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار تشکیل شده و توسط استاندار اداره می‌شود.

۱) «ب» و «د»   ۲) «ب» و «د»   ۳) «ه»   ۴) «الف» و «ج»

۶۷- با توجه به شکل زیر، کدام مورد مطابق با تقسیمات کشوری فعلی در ایران، تدوین شده است؟

۱) اگر «الف» یک استان باشد «ب» و «ج» به ترتیب شهرستان و بخش خواهند بود و توسط فرماندار و بخشدار اداره می‌شوند.

۲) اگر «الف» یک استان باشد «ب» تابع «ج» و «الف» تابع تشکیلات مرکزی یا پایتخت قرار می‌گیرد.

۳) در صورتی که «ب» شهرستان باشد، بنابراین «الف» یک استان خواهد بود که تا قبل از انقلاب اسلامی، ۲۴ عدد بود.

۴) در صورتی که «ب» شهرستان باشد، بنابراین «ج» یک بخش است و کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری محسوب می‌شود.

۶۸- کدام یک از گزینه‌های زیر در مورد شکل‌گیری سکونتگاه‌ها در ایران نادرست آمده است؟

۱) بیشترین شهرهای ایران در ارتفاع ۱۰۰۰ تا ۲۰۰۰ متری قرار دارند.

۲) تعداد نقاط شهری در عرض‌های جغرافیایی جنوبی کشور بیشتر از نواحی شمالی است.

۳) در گذشته، بزرگ‌ترین شهرهای ایران در مسیر راه‌های کاروان‌رو و بازرگانی داخلی یا خارجی تشکیل شده است.

۴) این سکونتگاه‌ها مجموعه مسکنی هستند که عوامل طبیعی و انسانی در شکل‌گیری آن نقش دارند.

۶۹- ویژگی خانه‌ها در شهرها چگونه است؟

۱) باز و محله‌ها کم‌تراکم است.

۲) فشرده و محله‌ها پرتراکم است.

۳) انبوه و محله‌ها کم‌تراکم است.

۴) باز و محله‌ها متراکم است.

۷۰- کدام یک از ویژگی‌های زیر مختص سکونتگاه‌های عشایری در ایران است؟

۱) ساکنان این نوع سکونتگاه‌ها به‌طور عمده در بخش‌های کشاورزی و صنعتی مشغول به کار هستند و روابط اجتماعی در آن‌ها دارای ویژگی‌های خاص و تفاوت‌های بسیار است.

۲) در سکونتگاه‌های عشایری، ساکنان به‌طور مستقیم از منابع طبیعی استفاده می‌کنند و زندگی اجتماعی قبیله‌ای و پیوندهای خویشاوندی میان ایلات و طوایف مختلف برقرار است.

۳) فعالیت‌های ساکنان سکونتگاه‌های عشایری در ایران وابسته به زمین است و فضاهای باز چشم‌اندازهای طبیعی را برای آن‌ها فراهم کرده است.

۴) در سکونتگاه‌های عشایری، ساکنان به‌طور دائم در یک مکان زندگی می‌کنند و به کشاورزی وابسته‌اند.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

منطق

احکام قضا یا
قیاس اقترانی
صفحه‌های ۶۲ تا ۸۲

۷۱- با توجه به احکام مربع تقابل و عکس مستوی محصورات چهارگانه، اگر بدانیم قضیه «هیچ الف ب نیست» کاذب

است، در این صورت نتیجه‌گیری کدام گزینه می‌تواند درست باشد؟

- ۱) صدق قضیه «بعضی الف ب است» را می‌توان نتیجه گرفت.
- ۲) صدق قضیه «هر الف ب است» را می‌توان نتیجه گرفت.
- ۳) کذب قضیه «بعضی الف ب نیست» را می‌توان نتیجه گرفت.
- ۴) صدق قضیه «هیچ ب الف نیست» را می‌توان نتیجه گرفت.

۷۲- اگر قضیه «هر نویسنده‌ای انسان است» صادق باشد، به ترتیب نقیض متضاد و متداخل نقیض آن، چه قضایایی است و دومی چه ارزشی دارد؟

- ۱) برخی نویسندگان انسان هستند - هیچ نویسنده‌ای انسان نیست - کاذب
- ۲) هیچ نویسنده‌ای انسان نیست - برخی نویسندگان انسان نیستند - کاذب
- ۳) برخی نویسندگان انسان هستند - برخی نویسندگان انسان نیستند - صادق
- ۴) هیچ نویسنده‌ای انسان نیست - برخی نویسندگان انسان نیستند - صادق

۷۳- «از پیرمرد کتاب‌فروشی پرسیدند: «چرا وقتی نیستی درب کتاب‌فروشی را نمی‌بندی؟ گفت: «هیچ کتاب‌خوانی دزد نیست و هیچ دزدی کتاب‌خوان

نیست (تا کتاب بدزدد).» کدام گزینه درباره این مطلب صحیح است؟

- ۱) پیرمرد در حقیقت دچار خطای اندیشه شده است.
- ۲) پیرمرد کتاب‌فروش، با استفاده از قضیه سالبه کلیه و عکس آن، جواب فرد را داده است.
- ۳) براساس قوانین تقابل، رابطه عکس در متن بالا میان دو قضیه صادق نیست.
- ۴) در متن فوق، مغالطه ایهام انعکاس صورت گرفته است.

۷۴- در کدام گزینه مغالطه ایهام انعکاس رخ داده است؟

- ۱) تعدادی از مواد غذایی مورد نیاز کشور که در داخل قابل تولید باشد، وارد نمی‌شود؛ پس تعدادی از مواد غذایی وارداتی در داخل کشور قابل تولید نیست.
- ۲) برخی از فلاسفه خداباور که در تاریخ فلسفه اسمشان آمده، مسلمان هستند؛ پس برخی مسلمان‌ها فیلسوفان خداباوری هستند که نامشان در تاریخ فلسفه آمده است.
- ۳) چون هیچ‌یک از دانشجویانی که دیده‌ایم بدون دیپلم نیستند، پس می‌توانیم بفهمیم بعضی از دیپلمه‌ها دانشجو هستند.
- ۴) همه فیلسوفان تاریخ فلسفه دارای اندیشه بوده‌اند، در نتیجه بعضی دارای اندیشه‌ها فیلسوفان تاریخ فلسفه بوده‌اند.

۷۵- علامت موضوع و محمول در کدام قضیه نسبت به قضایای سایر گزینه‌ها متفاوت است؟

(۱) «نیستی هست» متناقض است.

(۲) قیاس‌هایی هستند که شرایط اعتبار قیاس را ندارند.

(۳) همه سؤالات منطق کنکور سخت بوده‌اند.

(۴) هر آن‌چه استوار است دود خواهد شد و به هوا خواهد رفت.

۷۶- با توجه به قانون نتیجه قیاس، کدام یک از قیاس‌های زیر معتبر است؟

نهایی

(۱) هیچ الف ب نیست. (۲) هیچ الف ب نیست. (۳) بعضی الف ب نیست. (۴) هر الف ب است.

هیچ ب ج نیست. هر ج ب است. بعضی ب ج است. بعضی ب ج است.

:: هر الف ج است. :: هیچ الف ج نیست. :: بعضی الف ج است. :: هیچ الف ج نیست.

۷۷- اگر علامت محمول یک قضیه منفی باشد و علامت موضوع آن مثبت باشد، در عکس آن ... و علامت موضوع در قضایای شخصییه ... و علامت محمول آن

تابع ... است.

(۱) موضوع آن علامتش منفی است - مثبت است - کیفیت قضیه

(۲) محمول آن علامتش مثبت است - منفی است - کمیت قضیه

(۳) محمول آن علامتش منفی است - منفی است - کیفیت قضیه

(۴) موضوع آن علامتش مثبت است - مثبت است - کمیت قضیه

۷۸- استدلال «هیچ کلاغی خرنده نیست؛ هر خرنده‌ای خونسرد است» کدام یک از شروط اعتبار قیاس را ندارد؟

نهایی

(۱) شرط اول (۲) شرط دوم

(۳) شرط سوم (۴) تکرار حد وسط

۷۹- اگر بدانیم «ب» حد وسط یک قیاس معتبر است و یکی از مقدمات این استدلال «هر الف ب است» باشد، کدام یک از قضایای زیر نمی‌تواند مقدمه

نهایی

دیگر این قیاس باشد؟

(۱) «هیچ ب ج نیست» (۲) «هر ب ج است»

(۳) «بعضی ب ج نیست» (۴) «هیچ ج ب نیست»

۸۰- نتیجه و مقدمه اول یک قیاس به ترتیب عبارت‌اند از: «هیچ الف ج نیست» و «هیچ الف ب نیست». مقدمه دوم آن، کدام یک از قضایای زیر باشد، تا

اعتبار قیاس حفظ شود؟

(۱) «هر ب ج است» (۲) «هر ج ب است»

(۳) «بعضی ب ج است» (۴) «بعضی ج ب نیست»

اقتصاد

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

رکود، بیکاری و فقر
تورم و کاهش قدرت خرید
مقاوم سازی اقتصاد
رشد و پیشرفت اقتصادی
صفحه‌های ۸۲ تا ۱۲۸

۸۱- هر یک از موارد زیر، به کدام یک از دلایل از دست دادن شغل اشاره می‌کند؟

(الف) بیکاری رانندگان آژانس به دلیل وجود تاکسی‌های اینترنتی

(ب) بیکاری کارگران کارخانه به دلیل نبود مواد اولیه خارجی برای تولید

(ج) بیکاری تولیدکنندگان داخلی به دلیل وجود کالای مشابه خارجی با قیمت کمتر

(۱) ضعیف بودن ساختار اقتصادی - وجود منابع غیرفعال - تحریم‌های اقتصادی

(۲) تغییر در رویه‌های فناوری - تحریم‌های اقتصادی - واردات بی‌رویه

(۳) تغییر در رویه‌های فناوری - قاچاق و واردات بی‌رویه - رکود اقتصادی

(۴) ضعیف بودن ساختار اقتصادی - تغییر در فناوری - قاچاق

۸۲- کدام عبارت بیان مناسبی در رابطه با جدول زیر می‌باشد؟

جمعیت کل	جمعیت غیرفعال	جمعیت شاغل	جمعیت زیر ۱۵ سال
۹۵۰,۰۰۰	۲۲۰,۰۰۰	۳۰۰,۰۰۰	۴۰۰,۰۰۰

(۱) این جامعه ۴۰۰ هزار نفر جمعیت بیکار دارد.

(۲) جمعیت بالای ۱۵ سال این جامعه، ۵۲۰ هزار نفر است.

(۳) نرخ بیکاری در این کشور ۹/۰۹ درصد است.

(۴) در این کشور تعداد افرادی که در سن کار قرار دارند، ۳۰۰ هزار نفر است.

۸۳- هر عبارت مربوط به کدام قسمت جدول است؟

الف	نقش اصلی پول در مبادلات آسان‌سازی مبادله است.
ب	این عمل پول کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها به یکدیگر را آسان می‌کند.
ج	برخی اوقات افراد تمایل دارند بخشی از دارایی خود را به شکل پول نگه دارند.
د	خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی اغلب مورد قبول مردم است.

(۱) الف) وسیله پرداخت در مبادلات (ب) وسیله پرداخت‌های آینده (ج) وسیله پرداخت‌های آینده (د) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

(۲) الف) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش (ب) وسیله سنجش ارزش (ج) وسیله پرداخت‌های آینده (د) وسیله پرداخت در مبادلات

(۳) الف) وسیله پرداخت در مبادلات (ب) وسیله سنجش ارزش (ج) وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش (د) وسیله پرداخت‌های آینده

(۴) الف) وسیله پرداخت‌های آینده (ب) وسیله پرداخت در مبادلات (ج) وسیله سنجش ارزش (د) وسیله پرداخت‌های آینده

۸۴- اگر شاخص قیمت مصرف‌کننده در کشور A در ابتدای سال برابر X و در انتهای سال برابر ۳۶۰ باشد و در کشور B شاخص قیمت مصرف‌کننده در

ابتدای سال برابر ۲۵۰ و در انتهای سال Y باشد؛ با در نظر گرفتن نرخ تورم ۲۰ درصدی:

الف) شاخص قیمت مصرف‌کننده در ابتدا و انتهای سال برای کشور A و B چقدر است؟

ب) اگر نرخ تورم به‌طور ناگهانی ۱۰ درصد افزایش یابد، تأثیر این افزایش به‌ترتیب بر قدرت خرید مصرف‌کنندگان و سطح عمومی قیمت‌ها چگونه است؟

(۱) الف) ۳۰۰ - ۳۰۰ (ب) کاهش - افزایش

(۲) الف) ۳۰۰ - ۲۰۸ (ب) کاهش - کاهش

(۳) الف) ۴۳۲ - ۳۰۰ (ب) افزایش - کاهش

(۴) الف) ۴۳۲ - ۲۰۸ (ب) افزایش - افزایش

محل انجام محاسبات

۸۵- کدام وقایع تاریخی به ترتیب مربوط به دوران قاجار، نیمه اول حکومت صفوی، پهلوی و دوره پایانی حکومت صفوی است؟

- ۱) ضعف‌های ساختاری در اقتصاد علی‌رغم رشد کشورهای منطقه همانند مصر و ترکیه در روند تجارت - رو به ضعف نهادن تدریجی اقتصاد ایران - جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود - شکل‌گیری اقتصاد یکپارچه و مستقل علاوه بر یکپارچگی سیاسی
- ۲) جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود - شکل‌گیری اقتصاد یکپارچه و مستقل علاوه بر یکپارچگی سیاسی - رو به ضعف نهادن تدریجی اقتصاد ایران - ضعف‌های ساختاری در اقتصاد علی‌رغم رشد کشورهای منطقه همانند مصر و ترکیه در روند تجارت
- ۳) ضعف‌های ساختاری در اقتصاد علی‌رغم رشد کشورهای منطقه همانند مصر و ترکیه در روند تجارت - شکل‌گیری اقتصاد یکپارچه و مستقل علاوه بر یکپارچگی سیاسی - جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود - رو به ضعف نهادن تدریجی اقتصاد ایران
- ۴) جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود - رو به ضعف نهادن تدریجی اقتصاد ایران - ضعف‌های ساختاری در اقتصاد علی‌رغم رشد کشورهای منطقه همانند مصر و ترکیه در روند تجارت - شکل‌گیری اقتصاد یکپارچه و مستقل علاوه بر یکپارچگی سیاسی

۸۶- کدام مورد در رابطه با اقتصاد ایران در دوره باستان و دوران تمدن اسلامی درست است؟

- ۱) احکام اقتصادی اسلام پایه قواعد و مقررات اقتصادهای موفق آمریکا قرار گرفت.
- ۲) ایران به دلیل نوسازی سریع صنایع خود در دوران باستان، جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشت.
- ۳) وسعت و پهناوری جغرافیایی ایران، بیانگر جلوه‌های پیشرفت اقتصادی در دوران تمدن اسلامی است.
- ۴) وقف‌نامه‌های باقی‌مانده از زنان مسلمان ایرانی بیانگر مالکیت و سرمایه‌گذاری آن‌ها در تولید در دوران تمدن اسلامی است.

۸۷- دولت‌ها برای عبور از مشکلات اقتصادی و دوری از آسیب به اقتصاد ملی چه کاری انجام می‌دهند؟

- ۱) قطع ارتباط با کشورهای بیگانه
- ۲) مقاوم‌سازی اقتصاد در برابر تکانه‌های خارجی
- ۳) رفع تمام نیازهای اساسی و غیراساسی در داخل کشور
- ۴) عدم وابستگی اقتصاد به نیروهای مولد داخلی

۸۸- کدام مورد بیانگر رشد اقتصادی است؟

- ۱) کارخانه‌ای که با بهتر کردن کیفیت محصولات خود، رضایت مشتریان را جلب می‌کند.
- ۲) کارخانه‌ای که با سرمایه‌گذاری بیشتر، تولید محصولات خود را افزایش می‌دهد.
- ۳) کارخانه‌داری که با وجود تولید کالا با همان مقدار قبلی، به دلیل تورم، حقوق کارگران خود را افزایش می‌دهد.
- ۴) کارخانه‌ای که مواد اولیه خود را از داخل کشور تهیه می‌کند تا از پرداخت مالیات گمرکی رهایی یابد.

۸۹- کدام گزینه تفسیر مناسبی از نمودار روبه‌رو ارائه می‌دهد؟

- ۱) رشد اقتصادی شرایطی را ایجاد می‌کند که منحنی مرز امکانات تولید به سمت داخل انتقال یابد. بر همین اساس در این شرایط منابع کاهش می‌یابند و پیشرفت فناوری کارکرد مناسبی نخواهد داشت.
- ۲) جابه‌جایی منحنی مرز امکانات تولید به سمت بیرون، نه تنها نشان‌دهنده افزایش ظرفیت تولید است، بلکه به معنای افزایش رفاه جامعه نیز هست.
- ۳) رشد اقتصادی همان مفهوم دستیابی به کارایی را نشان می‌دهد.
- ۴) با جابه‌جایی نمودار به سمت بالا کشور امکان افزایش تولید بیشتر غذا و خدمات را ندارد، زیرا باید منابع خود را برای کالاهای مصرفی استفاده کند.

۹۰- جدول زیر بیانگر اطلاعات فرضی مربوط به تولید کل کشوری در دو سال ۱۳۹۸ و ۱۳۹۹ است. افزایش تولید ناخالص داخلی واقعی و اسمی در سال ۱۳۹۹ به ترتیب چند درصد است؟

سال	کالای A		کالای B	
	قیمت	مقدار	قیمت	مقدار
۱۳۹۸	۱۶۰ میلیون تومان	۵۰۰	۸ میلیون تومان	۲۰۰۰
۱۳۹۹	۲۰۰ میلیون تومان	۶۰۰	۱۰ میلیون تومان	۲۲۰۰

۴۷/۹ - ۲۵ (۴)

۴۳/۸ - ۳۲ (۳)

۱۸/۳ - ۴۷/۹ (۲)

۴۷/۹ - ۱۸/۳ (۱)

محل انجام محاسبات

دانش آموز عزیز، سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می‌شود،
دقت نمایید تا گزینه‌ها را به درستی وارد پاسخ‌برگ کنید.

دَفتر چَه سؤال (؟)

عمومی دهم

(رشته انسانی)

۲۴ اسفند ماه ۱۴۰۳

تعداد سؤالات و زمان پاسخ‌گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
زبان انگلیسی (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

مراکان

فارسی (۱)	مریم بیروی - حسین پرهیزگار - احمد فهیمی - محسن فدایی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشبهستری - میثم هاشمی - مرتضی محسنی کبیر
زبان انگلیسی (۱)	رحمت‌اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی‌روش

گزینه‌گران و ویراستاران

نام درس	مسئول درس و گزینه‌گر	گروه ویراستاری	ویراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سپیده فتح‌الهی	مرتضی منشاری	سحر محمدزاده‌سالیانی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	محمد مهدی مانده‌علی	—	محمد صدرا پنجه‌پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
زبان انگلیسی (۱)	عقیل محمدی‌روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو، مانی عباسی	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رئوفی
حروف‌نگار و صفحه‌آرا	فاطمه علی‌یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

گروه آزمون

بنیاد علمی آموزشی قلم‌چی (وقف عام)

فارسی (۱)

سؤالات عمومی از شماره ۱۰۱ شروع می شود

۱۰ دقیقه

ادبیات انقلاب اسلامی،
ادبیات حماسی
درس ۱۰ تا ۱۳
صفحه‌های ۷۴ تا ۱۱۱

۱۰۱- چه تعداد از واژگان زیر نادرست معنی شده است؟

(ترگ: کله‌خود)، (کیوان: سیاره مریخ)، (مزیح: شوخی)، (هماورد: ثمره)، (پتک: آهن کوبی)، (کام دیدن: به آرزو رسیدن)، (فراز آمدن: نزدیک آمدن)، (ویله: ناله)

یک (۱)

دو (۲)

سه (۳)

چهار (۴)

۱۰۲- توضیحات مقابل کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) خدنگ: درختی بسیار سخت، محکم و صاف که از چوب آن، تیر، نیزه، زین اسب و مانند آن‌ها را می‌ساختند.
(۲) آبنوس: درختی است که چوب سیاه‌رنگ آن سخت و صیقل‌پذیر است.
(۳) سندروس: صمغی زردرنگ که از نوعی سرو کوهی گرفته می‌شد.
(۴) خود: کلاه فلزی که سربازان فقط به هنگام تشریفات نظامی بر سر می‌گذارند.

۱۰۳- کدام بیت غلط املائی دارد؟

- (۱) از این خطه نقض پدram پاک
(۲) فلک در شگفتی ز عزم شماست
(۳) بپوشید درع سواران جنگ
(۴) سر نیزه را سوی سهراب کرد

- وزین خاک جان‌پرور تابناک
ملک آفرین‌گوی رزم شماست
نبود اندر آن کار، جای درنگ
عنان و سنان را پر از تاب کرد

۱۰۴- همه ابیات «شیوه بلاغی» دارند به جز ...

- (۱) چو بشنید خسرو از آن شاد گشت
(۲) مپندار این شعله افسرده گردد
(۳) سزد گر بداری، سرش در کنار
(۴) کشانی بخندید و خیره بماند

- روانش ز اندیشه آزاد گشت
که بعد از من افروزد از مدفن من
زمانی برآسایی از کارزار
عنان را گران کرد و او را بخواند

۱۰۵- در کدام گزینه تعداد حروف اضافه با تعداد متمم همخوانی ندارد؟

- (۱) کمان به‌زه را به بازو فکند
(۲) کشانی بدو گفت بی بارگی
(۳) پیاده مرا زان فرستاد طوس
(۴) تهمتن برآشفت و با طوس گفت

- به بند کمر بر، بزد تیر چند
به کشتن دهی سر به یکبارگی
که تا اسب بستانم از اشکبوس
که رهام را جام باده است جفت

۱۰۶- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- «خروش سواران و اسپان ز دشت
همه تیغ و ساعد ز خون بود لعل
(۱) قافیه با آرایه جناس وجود دارد.
(۲) اغراق در بیت اول دیده می‌شود.
(۳) در بیت دوم، لعل، مشابه است.
(۴) در هر بیت مجاز وجود دارد.

۱۰۷- به ترتیب، در کدام مصراع‌ها «استعاره» و در کدام مصراع‌ها «مجاز» به کار رفته است؟

- (الف) به خون، گر کشی خاک من، دشمن من
(ب) بجوشد گل اندر گل از گلشن من
(ج) میندار این شعله، افسرده گردد
(د) جز از جام توحید هرگز ننوشم
(۱) «الف، د» - «ب، ج»
(۲) «ج، الف» - «ب، د»
(۳) «ب، د» - «ج، الف»
(۴) «ب، ج» - «الف، د»

۱۰۸- شاعر در ابیات زیر، انسان را به چه چیزی فرامی‌خواند؟

- حسرت نبرم به خواب آن مرداب
کآرام درون دشت شب خفته است
دریایم و نیست باکم از طوفان
دریا همه عمر خوابش آشفته است
(۱) مبارزه و جنبش
(۲) درنگ و تأمل کردن
(۳) آرامش و صلح
(۴) بزرگی و بلندمرتبتگی

۱۰۹- با توجه به عبارت زیر، کدام گزینه نادرست است؟

- «هنوز فضا از نم باران آکنده است، اما آفتاب فتح در آسمان سینه مؤمنین درخششی عجیب دارد. صف طویل رزمندگان تازه‌نفس، با آرامش و اطمینانی که حاصل ایمان است، وسعت جبهه فتح را به سوی فتوحات بزرگ طی می‌کنند.»
(۱) یک جمله مرکب می‌یابید.
(۲) چهار صفت وجود دارد.
(۳) دو پیوند هم‌پایه‌ساز وجود دارد.
(۴) دو مسند دیده می‌شود.

۱۱۰- در کدام گزینه، معنای بیت زیر به درستی آمده است؟

- «کمان را به زه کرد و بگشاد بر
نبد مرغ را پیش تیرش گذر»
(۱) کمان را آماده کرد و رویش را گشود و او تیرانداز ماهر و ورزیده‌ای بود.
(۲) تیر را در چله کمان قرار داد و آماده رویارویی شد. هیچ پرنده‌ای نمی‌توانست از مقابل او زنده عبور کند.
(۳) زه را به کمان وصل کرد و آماده تیراندازی شد. هیچ پرنده‌ای نمی‌توانست از پیش تیرش گذر کند.
(۴) کمان را آماده و برای تیراندازی مهیا کرد. هیچ پرنده‌ای به سرعت تیر او پرواز نمی‌کرد.

۱۰ دقیقه

دین و زندگی (۱)

تفکر و اندیشه (فرهام کار)
قدم در راه (آهنگ سفر،
اعتماد بر او، دوستی با خدا)
درس ۸ تا ۱۱
صفحه ۷۹ تا ۱۲۴

۱۱۱- کدام پرچم را همه پیامبران از نسلی به نسل دیگر منتقل کرده‌اند و این روش با چه عنوانی معروف است؟

(۱) مبارزه با ستم و ستمگران - جهاد در راه خدا

(۲) مبارزه با ستم و ستمگران - تبری

(۳) دوستی با دوستان خدا - تولی

(۴) دوستی با دوستان خدا - دوستی با خدا

۱۱۲- طبق فرمایشات امیرالمومنین (ع) چگونه می‌توانیم ایشان را یاری کنیم و چرا باید عهد و پیمان‌های خود را در زمان‌های معینی مانند آخر

هفته‌ها، آخر هر ماه یا شب‌های قدر هر سال تکرار کنیم؟

(۱) با امر به معروف و نهی از منکر - تا استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.

(۲) با پرهیزکاری و کوشش در راه خدا و عفت و درستکاری - تا خداوند در به وقوع پیوستن آن‌ها ما یاری کند.

(۳) با پرهیزکاری و کوشش در راه خدا و عفت و درستکاری - تا استحکام بیشتر پیدا کند و به فراموشی سپرده نشود.

(۴) با امر به معروف و نهی از منکر - تا خداوند در به وقوع پیوستن آن‌ها ما یاری کند.

۱۱۳- ویژگی رابطه قراردادی میان عمل با پاداش و کیفر چیست؟

(۱) باید خود را با آن هماهنگ کنیم و با آگاهی کامل از آن سود ببریم.

(۲) می‌توان با وضع قوانین جدید، آن را تغییر داد.

(۳) نمی‌توان آن را تغییر داد، بلکه باید زندگی خود را براساس آن تنظیم کرد.

(۴) حقیقت و باطن آن به صورت زشت یا زیبا در قیامت مجسم می‌شود.

۱۱۴- قرآن کریم یکی از ویژگی‌های مؤمنان را چه چیزی معرفی می‌کند و برترین دوستان خدا چه کسانی هستند؟

(۱) انفاق و کمک کردن به دیگران با خلوص نیت - رسول خدا (ص) و اهل بیت (ع)

(۲) انفاق و کمک کردن به دیگران با خلوص نیت - صدیقان و شهیدان

(۳) دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خداوند - صدیقان و شهیدان

(۴) دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خداوند - رسول خدا (ص) و اهل بیت (ع)

۱۱۵- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

(۱) جوانان و نوجوانان مانند برخی بزرگسالان نیستند که به ثروت یا مقام دل‌بسته باشند یا در حسادت نسبت به دیگری بسوزند.

(۲) در دوره جوانی و نوجوانی، نیاز شدیدتری به توکل بر خدا حس می‌شود.

(۳) جوانان و نوجوانان معمولاً شجاعت روحی بالایی دارند.

(۴) هرچه عمر می‌گذرد و قوای انسان به سستی می‌گراید، توان انسان برای تصمیم‌های بزرگ و کوچک نیز کاهش می‌یابد.

۱۱۶- طبق فرموده قرآن کریم به ترتیب، کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند، با چه نتیجه‌ای در آخرت روبه‌رو خواهند شد و خداوند راه رستگاری ما را با کدام مورد، همراه ساخته است؟

- (۱) خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید. - رحمت عامه خویش
 (۲) شرمنده رحمت خداوند می‌شوند. - رحمت عامه خویش
 (۳) شرمنده رحمت خداوند می‌شوند - رضایت خود
 (۴) خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید. - رضایت خود

۱۱۷- تجسم حقیقت اعمال انسان به صورت زشت و زیبا، لذت‌بخش یا دردآور، مربوط به کدام نوع رابطه میان عمل با پاداش یا کیفر است و ظرف تحقق آن کجاست؟

- (۱) نتیجه طبیعی عمل - برزخ (۲) نتیجه طبیعی عمل - قیامت (۳) تجسم عمل - برزخ (۴) تجسم عمل - قیامت

۱۱۸- توکل، امیددهنده و کمک‌کننده به چه کسی است؟

- (۱) کسی که اهل همت، تعقل و پشتکار باشد.
 (۲) کسی که اهل مشورت باشد.
 (۳) کسی که اهل تقوا باشد.
 (۴) کسی که در سنین جوانی و نوجوانی است؛ زیرا او می‌تواند آرمان‌های بزرگی داشته باشد.

۱۱۹- کدام گزینه نادرست است؟

- (۱) جهاد در راه خدا، در برنامه تمام پیامبران الهی بوده و بیشتر آنان در حال مبارزه با ستمگران به شهادت رسیده‌اند.
 (۲) دینداری با برائت و بیزاری از دشمنان خدا آغاز می‌شود و دوستی با خدا را به دنبال می‌آورد.
 (۳) اگر می‌خواهیم محبت خداوند در دلمان خانه کند، باید محبت کسانی را که رنگ و نشانی از او دارند و خداوند محبت و دوستی آنان را به ما توصیه کرده، در دل جای دهیم.
 (۴) اگر کسی بخواهد قلبش را خانه خدا کند، باید شیطان و امور شیطانی را از آن بیرون کند.

۱۲۰- توکل بر خدا به چه معناست و براساس آیات قرآن، ثمره توکل بر خدا در راه حق چیست؟

- (۱) به معنای عبودیت خداوند است؛ یعنی وظایف خود را در برابر خداوند به درستی انجام دهیم و نتیجه اش را به او واگذار کنیم. - «إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ»
 (۲) به معنای اعتماد به خداوند است؛ یعنی انجام وظیفه خود در هر کار و سپردن نتیجه و محصول آن به خداوند - «فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

- (۳) به معنای عبودیت خداوند است؛ یعنی وظایف خود را در برابر خداوند به درستی انجام دهیم و نتیجه اش را به او واگذار کنیم. - «فَلَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ»

- (۴) به معنای اعتماد به خداوند است؛ یعنی انجام وظیفه خود در هر کار و سپردن نتیجه و محصول آن به خداوند - «إِنَّ اللَّهَ بَالِغُ أَمْرِهِ»

زبان انگلیسی (۱)

۲۰ دقیقه

The Value of Knowledge

درس ۳

صفحه‌های ۷۱ تا ۹۵

PART A: Grammar and Vocabulary
Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

121- A: Did you see Ali?
B: Yes, I saw him as I ... off the bus.

- 1) was getting   2) will get   3) get   4) am getting

122- The children were asking ... father to buy ... a new coat.

- 1) themselves - him   2) their - him
-
- 3) their - himself   4) themselves - himself

123- Your friends were playing football in the park this morning when we ... on our way to school.

- 1) were   2) are   3) was   4) will be

124- I have a strong ... that being kind can make the world a better and happier place.

- 1) skill   2) research   3) belief   4) medicine

125- The firefighters quickly ... the fire before it spread, and stopped the house from burning down completely.

- 1) paired up   2) put out   3) gave up   4) put aside

126- I am old and feel ... and tired, and I often find it hard to keep up with my daily activities.

- 1) possible   2) rapid   3) weak   4) light

PART B: Reading Comprehension
Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Human knowledge grows with the hard work of great minds. Marie Curie was a scientist who made amazing discoveries. She was born in 1867 in Poland and grew up in a family of teachers. Marie was very curious and always wanted to learn. She studied Physics and became one of the first women to study at the Sorbonne University in Paris.

At the university, Marie met Pierre Curie, another scientist. They fell in love and got married. They worked together and discovered two new elements and won the Nobel Prize in Physics for their work. Sadly, Pierre died in an accident. But Marie continued her research. She won another Noble Prize, this time in Chemistry.

Marie was a very successful scientist and a strong woman. She showed the world that women could achieve great things in science. Her life is a great example of hard work and dedication. She faced many challenges, but she always believed in herself and never gave up.

127- What did Marie Curie study at the university?

- 1) English   2) History   3) Physics   4) Sports

128- How many Nobel Prizes did Marie Curie win?

- 1) One   2) Two   3) Three   4) Four

129- According to the passage, which of the following is true about Marie Curie?

- 1) She died in an accident.   2) She was born in Paris.
3) She was a teacher.   4) She was interested in science.

130- What is the main idea of paragraph 3?

- 1) The key to success is hard work.
2) All great scientists are from Poland.
3) Marie was the strongest woman of her time.
4) You need to be a woman to be a successful scientist.

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

PART A: Grammar and Vocabulary

Directions: Choose the word or phrase (1), (2), (3), or (4) that best completes each sentence. Then mark the correct choice on your answer sheet.

131- I ... Tom created the colorful poster for the history class ... .

- 1) am believing - himself   2) believe - himself
3) believe - myself   4) am believing - myself

132- My son and his friend ... his room when we got home in the afternoon.

- 1) was painting   2) paints   3) paint   4) were painting

133- I was playing football in the yard ... the others were studying for their exams.

- 1) while   2) after   3) before   4) during

134- The class will ... the science experiment to learn about how plants grow.

- 1) lose   2) jump   3) quit   4) attend

135- She ... to solve the puzzle by herself before asking her friends for help.

- 1) tried   2) felt   3) invented   4) built

136- After a good night's sleep, they felt ... and were excited to help their mom bake cookies for the party.

- 1) famous   2) energetic   3) weak   4) successful

PART B: Reading Comprehension

Directions: Read the following passage and answer the questions by choosing the best choice (1), (2), (3), or (4). Then mark the correct choice on your answer sheet.

Hippocrates was a famous doctor from ancient Greece. When he was a young man, he started studying about medicine to help sick people.

One day, a young girl believed she was a bird and would not eat or take her medicine. Many doctors tried to help her, but they didn't succeed. Her worried parents heard about Hippocrates and asked for his help. Hippocrates came up with a clever plan. He dressed up like a bird and pretended to be one. He moved his arms like birds and started eating and told the girl that even birds needed to eat to stay strong. The girl listened and realized that she needed to eat to get better. She started eating her meals and taking her medicine. With Hippocrates' care, she got better quickly and thanked him for his help. Hippocrates became even more famous for his kindness and clever ideas.

137- Hippocrates was about ... years old when he started to learn about medicine.

- 1) 8   2) 12   3) 24   4) 53

138- Which of the following is NOT true about the girl?

- 1) She believed she was a bird.   2) She stopped eating.
3) Her father was a doctor.   4) She was not in good health.

139- The underlined word "they" refers to ... .

- 1) doctors   2) birds   3) parents   4) arms

140- According to the passage, how did Hippocrates help the girl?

- 1) He showed the girl how real birds fly.
2) He told the girl's parents to buy a bird for her.
3) He asked the birds to help the girl take her medicine.
4) He told her that she needed to eat to be a strong bird.

* بر اساس متن زیر به چهار پرسشی که در پی می‌آید پاسخ دهید.

رشته‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت یکی از رشته‌های حوزه‌ی علوم تربیتی در دوره‌ی دکتری و شامل مجموعه‌ای هماهنگ از فعالیت‌های آموزشی و پژوهشی است. دانش آموزش و پرورش، یکی از نیازهای اساسی جامعه‌ی بشری از جمله جامعه‌ی ماست. کلیه‌ی برنامه‌ها و فعالیت‌های آموزشی و پرورشی در کلیه‌ی سطوح از خانواده تا نهادهای رسمی و غیررسمی به بهره‌گیری از یافته‌های این حوزه نیاز دارد اما در این میان توجه به زیرساخت‌های این فعالیت‌ها نقطه‌ی آغاز و تعیین‌کننده‌ی اهداف و سوگیری‌های کلیه‌ی فعالیت‌ها و نهادهای آموزشی و پرورشی است. رشته‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت در پی بررسی مبانی نظری و بنیادهایی است که زیربنای تعیین اهداف برنامه‌ها و محتواست. در غیر این صورت خطر انحراف از یکپارچگی، هماهنگی و اهداف، برنامه‌ها را تهدید می‌کند و معیاری برای ارزیابی نخواهد بود. متخصصان این رشته در وزارتخانه‌های آموزش و پرورش، آموزش عالی، بخش آموزش در کلیه‌ی وزارتخانه‌ها و در نهادهای غیررسمی آموزش و پرورش می‌توانند مفید و فعال باشند. هدف از برگزاری این دوره تربیت متخصصان کارآمدی است که به تحلیل و بررسی مبانی نظری و فلسفی آموزش و پرورش در سیاست‌گذاری، برنامه‌ریزی و نحوه‌ی اجرای برنامه‌ها و کلیه‌ی فعالیت‌های آموزشی و پرورشی در حوزه‌ی کلان سطوح ستادی و نیز حوزه‌ی عمل در نهادهای آموزشی بپردازد.

ضرورت و اهمیت بازننگری در این فلسفه، مبتنی بر توجه و تمرکز بر غایات اهداف و ارزش‌هاست که جایگاه اصلی آنها در حوزه‌های انسان‌شناسی و ارزش‌شناسی است، زیرا انسان به مثابه‌ی موضوع تعلیم و تربیت است و ارزش‌ها تعیین‌کننده‌ی جهت‌گیری‌های کلی و اساسی در تربیت و غفلت از اهداف و ارزش‌های مذکور موجب آسیب‌ها و خساراتی در عرصه‌ی آموزش و پرورش است زیرا مؤلفه‌های مورد نظر در حکم راهنمای عمل آدمی برای تحقق انسان آرمانی است و اهتمام به موارد مذکور موجب شفاف‌سازی اقدام در زمینه‌ی آموزش و پرورش.

۲۷۱- کدام گزینه واژه‌ی «موجد» را در متن، بهتر معنا کرده است؟

(۱) نتیجه (۲) درمان‌شده (۳) عامل (۴) برطرف‌کننده

۲۷۲- منظور از بخش مشخص‌شده در متن، «این صورت»، کدام است؟

- (۱) بی‌توجهی به مبانی اندیشه‌های فلسفه‌ی آموزشی
- (۲) بهره‌نگرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان مختلف در حوزه‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت
- (۳) توجه به مبانی اندیشه‌های فلسفه‌ی آموزشی
- (۴) بهره‌گرفتن از اندیشه‌های اندیشمندان مختلف در حوزه‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت

۲۷۳- متن به کدام پرسش‌ها پاسخ می‌دهد؟

الف) برای فارغ‌التحصیلان رشته‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت، چه آینده‌ی شغلی می‌توان متصور بود؟

ب) متناسب‌سازی اهداف ترسیم‌شده‌ی تعلیم و تربیت با محیط مورد بحث، با چه معییری انجام می‌شود؟

ج) به چه علت رشته‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت تنها در دوره‌ی دکتری تدریس می‌شود؟

(۱) فقط «الف» (۲) فقط «ب» (۳) «الف» و «ج» (۴) «ب» و «ج»

۲۷۴- کدام فعل در متن بالا نادرست به کار رفته است؟

(۱) دارد (۲) تهدید می‌کند (۳) نخواهد بود (۴) بپردازد

۲۷۵- بدیهی است با کاهش ارزش پول یک کشور در قیاس با کشوری دیگر، می‌باید همان گونه که قیمت کالاهای وارداتی بیشتر می‌شود، قیمت کالاهای صادراتی برای کشور مقصد کاهش یابد و امکان صادرات بیشتر فراهم شود. برای مثال ایالات متحده‌ی آمریکا چین را به کاهش عمده‌ی ارزش پول خود متهم می‌کند که به صادرات بیشتر این محصول به آمریکا منجر می‌شود. با این حال در بسیاری از کشورها چنین اتفاقی رخ نمی‌دهد، چرا که ..

- (۱) سیاستمداران آن کشورها تدبیر لازم را برای افزایش ارزش پول خود ندارند.
- (۲) کاهش ارزش پول ملی یک کشور به افزایش قیمت مواد اولیه‌ی وارداتی و در نتیجه افزایش قیمت نهایی محصول تولیدی منجر می‌شود.
- (۳) برخی کشورها با کشورهای بزرگی نظیر چین و آمریکا مبادله‌ی تجاری ندارند.
- (۴) افزایش ارزش پول ملی یک کشور، به گسترش سفرهای بین‌المللی منجر می‌شود که نیاز به سرمایه‌گذاری در این امر را ایجاب می‌کند.

* بر اساس متن زیر به دو پرسش بعدی پاسخ دهید.

مطمئن نیستیم اولین بار بومیان امریکای شمالی بودند که علامت‌دادن با دود را ابداع کردند یا چینی‌ها، اما مطمئنیم علامت‌دادن با دود نیز مثل دیگر انواع پیام‌ها، قوانینی دارد. فرستندگان این پیام‌ها، چیزی شبیه به پتو را در فواصل زمانی معین روی آتشی قرار می‌دهند و برمی‌دارند تا دودها نیز در فواصلی معین به هوا فرستاده شود. بدیهی است که پیام‌ها تا فاصله‌ای قابل ارسالند که مطمئن باشیم همه علامت‌ها دیده می‌شود؛ برای مثال فرض کنید در میان بومیان یادشده، دو دود غلیظ نشانه آمدن دوست و چهار دود غلیظ نشانه حمله دشمن باشد و گیرنده پیام، دو تا از پیام‌ها را نبیند. علاوه بر این، شرط مهم دیگر در برقراری ارتباط با دود، آشنایی گیرنده پیام با مفاهیم است. می‌گویند از زمانی که سرخ‌پوست‌ها توانستند بر اسب‌ها مسلط شوند و راحت‌تر گرد هم بیایند، تدریجاً شکل‌های بیشتری را با یکدیگر قرارداد کردند. معمولاً از آن جایی که این پیام‌ها عمومیت ندارند، لو نمی‌روند. با این همه برخی از این پیام‌ها امروزه نیز کارایی دارند.

۲۷۶- برای پیام‌های دودی، کدام دو عنصر مهم در متن ذکر شده است؟

- (۱) شکل - فاصله زمانی (۲) فاصله زمانی - غلظت (۳) غلظت - حجم (۴) حجم - شکل

۲۷۷- طبق متن ...

- (۱) همه علامت‌های پیام‌های سرخپوستان تا کنون کشف رمز شده است.
(۲) نخستین ارتباط‌های بین انسانی در شرق آسیا شکل گرفته است.
(۳) برقراری ارتباط به وسیله دود، امروزه کاملاً منسوخ شده است.
(۴) گاه ناقص رسیدن پیام از نرسیدن آن خطرناک‌تر است.

* هفت کارت «خرداد، تیر، مرداد، مهر، آبان، آذر، دی» هر کدام با یکی از رنگ‌های رنگین کمان «بنفش، آبی، نیلی، سبز، زرد، نارنجی، قرمز» در یک ردیف روی میز چیده شده است، ولی ما روی کارت‌ها را نمی‌بینیم. در این باره می‌دانیم کارت سبز دقیقاً بین کارت‌های نیلی و زرد است و کارت مهر دقیقاً کارت میانی است. همچنین کارت دی، بنفش است و کارت مرداد نارنجی نیست. بر این اساس به چهار سؤال بعدی پاسخ دهید.

۲۷۸- اگر کارت سبز ششمین کارت باشد ...

- (۱) مهر قطعاً نارنجی است. (۲) آبان قطعاً قرمز است. (۳) مهر قطعاً نیلی نیست. (۴) آبان قطعاً قرمز نیست.

۲۷۹- اگر کارت‌های «آبان، آذر، دی» به همین ترتیب کنار هم و کارت مهر قرمز باشد، کارت‌های آبان و آذر ...

- (۱) ممکن است نیلی، سبز یا زرد باشند.
(۲) قطعاً نارنجی و آبی هستند.
(۳) ممکن است آبی، زرد یا سبز باشند.
(۴) قطعاً نارنجی و زرد هستند.

۲۸۰- اگر کارت‌های بنفش، آبی و قرمز هیچ‌کدام بی‌فاصله کنار هم نباشند، می‌توان گفت ...

- (۱) مهر قطعاً آبی است. (۲) مهر قطعاً نیلی یا زرد است. (۳) مرداد قطعاً آبی است. (۴) مرداد قطعاً نیلی یا زرد است.

۲۸۱- اگر بدانیم دو کارت ابتدایی و انتهایی، کارت‌های دی و مرداد است و کارت «قرمز» آذر به کارت دی چسبیده است و کارت آبی آبان به کارت آذر، می‌توان گفت قطعاً ...

- (۱) مهر نارنجی است. (۲) تیر زرد است. (۳) مهر نارنجی نیست. (۴) تیر زرد نیست.

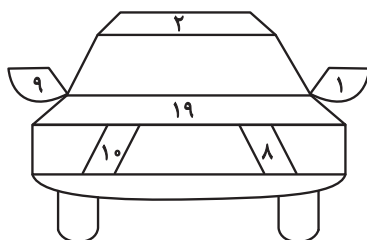
۲۸۲- کاری را که سه کارگر با روزی پنج ساعت کار در هشت روز انجام می‌دهند، دو سرکارگر در چهار روز سه ساعته کاری تمام می‌کنند. یک کارگر و یک سرکارگر برای انجام کار با هم، به چند روز چهارساعته کاری احتیاج دارند؟ کارگرها با هم یکسانند و سرکارگرها هم با هم.

- (۱) ۳ (۲) ۴ (۳) ۵ (۴) ۶

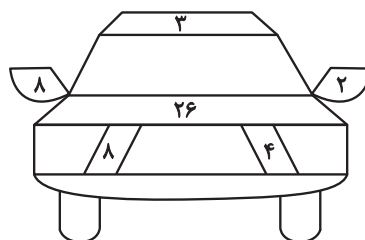
۲۸۳- بین n شخص در یک اتاق، مطمئنیم روزی در هفته هست که روز تولد حداقل سه نفر از آنان باشد، هر چند نمی‌دانیم آن روز، کدام روز هفته است. همچنین بین m شخص در اتاقی دیگر، فصلی در سال هست که می‌دانیم فصل تولد حداقل چهار نفر از آن‌هاست. هر چند نمی‌دانیم آن فصل بهار است یا تابستان، یا پاییز یا زمستان. حاصل $m - n$ کدام است؟

- (۱) ۲ (۲) ۱ (۳) -۱ (۴) -۲

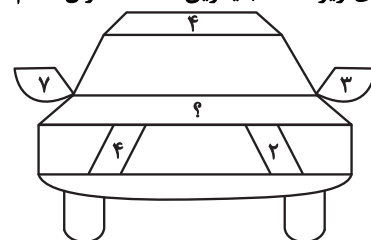
۲۸۴- در الگوی زیر، عدد جایگزین علامت سؤال کدام است؟

۳۲ (۴)

۳۱ (۳)

۳۰ (۲)

۲۹ (۱)

۲۸۵- اگر جعبه «الف» در سازوکار زیر با سرعت ۷۲ سانتی‌متر بر ثانیه به سمت بالا شروع به حرکت کند،

جعبه «ب» با چه سرعتی بر حسب سانتی‌متر بر ثانیه به کدام جهت حرکت را آغاز می‌کند؟ قطرهای

نسبی چرخ‌دنده‌ها نوشته شده است.

(۱) ۵۴- بالا

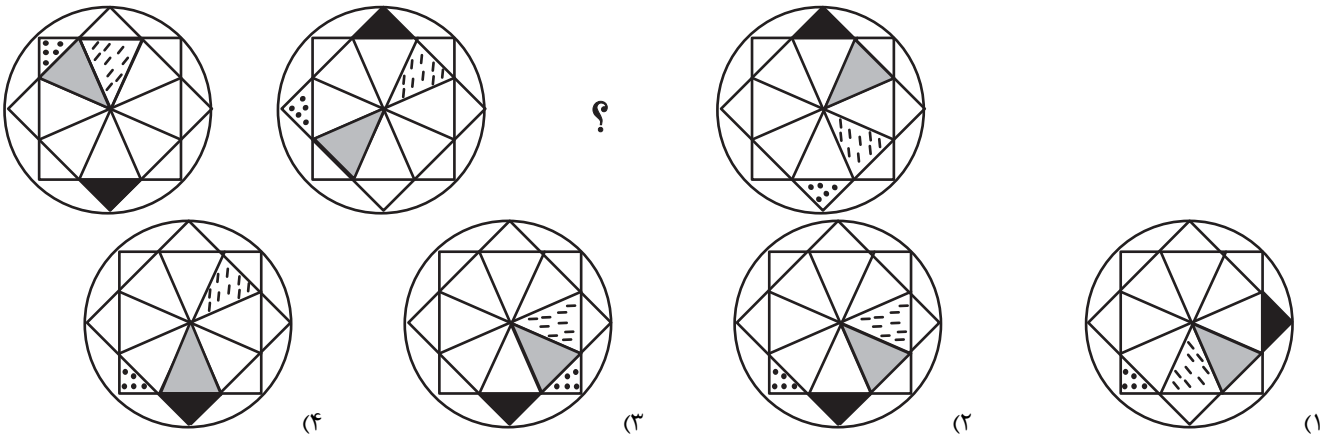
(۲) ۹۶- بالا

(۳) ۹۶- پایین

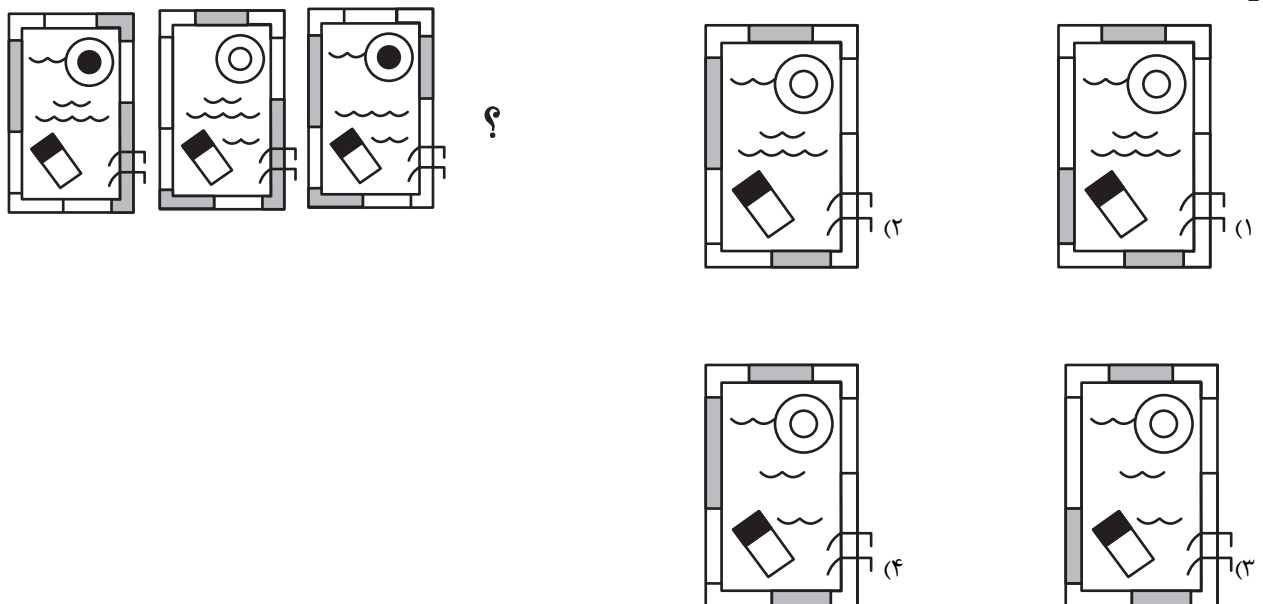
(۴) ۵۴- پایین

* در دو پرسش بعدی، شکل جایگزین علامت سؤال را در الگوی ارائه‌شده تعیین کنید.

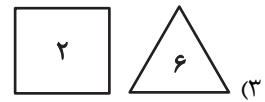
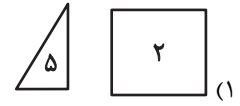
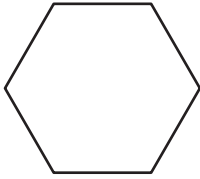
۲۸۶-

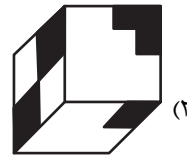
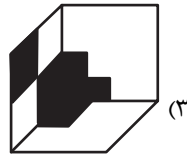
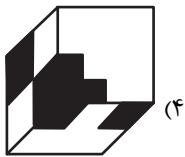
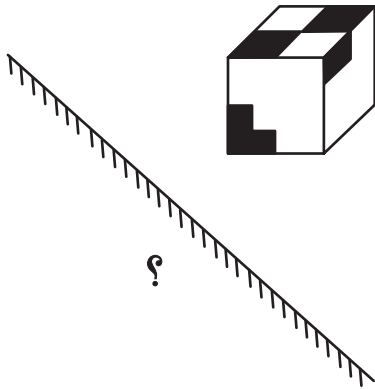
۲۸۷-

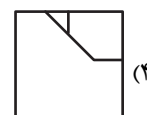
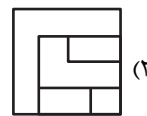
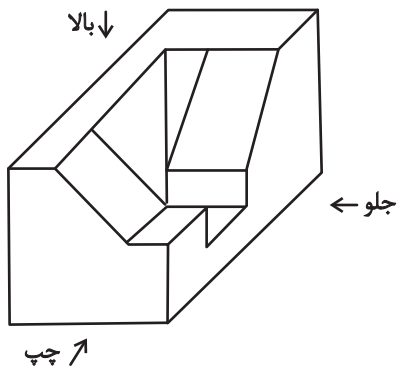
۲۸۸- با کنار هم قرار دادن همه قطعه‌های کدام گزینه می‌توان شکل زیر را ساخت؟ تعداد قطعه‌ها روی آن‌ها نوشته شده است.

۲۸۹- قرینه تصویر زیر نسبت به آینه تخت رسم شده، کدام گزینه خواهد بود؟

۲۹۰- کدام گزینه نمایی از حجم زیر نیست؟

دانلود رایگان تمام آزمون های آزمایشی

در کانال تلگرام ما :

آزمونها آزمایشی

t.me/Azmoonha_Azmayeshi

join us ...

پاسخنامه

دهم انسانی

۲۴ اسفند ماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزشی قلمچی (وقف عام) ۶۴۶۳-۰۲۱

«تمام داری‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزشی قلمچی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

پدیدآوردگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام طراحان	نام درس
دانیال آرکیش، مهدی اسفندیاری، محسن جهان‌بخش، آروین حسینی، مسعود عباسی، زانیار محمدی	ریاضی و آمار (۱)
سعید جعفری، اکرم رسا، ابوالفضل عباس‌زاده، فاطمه عبدالوند، محمد مالک	علوم و فنون ادبی (۱)
راضیه ابراهیمی‌نژاد، یاسین ساعدی، فاطمه عبدالوند	جامعه‌شناسی (۱)
منیژه خسروی، آرمین ساعدپناه، مرتضی کاظم‌شیرودی، امیدرضا عاشقی، کامران عبدالهی، مصطفی قدیمی‌فرد	عربی، زبان قرآن (۱)
برگزیده از کتاب جامع	عربی، زبان قرآن (۱) - سؤال‌های «آشنا»
راضیه ابراهیمی‌نژاد، علیرضا آزادی‌زاده، متین بهادرلو، امیررضا پرویزی، زهرا دامپار، فاطمه عزیزی، امیرحسین کاروین	تاریخ (۱) و جغرافیای ایران
چواد پاکدل، محمد رضایی‌بقا، طهورا ره‌انجام، سالار صفایی	منطق
آفرین ساجدی، سارا شریفی، علی صیدی، آیدا رحیمی، احسان عالی‌نژاد، آرش کتاب‌فروش بدری	اقتصاد

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران استاد	ویراستاران رتبه برتر	مستندسازی
ریاضی و آمار (۱)	آروین حسینی	آروین حسینی	محمد بحیرایی، احسان غنی‌زاده	_____	سمیه اسکندری
علوم و فنون ادبی (۱)	ابوالفضل عباس‌زاده	ابوالفضل عباس‌زاده	الهام محمدی	امیرمحمد قلعه‌کاهی	الناز معتمدی
جامعه‌شناسی (۱)	ریحانه امینی	ریحانه امینی	یاسین ساعدی، زهرا زارع	زهرا قصری، عرفان انصاریان فاطمه قرایی	سجاد حقیقی‌پور
عربی، زبان قرآن (۱)	آرمین ساعدپناه	آرمین ساعدپناه	درویشعلی ابراهیمی، اسماعیل یونس‌پور	ساغر اسفهبندی	لیلا ایزدی
تاریخ (۱) و جغرافیای ایران	زهرا دامپار	زهرا دامپار	فاطمه عزیزی	زهرا قصری	عطیه محلوجی
منطق	مرضیه محمدی	مرضیه محمدی	فرهاد علی‌نژاد، محمدعلی یوسفی، سیده سمیرا معروف	امیرمحمد قلعه‌کاهی	سوگند بیگلری
اقتصاد	آفرین ساجدی	آفرین ساجدی	محمدعلی یوسفی	_____	سجاد حقیقی‌پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	زهرا دامپار
مسئول دفترچه	مهدیه ملاصالحی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: سجاد حقیقی‌پور
حروف‌چین و صفحه‌آرا	زهرا تاجیک
ناظر چاپ	سوران نعیمی

ریاضی و آمار (۱)

۱- گزینه «۲»

(آرورین هسینی)

برای به دست آوردن طول نقاط تلاقی (تقاطع) دو سهمی $y = ax^2 + bx + c$ و $y = a'x^2 + b'x + c'$ باید دو معادله را برابر هم قرار دهیم و آن را حل کنیم:

$$ax^2 + bx + c = a'x^2 + b'x + c$$

در نتیجه:

$$x^2 - 7x = 15 - x^2 \rightarrow 2x^2 - 7x - 15 = 0$$

$$\Rightarrow \Delta = b^2 - 4ac = 49 - 4(2)(-15) = 169$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x_1 = \frac{-b + \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{7 + \sqrt{169}}{4} = \frac{20}{4} = 5 \text{ قق} \\ x_2 = \frac{-b - \sqrt{\Delta}}{2a} = \frac{7 - \sqrt{169}}{4} = \frac{-6}{4} = -\frac{3}{2} \text{ غقق} \end{cases}$$

$x = 5$ را در معادله یکی از سهمی‌ها قرار می‌دهیم تا عرض نقطه تلاقی (تقاطع) به دست آید. (تذکر: در ناحیه چهارم، طول نقاط مثبت و عرض آن‌ها منفی است.)

$$y = x^2 - 7x \xrightarrow{x=5} y = 25 - 35 = -10$$

پس نقطه برخورد که در ناحیه چهارم قرار دارد، نقطه $(5, -10)$ است؛ بنابراین:

$$b + d = 5 + (-10) = -5$$

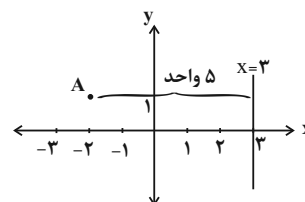
(نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۲- گزینه «۳»

(مسعود عباسی)

ابتدا محور تقارن سهمی داده شده را به دست می‌آوریم:

$$x_S = \frac{-b}{2a} = \frac{-(3)}{2 \times (-\frac{1}{2})} = \frac{-3}{-1} = 3 \text{ محور تقارن} \rightarrow x = 3$$

مطابق شکل، فاصله نقطه A تا خط $x = 3$ ، برابر ۵ واحد است.

(نمودار تابع درجه ۲، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۹)

۳- گزینه «۲»

(مسئله جهان‌بش)

بهترین نمونه یک جامعه که بیانگر خصوصیات آن جامعه باشد، به‌طور تصادفی انتخاب می‌شود. در روش انتخاب نمونه با انتخاب ۱۰ دانش‌آموز با بالاترین معدل، بقیه اعضای جامعه شانس حضور در نمونه را ندارند. پس یک نمونه مناسب نیست. سایر گزینه‌ها درست هستند.

(گرددآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۳ تا ۸۰)

۴- گزینه «۳»

(دانیال آرکیش)

متغیر کمی، متغیری است که مقادیر عددی می‌گیرد، لذا «سن افراد - درآمد و دمای هوا» هر سه مورد، متغیر کمی هستند. متغیر کیفی، متغیری است که صرفاً برای دسته‌بندی اعداد به‌کار می‌رود. پس «جنسیت افراد - شماره پرسنلی و رتبه کنکور» متغیر کیفی هستند.

(گرددآوری داده‌ها، صفحه‌های ۷۸ تا ۸۱)

۵- گزینه «۳»

(دانیال آرکیش)

اگر تعداد داده‌ها فرد باشند، میانه، همان داده وسط است:

$$15, 18, x, 26, 30, 31, 42$$

طبق گفته سؤال: میانه $\bar{x} =$ میانگین

$$\bar{x} = \frac{15 + 18 + x + 26 + 30 + 31 + 42}{7} = 26$$

$$\frac{162 + x}{7} = \frac{26}{1} \rightarrow 162 + x = 182 \rightarrow x = 20$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

۶- گزینه «۳»

(مسئله جهان‌بش)

ابتدا داده‌های مربوط را مرتب می‌کنیم:

$$4, 7, 10, 15, 16, 22, 25, 30, 31$$

سپس میانه داده‌های بالا را پیدا می‌کنیم، چون ۹ داده داریم:

$$\frac{9+1}{2} = 5$$

پس داده پنجم، میانه داده‌ها می‌باشد:

$$4, 7, 10, 15, 16, 22, 25, 30, 31$$

$$\text{میانه} = 16$$

حال برای این که با اضافه شدن دو داده جدید، میانه تغییر نکند، باید یک داده بیشتر از میانه و یک داده کمتر از میانه باشد یا یکی از داده‌ها یا هر دو داده برابر ۱۶ باشد.

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۷- گزینه «۱»

(مسعود عباسی)

ابتدا میانگین را در حالت اول به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{x_1 + 2 + x_2 + 3 + x_3 + 2 + x_4 + 4}{4}$$

$$x_1 + x_2 + x_3 + x_4 + 12 = 4\bar{x}$$

$$\rightarrow x_1 + x_2 + x_3 + x_4 = 4\bar{x} - 12$$

حال میانگین را برای حالت دوم محاسبه می‌کنیم که خواسته مسئله است:

$$\text{میانگین حالت دوم} = \frac{2x_1 + 2 + 2x_2 + 3 + 2x_3 + 2 + 2x_4 + 4}{4}$$

$$\text{میانگین حالت دوم} = \frac{2(x_1 + x_2 + x_3 + x_4) + 12}{4}$$

$$\text{میانگین حالت دوم} = \frac{2(4\bar{x} - 12) + 12}{4} = \frac{8\bar{x} - 24 + 12}{4} = \frac{8\bar{x} - 12}{4} = 2\bar{x} - 3$$

(معیارهای گرایش به مرکز، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۸)

۸- گزینه «۲»

(آروین حسینی)

برای به دست آوردن واریانس و انحراف معیار داده‌ها، ابتدا میانگین آن‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\bar{x} = \frac{4 + 6 + 7 + 8 + 10}{5} = \frac{35}{5} = 7$$

حال با استفاده از رابطه زیر واریانس داده‌ها را به دست می‌آوریم:

$$\sigma^2 = \frac{(x_1 - \bar{x})^2 + (x_2 - \bar{x})^2 + \dots + (x_n - \bar{x})^2}{n}$$

$$\Rightarrow \sigma^2 = \frac{(4-7)^2 + (6-7)^2 + (7-7)^2 + (8-7)^2 + (10-7)^2}{5}$$

$$= \frac{9 + 1 + 0 + 1 + 9}{5} = \frac{20}{5} = 4$$

در نهایت انحراف معیار داده‌ها را مشخص می‌کنیم:

$$\sigma = \sqrt{\sigma^2} = \sqrt{4} = 2 \quad (\text{انحراف معیار})$$

در نتیجه:

$$|4 - 2| = 2 = \text{اختلاف واریانس و انحراف معیار}$$

(معیارهای پراکنندگی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۹- گزینه «۱»

(معمری اسفندیاری)

انحراف معیار چند داده، زمانی صفر است که داده‌ها با هم برابر باشند، بنابراین تمام داده‌ها برابر ۱۷ هستند.

تعداد داده‌های جدید (n+4) می‌باشد؛ بنابراین:

$$\bar{x} = \frac{\overbrace{17+17+17+\dots+17}^{n} + 17 + 19 + 10 + 17 + 22}{n+4}$$

$$\bar{x} = \frac{17n + 68}{n+4} = \frac{17(n+4)}{(n+4)} = 17$$

(معیارهای پراکنندگی، صفحه‌های ۹۰ و ۹۱)

۱۰- گزینه «۲»

(زائیر ممدری)

$$\bar{x} = \frac{2a - 1 + a - 2 + a + 7 + 4}{4} = \frac{4a + 8}{4} = a + 2$$

$$\sigma^2 = \frac{(2a-1-(a+2))^2 + (a-2-(a+2))^2 + (a+7-(a+2))^2 + (4-(a+2))^2}{4}$$

$$\sigma^2 = \frac{(a-3)^2 + 16 + 25 + (2-a)^2}{4} = \frac{2a^2 - 10a + 54}{4}$$

با توجه به این که صورت کسر یک عبارت درجه دوم (با دهانه رو به بالا)

می‌باشد، پس کم‌ترین مقدار صورت زمانی است که عدد a را برابر طول

رأس سهمی در نظر بگیریم:

$$a = \frac{-(-10)}{2(\frac{2}{4})} = \frac{10}{1} = 10$$

(معیارهای پراکنندگی، صفحه ۹۰)

علوم و فنون ادبی (۱)

۱۱- گزینه «۲»

(اکرم رسا)

در چنین سؤالاتی چند مورد را باید مد نظر داشت:

- اگر در پیدا کردن ویژگی‌های سبکی به قلمرو خاصی اشاره نشده باشد می‌توان تمام قلمروها را در نظر گرفت.
- در صورت سؤال چند مورد مطرح شده پس باید دقیقاً آن‌ها را در ذهن از هم تفکیک کنیم.
- قدرت مقایسه چند سبک و نتیجه‌گیری بسیار مهم است.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۶۲، ۶۳، ۸۴ و ۸۵)

۱۲- گزینه «۳»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

تشریح موارد نادرست:

- ب) ناصر خسرو از شاعران آغازین این دوره، به سبب پایبندی به اعتقادات خاص دینی از دربارها فاصله می‌گرفت.
- ج) شعر پارسی تا حدود نیمه دوم قرن پنجم و اوایل قرن ششم تحت تأثیر سبک دوره سامانی و غزنوی قرار داشت.
- ه) تحول روحی و معنوی سنایی، آغازی برای دگرگونی عمیق در شعر فارسی گردید.

(تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۸۰ تا ۸۲)

۱۳- گزینه «۴»

(کتاب آبی)

در سه بیت نخست تشبیهات حسی به کار رفته است:

- «زلفکان مانند شمشاد» - «روی مرغزار مانند رشته‌های عقیق و لآزورد» - «ری چو کیوتر»

در گزینه «۴»، تشبیه «تو» به «عقل» از نوع تشبیهات حسی نیست.

(سبک‌شناسی، صفحه ۶۳)

۱۴- گزینه «۳»

(فاطمه عبدالوند)

با توجه به متن کتاب درسی کاربرد آرایه‌های ادبی مربوط به قلمرو ادبی می‌باشد نه قلمرو زبانی!

از ویژگی‌های سبکی این دوره در قلمرو زبانی:

- از میان رفتن لغات مهجور فارسی نسبت به سبک خراسانی
- فراوانی ترکیبات نو
- کاهش سادگی و روانی کلام و حرکت به سوی دشواری متون
- ورود لغات زبان ترکی و مغولی به زبان فارسی

(سبک‌شناسی، صفحه ۸۵)

۱۵- گزینه «۲»

(ابوالفضل عباس‌زاده)

در گزینه «۲»، واژه «بگشاید» تکرار شده است؛ اما در بیت موازنه‌ای دیده نمی‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واج‌آرایی «ش، ن»، ترصیع در این بیت دیده می‌شود:

تو	شیرینی	و	گفتار	تو	شیرین
↓	↓	↓	↓	↓	↓
تو	نوشینی	و	دیدار	تو	نوشین

گزینه «۳»: سجع مطرف در کلمات «بگردی، درنوردی» و «درنوردی، شگرفی»، سجع متوازی «بگردی، شگرفی»، تضاد بین «کفر، دین» وجود دارد.

گزینه «۴»: موازنه وجود دارد / واژه «سَر» مجاز از اندیشه و افکار است.

موازنه:

ای	مهر	تو	در	دل‌ها	وی	شور	تو	در	سر‌ها
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
وی	مهر	تو	بر	لب‌ها	وی	سر	تو	در	جان‌ها

(بربع لفظی، ترکیبی)

۱۶- گزینه «۳»

(سعید یغفری)

د) ترصیع دارد:

شکرشکن	است	یا	سخن‌گوی	من	است
↓	↓	↓	↓	↓	↓
عنبرذقن	است	یا	سمن‌بوی	من	است

الف) موازنه دارد:

جنگ	تو	و	صلح	تو	همه	بیم	و	امید	است
↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓	↓
وصل	تو	و	هجر	تو	همه	سود	و	زیان	است

ج) تشبیه: مصراع اول: «زلف چون کمندش» / مصراع دوم: «لعل همچو قندش».

ب) تضاد: «پیدا، نهان»

(بیان و برع، ترکیبی)

۱۷- گزینه «۱»

(سعید یغفری)

تشریح موارد نادرست:

الف) دم عیسی است که با باد سحر می‌گذرد: (د م عی سیست ک با باد سحر می گد زرد)

ج) پنجه بر زورآوران انداختن فرهنگ نیست: (پن ج بر زو را و را ن داخ تن فر هنگ نیست)

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ و ۷۲)

۱۸- گزینه «۴»

(اکرم رسا)

در گزینه چهارم صامت «ی» در تقطیع به حساب آورده نشده است.

شکل درست تقطیع در گزینه چهارم بدین شکل است:

ب / ا ج / ا / ا ی / ا ی / ا ی / ا ق / ا / ا ی / ا ن / ا ر / ا و / ا ع / ا ش / ا ق / ا ص / ا ق

(موسیقی شعر، صفحه‌های ۶۷ تا ۷۱)

۱۹- گزینه «۳»

(کتاب آبی)

مفهوم گزینه «۳» بر «ضرورت همراه بودن عنایت و لطف الهی نسبت به انسان» اشاره دارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: متناسب با مفهوم عبارت «ای کریمی که بخشنده عطایی»

گزینه «۲»: متناسب با مفهوم عبارت «ای صمدی که از ادراک خلق جدایی»

گزینه «۴»: متناسب با مفهوم عبارت «ای حکیمی که پوشنده خطایی»

(مفهوم، صفحه ۸۳)

۲۰- گزینه «۴»

(مهمر مالک)

در این بیت «وصال عاشق به معشوق» مورد تأکید قرار گرفته که در مقابل مفهوم صورت سؤال است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: در این بیت صرفاً در مورد شراب توصیفات به میان آمده است و بحثی از شادی و یا غم نیست.

گزینه «۲»: در این بیت نیز شاعر بیان می‌دارد که سرخی روی او از روی شادی نیست؛ بلکه تصویر خون دل است که در چهره‌ام افتاده است (پیشانی عاشق).

گزینه «۳»: معشوق آینه‌روی (زیباروی) می‌تواند، عاشق صادق را بشناسد.

(مفهوم، صفحه ۸۶)

جامعه‌شناسی (۱)

۲۱- گزینه ۱

(باسین ساعدی)

به فرآیندی که هر فرد برای مشارکت در زندگی اجتماعی دنبال می‌کند و مسیری که برای شکل‌گیری هویت اجتماعی افراد طی می‌شود، «جامعه‌پذیری» می‌گویند.

به مجموعه فعالیت‌هایی که برای پذیرش فرهنگ جامعه و انطباق افراد با انتظارات جامعه انجام می‌گیرد، «کنترل اجتماعی» می‌گویند.

بازتولید هویت اجتماعی به معنای انتقال آن از نسلی به نسل دیگر است؛ به گونه‌ای که علی‌رغم گذر زمان و پذیرش تغییرات، ویژگی‌های اساسی آن پایدار می‌ماند و دوام می‌آورد.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۱۷۹، ۱۸۰ و ۱۸۳)

۲۲- گزینه ۳

(باسین ساعدی)

تشریح موارد نادرست:

شیوه غیررسمی تشویق و تنبیه بیشتر در خانواده، همسالان یا به‌وسیله عموم افراد جامعه انجام می‌شود و آثار و نتایج عمیق‌تری دارد.

در جهان اسلام، امر به معروف و نهی از منکر در فرآیندهای «جامعه‌پذیری» و «کنترل اجتماعی» نقش مهمی دارند.

ممکن است برخی انسان‌ها هویتی را که جهان اجتماعی برای آن‌ها در نظر گرفته است، نپذیرند.

(بازتولید هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۲ تا ۸۴)

۲۳- گزینه ۱

(کتک‌ور سراسری ۹۱)

در یک جهان سکولار، هویت دینی و معنوی افراد نمی‌تواند در جامعه، بروز و ظهور اجتماعی داشته باشد. در این جهان، فعالیت‌هایی که هویت دینی افراد را آشکار کند، منع می‌شوند. در جوامع سکولار و دنیوی، امکان رأی دادن به قوانین معنوی و الهی وجود ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه ۲: «مربوط به جهانی است که بر مدار ارزش‌های دنیوی و براساس ارزش‌های نژادی شکل می‌گیرد.

گزینه ۳: «جامعه‌ای است که مناسبات و روابط آن بر مدار ارزش‌های اقتصادی شکل می‌گیرد.

گزینه ۴: «مربوط به جهان دینی و معنوی و همین‌طور جهانی است که براساس ارزش‌های نژادی شکل گرفته است.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه‌های ۸۹ و ۹۰)

۲۴- گزینه ۳

(کتاب آبی)

بررسی عبارات:

الف) تحرک اجتماعی صعودی داریم؛ زیرا موقعیت شغلی فرد، ارتقاء یافته است.

ب) تحرک اجتماعی افقی بیان شده است؛ زیرا تفاوتی در موقعیت اجتماعی یک لباس فروش و یک فروشنده کفش وجود ندارد.

ج) تحرک اجتماعی نزولی اتفاق افتاده است؛ زیرا از اداره آموزش و پرورش یک استان به اداره آموزش و پرورش یک شهر رسیده است.

د) تحرک اجتماعی افقی وجود دارد؛ زیرا تفاوتی در جایگاه اجتماعی یک معلم جامعه‌شناسی و یک معلم فلسفه و منطق وجود ندارد.

(تغییرات هویت اجتماعی، صفحه ۸۷)

۲۵- گزینه ۴

(کتاب آبی)

هویت فرهنگی جهان اجتماعی براساس عقاید و ارزش‌های اجتماعی آن شکل می‌گیرد. این هویت هنگامی محقق می‌شود که در میان مردم، عقاید و ارزش‌های مشترکی پدید آید، یعنی هرگاه نوعی از عقاید و ارزش‌ها از سوی افراد پذیرفته و به رسمیت شناخته شود، هویت فرهنگی جهان اجتماعی پدید می‌آید. هویت فرهنگی جهان اجتماعی، پدیده‌ای گسترده‌تر از هویت اجتماعی افراد است. هویت اجتماعی افراد در پرتو هویت فرهنگی جهان اجتماعی شکل می‌گیرد.

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۴)

۲۶- گزینه ۳

(شیلما هاشمیان)

فرآیند تحولات هویتی:

جهان اجتماعی موجود / تعارض فرهنگی / تزلزل فرهنگی / بحران هویت فرهنگی / تحول فرهنگی / جهان اجتماعی جدید

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه‌های ۹۵ تا ۹۸)

۲۷- گزینه ۳

(فاطمه عبدالوند)

کاستی و خلأ معنوی، دانشمندان و متفکران اجتماعی را به بازاندیشی درباره بنیان‌های عقیدتی و ارزشی جهان اجتماعی فرا می‌خواند و آن‌ها را برای عبور از مرزهای هویت فرهنگی آن تشویق می‌کند. (رد گزینه‌های «۲» و «۴») مرگ یک جهان اجتماعی هنگامی رخ می‌دهد که با وجود به‌کارگیری تمامی ظرفیت‌های خود، از پاسخ‌گویی به نیازهای طبیعی و جسمانی یا فطری و معنوی انسان‌ها باز می‌ماند. (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه ۹۷)

۲۸- گزینه ۳

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

بررسی عبارات:

الف) رسانه‌ها و فضای مجازی، عرصه مهم‌ترین منازعه هویتی هستند.

ب) غرب‌زدگی (یا خودباختگی جوامع غیرغربی در برابر جوامع غربی) مهم‌ترین مانع تعامل جوامع غیرغربی در مقابل جهان غرب است.

ج) اگر عقاید و ارزش‌های یک جهان اجتماعی مانع از آشنایی افراد آن با حقیقت انسان و جهان شود، آن جهان دچار «از خودبیگانگی فطری یا حقیقی» می‌شود.

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۶)

۲۹- گزینه ۲

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

اگر جهان اجتماعی با حفظ عقاید، آرمان‌ها و ارزش‌های خود با جهان‌های اجتماعی دیگر تعامل داشته باشد و در محدوده هنجارها و شیوه زندگی، عناصری را از جهان اجتماعی دیگر بگیرد و در صورت لزوم در آن تغییر ایجاد کند، زمینه پیشرفت و گسترش خود را فراهم می‌آورد.

عبارت گزینه‌های «۱» و «۳» در نهایت منجر به تحولات هویتی و تغییر جهان اجتماعی می‌شود نه گسترش آن و عبارت گزینه «۴» نیز مربوط به خودباختگی فرهنگی است.

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۳۰- گزینه ۴

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

- بسیاری از جوامع غیرغربی در مواجهه با جهان غرب، به دلیل اینکه مرعوب قدرت اقتصادی و سیاسی غرب گشتند، به «خودباختگی فرهنگی» دچار شدند.

- جوامعی که در مواجهه با فرهنگ دیگر، هویت خود را از یاد می‌برند، به «از خودبیگانگی تاریخی» دچار می‌شوند.

- انسان هنگامی به شناخت حقیقت خود و جهان می‌رسد که با نگاه توحیدی به خود و جهان بنگرد.

(تغییرات هویتی جهان اجتماعی، صفحه‌های ۱۰۳ و ۱۰۶)

عربی، زبان قرآن (۱)

۳۱- گزینه ۴»

(امیدرضا عاشقی)

«البوم طائر»: جغد پرنده‌ای است (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «یسکن»: زندگی می‌کند (رد گزینه ۱) / «فی الأماكن المتروكة»: در مکان‌های متروکه (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «ینام فی النهار»: در روز می‌خوابد (رد سایر گزینه‌ها) / «یخرج فی اللیل»: در شب خارج می‌شود (رد گزینه‌های ۲ و ۳) (ترجمه، صفحه ۷۵)

۳۲- گزینه ۲»

(منیژه فسروی)

«أكثر السائحین»: بیشتر گردشگران (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «لقضاء العطلات»: برای گذراندن تعطیلات / «لأتنا نَشاهدُ»: زیرا ما مشاهده می‌کنیم (رد سایر گزینه‌ها) / «نموأ ملحوظاً»: رشد قابل ملاحظه‌ای (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «السیاحة»: گردشگری (ترجمه، صفحه ۸۲)

۳۳- گزینه ۴»

(کامران عبدالهی)

«الغراب طائرٌ ذکیٌّ جداً»: کلاغ پرنده‌ای بسیار باهوش است (رد سایر گزینه‌ها) / «بعیش فی البیئات المختلفة»: در محیط‌های مختلف زندگی می‌کند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «یستخدمُ صوتَه»: صدای خود را به کار می‌گیرد (رد گزینه‌های ۱ و ۳) (ترجمه، صفحه ۶۹)

۳۴- گزینه ۳»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«کان لـ»: داشت / «فَذَهَبَ إِلَى الْمُسْتَشْفَى»: پس به بیمارستان رفت

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «الفلأحونَ المجدونَ» (ترکیب وصفی): کشاورزان کوشا / «بئر قریتهم» (ترکیب اضافی): چاه روستایشان
گزینه «۲»: «هؤلاء الشرطیونَ»: این پلیس‌ها / «بداية الساحة الثانية»: ابتدای میدان دوم
گزینه «۴»: «هذه الأدوية المهدتة»: این داروهای آرام‌بخش (ترجمه، صفحه‌های ۱۹ تا ۹۲)

۳۵- گزینه ۲»

(آرمین ساعدرپناه)

«بزرگ‌ترین نادانی»: أكبر الحمق (رد گزینه‌های ۱ و ۳) / «زیاده‌روی»: الإغراق (رد گزینه‌های ۳ و ۴) / «در ستایش و نکوهش»: فی المدح و الذم (رد گزینه ۴) (تعریب، صفحه ۷۸)

۳۶- گزینه ۲»

(منیژه فسروی)

ترجمه عبارت صورت سؤال: «روزگار دو روز است روزی به سود تو و روزی به زیان تو است». این عبارت و بیت گزینه ۲» به یکسان نبودن گردش روزگار برای انسان اشاره دارند که گاهی روزگار به کام آدم و گاهی نیز بر علیه او می‌باشد. (مفهوم، صفحه ۹۲)

۳۷- گزینه ۱»

(مصطفی قریمی فردر)

ترجمه عبارت: «کسی که مکان اقامتش را ترک می‌کند و برای استراحت یا مشاهده آثار تاریخی سفر می‌کند! ← گردشگری»
دقت کنید که این عبارت برای کلمه «السائح (گردشگر)» مناسب است.

(واژگان، ترکیبی)

۳۸- گزینه ۱»

(آرمین ساعدرپناه)

ترجمه عبارت: «دو گردشگر را از آمریکای مرکزی در موزه دیدیم.»
«السائحان» در این عبارت نقش مفعول را دارد و باید به صورت منصوب (السائحین) آورده شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: «الطیارونَ» نقش فاعل را دارد و به همین دلیل به شکل مرفوع آمده است.

گزینه «۳»: «الشرطیان» نقش مبتدا را دارد و به همین دلیل به شکل مرفوع آمده است.

گزینه «۴»: «المؤمنینَ» نقش مضاف‌الیه را دارد و به همین دلیل به شکل مجرور آمده است.

(قواعد - اعراب اجزای جمله، صفحه ۹۱)

۳۹- گزینه ۲»

(مرتضی کاظم شیروزی)

«المُجَدُّ»: صفت / «التفاح»: مضاف‌الیه (جمله فعلیه است).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جمله اسمیه است نه فعلیه!

گزینه «۳»: «أفضل» صفت است؛ اما مضاف‌الیه در این گزینه وجود ندارد.

گزینه «۴»: «الکثیرة» صفت است؛ اما مضاف‌الیه در این گزینه وجود ندارد.

(قواعد - جمله فعلیه و اسمیه، صفحه‌های ۷۲ و ۷۳)

۴۰- گزینه ۳»

(مصطفی قریمی فردر)

«الأثران» (فاعل) و «التأریختان» (صفت) مرفوع به «الف» هستند.

(قواعد - اعراب اجزای جمله، صفحه‌های ۸۵ تا ۸۸)

عربی، زبان قرآن (۱) - سؤال‌های «آشنا»

۴۱- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

«تستطیع الجرباء»: آفتاب پرست می‌تواند (رد گزینه‌های ۲ و ۳) / «أن تُدیرَ»:
که بچرخاند (رد گزینه ۳) / «عینیها»: دو چشمش، چشمانش (رد گزینه ۱)
/ «فی اتجاهات مختلفة»: در جهات مختلفی (رد سایر گزینه‌ها) / «دون أن
تحرك»: بدون این‌که حرکت دهد (رد سایر گزینه‌ها) / «رأسها»: سرش (رد
گزینه‌های ۱ و ۳)

(ترجمه، صفحه ۷۰)

۴۲- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

«کلّ قطّ»: هر گربه‌ای (رد گزینه‌های ۱ و ۴) / «یفرز سائلاً مطهراً»: مایعی
پاک‌کننده ترشح می‌کند (رد گزینه ۴) / «تلعق القیط جروحها»: گربه‌ها
زخم‌هایشان را می‌لیسند («چند بار» در گزینه‌های ۲ و ۴) اضافی است؛ رد
سایر گزینه‌ها) / «حتی تلتئم»: تا بهبود یابد (رد سایر گزینه‌ها)

(ترجمه، صفحه ۶۸)

۴۳- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

ترجمه صحیح عبارت: «نگاه فرزند به پدر و مادرش عبادت است.»

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «تأمرون الناس»: مردم را امر می‌کنید / «تنسون أنفسکم»:
خودتان را فراموش می‌کنید

گزینه «۲»: «أحبّ عباد الله»: محبوب‌ترین بندگان خدا / «أنفعهم»:
سودمندترین آن‌ها

گزینه «۴»: «أنزل الله»: خداوند نازل کرد / «سکینته»: آرامش
(ترجمه، ترکیبی)

۴۴- گزینه «۲»

(کتاب جامع)

«کمبود»: نقص / «بیشتر ویتامین‌ها»: اکثر الفیتامینات (رد گزینه‌های ۱ و
۳) / «با نوشیدن آب‌میوه»: بشرب عصیر الفاکهة (رد گزینه‌های ۳ و ۴) /
«جبران کردیم»: عوّضنا (رد گزینه‌های ۱ و ۴)

(تعریب، ترکیبی)

۴۵- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

ترجمه عبارت: «چرا داروهای نوشته‌شده بر روی برگه را به من نمی‌دهی؟ آیا
[آن‌ها را] ندارید؟!»:

«خیر، داریم، اما فروش آن‌ها بدون نسخه غیرمجاز است.»

(حوار، صفحه ۸۹)

ترجمه متن درک مطلب:

در بسیاری از کشورهای جهان مناطقی جذاب و آثاری تاریخی و فرهنگی است که
گردشگران را از همه جهان جذب می‌کند. ایران یکی از کشورهای تاریخی در جهان
است و سازمان یونسکو به ثبت شهرها و مناطقی فرهنگی و تاریخی از آن در لیست
میراث جهانی اقدام کرده است. از مناطق تاریخی که گردشگران دوست دارند آن‌ها را
بازدید کنند «آرامگاه فردوسی» و «آثار پرسپولیس» و «طاق بستان» و «کتیبه
بیستون» و ... است و ناگزیر [باید] کتابی بزرگ برای شمردن مناطق جذب
گردشگری در ایران تألیف کرد!

۴۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

ترجمه عبارت: «در بسیاری از کشورهای جهان آثاری تاریخی وجود دارد.»

(درک مطلب، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۴۷- گزینه «۴»

(کتاب جامع)

ترجمه عبارت: «در بسیاری از کشورها مراکز تاریخی یافت نمی‌شود.»
(نادرست است.)

(درک مطلب، صفحه‌های ۸۲ و ۸۳)

۴۸- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

«خلابة» صفت برای «مناطق» می‌باشد و به تبعیت از آن مرفوع است.

(قواعد - اعراب ایضای جمله، صفحه ۸۸)

۴۹- گزینه «۱»

(کتاب جامع)

«تجذب» فعل مضارع، مفرد مؤنث غایب، معرب، متعدی و ثلاثی مجرد است.

(تحلیل صرفی، ترکیبی)

۵۰- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

«السائحون» فاعل فعل «يحب» و مرفوع به «واو» است.

(محل اعرابی، صفحه‌های ۷۲ و ۸۷)

تاریخ (۱)

۵۱- گزینه «۲»

(فاطمه عزیزی)

بابل یکی از بزرگ‌ترین شهرهای روزگار باستان به شمار می‌رفت و مردمان و اقوامی با خاستگاه اجتماعی و فرهنگی گوناگون در آن جا می‌زیستند. این شهر از نظر داشتن بناها و پرستشگاه‌های باشکوه، مراکز اقتصادی ثروتمند، نهادهای سیاسی و اداری متعدد و در اختیار داشتن راه‌های ارتباطی با سرزمین‌های دور و نزدیک، اهمیت فراوان داشت و تسلط بر آن برای هر فرمانروایی بسیار مهم و مطلوب بود.

عبارت گزینه «۲»، درباره شهر ثروتمند سارد، پایتخت لیدی است که کورش با تصرف آن به ثروت هنگفتی دست یافت و با دولت-شهرهای یونانی همسایه شد.

(از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۳)

۵۲- گزینه «۴»

(فاطمه عزیزی)

در دوران فرمانروایی اردشیر دوم، مصر از سیطره هخامنشیان خارج شد.

(از ورود آریایی‌ها تا پایان هخامنشیان، صفحه ۸۷)

۵۳- گزینه «۴»

(علیرضا آزادی‌زاده)

این مورد مربوط به روابط حکومت ساسانیان با روم است. سایر گزینه‌ها درباره روابط اشکانیان با روم درست است.

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۳ و ۹۶)

۵۴- گزینه «۳»

(امیرحسین کاروبین)

ترتیب درست وقایع صورت سؤال:

۱- اسارت والربین امپراتور روم توسط شاپور یکم

۲- شکست قبایل عرب مهاجم به مرزهای ایران توسط شاپور دوم

۳- جنبش اجتماعی و اقتصادی مزدک

۴- شکست سپاه ساسانی در نبرد نهاوند در دوران پادشاهی یزدگرد سوم

(اشکانیان و ساسانیان، صفحه‌های ۹۴ تا ۹۸)

۵۵- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

قلمرویی که ساسانیان بر آن فرمان می‌راندند، ایرانشهر نام داشت. قلمرو ایرانشهر به چندین کوره یا استان تقسیم شده بود که اعضای خاندان شاهی، افرادی از خاندان‌های بزرگ و یا فرماندهان نظامی بر آن‌ها حکومت می‌کردند.

در زمان هخامنشیان، مسئولیت بازرسی و نظارت دقیق و کامل بر عملکرد مقام‌ها و مأموران دولتی در پایتخت و شهرهای (ساتراپی‌ها) بر عهده یکی از خویشاوندان نزدیک شاه یا یکی از درباریان مورد اعتماد و وفادار به او قرار داشته است.

(آیین کشورداری، صفحه‌های ۱۰۰ تا ۱۰۴)

۵۶- گزینه «۱»

(فاطمه عزیزی)

از اشارات نویسندگان یونانی معلوم می‌شود که در دوران هخامنشی قوانینی وجود داشته که قدرت و اختیارات پادشاه را محدود می‌کرده است. مثلاً هرودت به قانونی ایرانی اشاره می‌کند که براساس آن، شاه نباید کسی را به سبب یکبار ارتکاب جرم، به مرگ محکوم کند.

در دوره ساسانی، تشکیلات قضایی گسترش یافت و نقش روحانیان زرتشتی در امور قضایی بیشتر از گذشته شد. گروهی از روحانیان زرتشتی که با قوانین دینی و احکام عرفی آشنایی داشتند، عهده‌دار امور قضاوت بودند.

(آیین کشورداری، صفحه‌های ۱۰۴ و ۱۰۵)

۵۷- گزینه «۲»

(امیرحسین کاروبین)

سپاه هخامنشی تا زمان داریوش یکم متکی بر واحدهای مختلف پیاده‌نظام بود که از قبایل، اقوام و ملل تابعه به آن پیوسته بودند.

(آیین کشورداری، صفحه‌های ۱۰۶ و ۱۰۷)

۵۸- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

پس از تشکیل حکومت توسط آریایی‌ها، تمرکز قدرت و ثروت نزد عده‌ای خاص، موجب ایجاد نابرابری‌های اقتصادی و اجتماعی و شکل‌گیری طبقات اجتماعی به معنای واقعی آن شد. دوره کوتاه فرمانروایی مادها را باید سرآغاز این تحول دانست، ولی در زمان هخامنشیان با افزایش فتوحات و توسعه تشکیلات حکومتی، نابرابری‌های اجتماعی و اقتصادی میان گروه حاکم و مردم عادی افزایش یافت.

(جامعه و خانواده، صفحه‌های ۱۰۹ و ۱۱۰)

۵۹- گزینه «۲»

(علیرضا آزادی‌زاده)

عبارات گزینه‌های «۱» و «۴» مربوط به دوره ساسانی و عبارت گزینه «۳» مربوط به دوره هخامنشیان است.

جامعه ایران در دوران اشکانیان شامل گروه حاکم و توده‌های مردم عادی بود. اعضای گروه حاکم، خود به دو دسته تقسیم می‌شدند. در مرتبه نخست اعضای خاندان شاهی و دیگر خاندان‌های قدرتمند قدیمی بودند که مهم‌ترین منصب‌های سیاسی و نظامی مانند حکومت مناطق مختلف کشور و فرماندهی سپاه و عضویت در مجلس آن زمان را در اختیار داشتند.

(جامعه و خانواده، صفحه‌های ۱۱۰ و ۱۱۱)

۶۰- گزینه «۲»

(راضیه ابراهیمی‌نژاد)

تشریح عبارت‌های نادرست:

الف) نظام طبقاتی جامعه ایران در عصر ساسانی تحت تأثیر دو عامل گسترش یافت و تثبیت شد: عامل نخست، تأسیس حکومت مرکزی قدرتمندی بود که خاندان ساسانی با توسعه تشکیلات اداری و دیوانی به وجود آوردند. عامل دوم، رسمیت یافتن دین زرتشتی و افزایش نفوذ و اختیارات موبدان بود.

ج) در دوره ساسانیان، طبقه فرادست و حاکم، در مقایسه با گذشته، گسترش فراوانی یافت و در درون خود دارای مراتب و درجات متفاوت شد.

(جامعه و خانواده، صفحه‌های ۱۱۱ تا ۱۱۳)

جغرافیای ایران

۶۱- گزینه «۴»

(متین بهادرلو)

در ایران بیشتر بارش‌ها در اواخر فصل پاییز تا اوایل فصل بهار رخ می‌دهد (به دلیل افزایش بارش در این دوره)، به همین دلیل هر چه به پایان این دوره نزدیک‌تر می‌شویم، آبدهی رودها بیشتر می‌شود.

(منابع آب ایران، صفحه ۴۹)

۶۲- گزینه «۴»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

انواع دلایل اهمیت دریای خزر:

تجارت دریایی، بهره‌برداری از منابع نفت و گاز، ویژگی‌های خاص محیط‌زیست، گردشگری، صید ماهی و انواع ماهیان خاویاری

دلایل اهمیت خلیج فارس:

تجارت دریایی، وجود منابع عظیم نفت و گاز، صید و پرورش مروارید و انواع ماهی و میگو

دلایل اهمیت دریای عمان:

حمل و نقل کالا و مسافر، صیادی و پرورش ماهی و میگو، امکان دسترسی به همه آب‌های آزاد جهان

(منابع آب ایران، صفحه‌های ۵۳ تا ۵۶)

۶۳- گزینه «۳»

(امیررضا پرویزی)

رشد طبیعی جمعیت:

$$100 \times \frac{\text{میزان مرگ و میر} - \text{میزان موالید}}{\text{کل جمعیت}} = \text{رشد طبیعی جمعیت}$$

$$100 \times \frac{2,700,000 - 1,200,000}{90,000,000} = 16.6\% \approx 17\%$$

سهم مهاجرت:

$$700,000 - 500,000 = 200,000$$

$$\% \frac{200,000}{90,000,000} \times 100 = 0.22\%$$

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۶۴- گزینه «۲»

(متین بهادرلو)

وقتی رأس یک هرم از قاعده آن پهن‌تر باشد، یعنی جمعیت افراد پیر، رو به افزایش است، بنابراین برنامه‌ریزان باید با سیاست‌های تشویقی زاد و ولد و نه کنترل جمعیت، به فکر جلوگیری از پیری جمعیت باشند.

(ویژگی‌های جمعیت ایران، صفحه‌های ۷۰ و ۷۱)

۶۵- گزینه «۱»

(راضیه ابراهیمی نژاد)

در دوره ساسانیان، کشور به سرزمین (ایالت)، خوره (استان)، تسوگ یا تسوج (شهرستان) و رستاک (دهستان) تقسیم شده بود.

در دوره عباسیان، قلمرو جغرافیایی آن‌ها به واحدهایی تحت عنوان «ایالت» تقسیم‌بندی می‌شد که در مجموع به ۳۱ ایالت می‌رسید. در دوره صفویه،

افشاریه، زندیه و قاجاریه عناصر اصلی تقسیمات کشوری به ترتیب عبارت بودند از: ایالت، ولایت، بلوک و قصبه. در دوره قاجاریه ایران به چهار ایالت و

دوازده ولایت تقسیم شد. این ایالت‌ها عبارت بودند از: آذربایجان، کرمان و بلوچستان، فارس و بندر، خراسان و سیستان.

در سال ۱۳۱۶ با تصویب قانون تقسیمات کشوری، ایران به ده استان که نام هر استان یک عدد بود و ۴۹ شهرستان تقسیم شد. در این قانون، هر استان به چند شهرستان و هر شهرستان به چند بخش و هر بخش به چند دهستان و هر دهستان به چند قصبه تقسیم می‌شد.

(تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۷ و ۷۸)

۶۶- گزینه «۱»

(امیررضا پرویزی)

عبارت (ب) نادرست است. دهستان کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری با محدوده جغرافیایی معین است که از به هم پیوستن چند روستا، مکان و مزرعه همجوار تشکیل می‌شود و از لحاظ محیط طبیعی، فرهنگی، اقتصادی و اجتماعی همگن است. دهستان توسط ده‌دار اداره می‌شود.

سایر عبارات کاملاً مطابق تعریف نظام تقسیمات کشوری ایران هستند.

(تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۶۷- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۳۰۳ - نوبت دوم تیرماه)

استان از به هم پیوستن چند شهرستان همجوار، شهرستان از به هم پیوستن چند بخش همجوار و بخش از به هم پیوستن چند دهستان همجوار تشکیل می‌شود. استان توسط استاندار، شهرستان توسط فرماندار و بخش توسط بخشدار اداره می‌شود.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۲»: از لحاظ نظام اداری، بخش (ج) تابع شهرستان (ب) و شهرستان تابع استان (الف) و استان تابع تشکیلات مرکزی یا پایتخت است.

گزینه «۳»: در سال ۱۳۵۷ در آستانه انقلاب اسلامی، ایران به ۲۴ استان تقسیم شد.

گزینه «۴»: کوچک‌ترین واحد تقسیمات کشوری دهستان می‌باشد.

(تقسیمات کشوری ایران، صفحه‌های ۷۹ و ۸۰)

۶۸- گزینه «۲»

(متین بوادرلو)

با توجه به نقشه پراکنندگی نقاط شهری ایران در صفحه ۸۴ کتاب درسی، تعداد نقاط شهری در عرض‌های جغرافیایی بالاتر بیشتر از نواحی جنوبی است.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه‌های ۸۳ و ۸۴)

۶۹- گزینه «۲»

(زهرا دامپیر)

جمعیت زیاد در شهرها سبب شده است خانه‌ها فشرده و محله‌ها پرتراکم باشد.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۶)

۷۰- گزینه «۲»

(امیررضا پرویزی)

سکونتگاه‌های عشایری در ایران ویژگی‌هایی خاص دارند که آن‌ها را از دیگر انواع سکونتگاه‌ها مانند روستاها و شهرها متمایز می‌کند. در این سکونتگاه‌ها، ساکنان به‌طور مستقیم از منابع طبیعی مانند مراتع و منابع آبی برای تأمین نیازهای زندگی خود استفاده می‌کنند. زندگی عشایری برخلاف زندگی شهری یا روستایی، پیوندهای اجتماعی قومی و قبیله‌ای دارد که در آن ایلات و طوایف مختلف با روابط خویشاوندی و اجتماعی به هم پیوسته‌اند. این نوع سکونتگاه‌ها به‌صورت دائمی ثابت نیستند و عشایر برای استفاده از مراتع مختلف و زندگی دامپروری در طول سال به مناطق مختلف مهاجرت می‌کنند.

این ویژگی‌ها در سکونتگاه‌های عشایری ایران به‌ویژه در کوه‌های زاگرس و البرز که شرایط مساعدی برای دامپروری فراهم کرده است، مشهود است. برخلاف سکونتگاه‌های شهری و روستایی، سکونتگاه‌های عشایری بیشتر براساس زندگی موقتی و روابط قبیله‌ای سازماندهی می‌شوند.

(سکونتگاه‌های ایران، صفحه ۸۶)

منطق

۷۱- گزینه ۱»

(یوار پادلر)

اگر قضیه «هیچ الف ب نیست» کاذب باشد، متناقض آن یعنی قضیه «بعضی الف ب است» قطعاً صادق است؛ زیرا در احکام مربع تقابل، قضایای متناقض نمی‌توانند هم‌زمان کاذب و هم‌زمان صادق باشند و از صدق یا کذب یک طرف قضیه می‌توان به صدق یا کذب قضیه متناقض آن دست یافت. بنابراین گزینه «۱» که متناقض قضیه صورت سؤال است، نتیجه‌گیری درستی می‌باشد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: قضیه «هر الف ب است» متضاد قضیه «هیچ الف ب نیست» می‌باشد و با توجه به احکام قضایای متضاد از صدق یک طرف قضیه می‌توان به کذب طرف مقابل رسید اما از کذب یک طرف قضیه متضاد نمی‌توان درباره قضیه متقابل با آن نظری داد.

گزینه «۳»: قضیه «بعضی الف ب نیست» متداخل قضیه «هیچ الف ب نیست» می‌باشد و با توجه به احکام قضایای متداخل از کذب قضیه کلی نمی‌توان به کذب قضیه جزئی متداخل با آن دست یافت.

گزینه «۴»: از قضایای کاذب نمی‌توان عکس مستوی گرفت.

نکته: عکس مستوی را تنها از قضایای صادق می‌توان گرفت نه قضایای کاذب. (امکام قضایا، صفحه‌های ۶۲ تا ۶۸)

۷۲- گزینه ۱»

(مهمم رضایی‌بقا)

دقت کنید که برای به‌دست آوردن نقیض متضاد، ابتدا باید متضاد قضیه را ساخت و سپس از قضیه به‌دست آمده تناقض گرفت.

«هر نویسنده‌ای انسان است» ← **متضاد** «هیچ نویسنده‌ای انسان نیست»

← **متناقض** «بعضی نویسنده‌ها انسان هستند» (رد گزینه‌های «۲» و «۴»).

برای متداخل نقیض نیز، ابتدا تناقض را اجرا می‌کنیم و سپس از قضیه به‌دست آمده، تداخل می‌گیریم.

«هر نویسنده‌ای انسان است» ← **نقیض** «بعضی نویسنده‌ها انسان

نیستند» ← **متداخل** «هیچ نویسنده‌ای انسان نیست» (رد گزینه «۳»).

نقیض یک قضیه صادق، کاذب خواهد بود و متداخل قضیه جزئی کاذب، قضیه‌ای کلی و کاذب می‌باشد.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۳ تا ۶۶)

۷۳- گزینه ۲»

(طهورا ره‌انجام)

نکته: مربع تقابل در برگزیده روابط قضایای متضاد، متداخل و متناقض است که در آن‌ها جای موضوع و محمول ثابت می‌ماند و تنها کمیت و کیفیت آن‌ها تغییر می‌کند. اما در عکس مستوی موضوع و محمول جابه‌جا می‌شوند و رابطه عکس، خارج از مربع تقابل است.

با توجه به مطلب بیان شده در صورت سؤال پی خواهیم برد که پیرمرد از طریق قضیه‌ای که سالبه کلیه است و عکس آن، جواب فرد را داده است. در پاسخ او، مغالطه‌ای مشاهده نمی‌شود. بنابراین با بررسی گزینه‌ها پی می‌بریم که گزینه «۲»، براساس نکته بالا، پاسخ ما می‌باشد.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۷ و ۶۸)

۷۴- گزینه ۱»

(سالار صفایی)

ما برای تشخیص مغالطه ایهام انعکاس باید بفهمیم چه شرایطی باعث ایجاد چنین مغالطه‌ای می‌شود. هرگاه شرایط عکس مستوی به‌درستی رعایت نشود، ما دچار مغالطه «ایهام انعکاس» می‌شویم؛ مانند وقتی که برای سالبه جزئی عکس لازم‌الصدق بسازیم یا عکس موجبه کلیه را به‌صورت موجبه کلیه بیاوریم یا نسبت قضیه را تغییر دهیم.

ابتدا باید گزینه‌های داده‌شده را به شکل استاندارد و قابل فهم دربیاوریم و سپس در مورد درست بودن شرایط عکس آن نظر بدهیم.

بررسی گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «بعضی مواد غذایی قابل تولید در داخل وارداتی نیست»، پس «بعضی مواد غذایی وارداتی قابل تولید در داخل نیست»؛ برای سالبه جزئی عکس آورده که غلط است.

گزینه «۲»: عکس موجبه جزئی را به صورت موجبه جزئی آورده که درست است.

گزینه «۳»: عکس موجبه کلیه را به صورت موجبه جزئی آورده که درست است. شکل استاندارد اصل قضیه: «همه دانشجویان دارای دیپلم هستند» عکس آن: «بعضی از دارای دیپلم‌ها دانشجو هستند».

گزینه «۴»: عکس موجبه کلیه باید به صورت موجبه جزئی نوشته شود که کاملاً درست صورت گرفته است.

(امکام قضایا، صفحه‌های ۶۷ تا ۶۹)

۷۵- گزینه ۲»

(مهمم رضایی‌بقا)

شکل استاندارد قضیه گزینه «۲» به صورت «برخی قیاس‌ها دارنده شرایط اعتبار قیاس نیستند» می‌باشد. ملاحظه می‌شود که سور قضیه، جزئی است؛ پس برخی از مصادیق موضوع مورد نظر هستند و علامت موضوع منفی است. نسبت قضیه سالبه است؛ پس تمام مصادیق محمول مورد نظر هستند و علامت محمول مثبت است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: موضوع این گزینه یک عبارت خاص است که داخل گیومه آمده است. بنابراین موضوع، مفهومی جزئی است و قضیه شخصیه است. در قضیه شخصیه، علامت موضوع همیشه مثبت است. نسبت قضیه نیز موجه است؛ بنابراین علامت محمول منفی است.

گزینه «۲»: شکل این قضیه استاندارد است. سور کلی است، پس علامت موضوع مثبت است. نسبت هم موجه است، پس علامت محمول منفی است.

گزینه «۴»: «هر آن چه»، شکل دیگری از سور کلی «هر» یا «همه» است. پس علامت موضوع این قضیه هم مثبت است. محمول قضیه را می‌توانیم «دودشده و به هوا رونده» در نظر بگیریم که در این صورت نسبت قضیه «خواهد بود» است. پس قضیه، موجه است و علامت محمول آن منفی است.

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۷۶- گزینه «۲»

(طهورا ره انبیا)

نکته: طبق قانون نتیجه قیاس، اگر یکی از دو مقدمه سالبه باشد، نتیجه نیز باید سالبه باشد و اگر هر دو قضیه موجه باشند، نتیجه نیز موجه خواهد بود. در غیر این صورت قیاس از اعتبار خارج است.

بنابراین با بررسی کیفیت قضایای نتیجه با مقدماتشان به پیروی یا عدم پیروی نتیجه از قانون مذکور پی خواهیم برد و گزینه «۲» را درست خواهیم یافت.

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ و ۷۵)

۷۷- گزینه «۱»

(سالار صفایی)

مثبت بودن علامت موضوع قضیه یعنی سور آن کلی است یا قضیه شخصیه است و از آن جا که علامت محمول منفی است، باید قضیه موجه باشد.

از آن جا که روابط عکس را در محصورات چهارگانه داریم، پس قضیه ما موجه کلیه است. عکس موجه کلیه «موجه جزئی» می‌شود و علامت موضوع و محمول آن منفی است (رد گزینه‌های «۲» و «۴») و در قضایای شخصیه علامت موضوع همواره مثبت است (رد گزینه‌های «۲» و «۳») و محمول آن تابع کیفیت قضیه یا موجه یا سالبه بودن است (رد گزینه‌های «۲» و «۴»).

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۶ و ۷۷)

۷۸- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

شکل کامل استدلال را باید بنویسیم تا بتوانیم اعتبار یا عدم اعتبار آن را به درستی بررسی کنیم:

- هیچ (+) کلاغی خزنده (+) نیست.

- هر (+) خزنده‌ای خونسرد (-) است.

• هیچ (+) کلاغی خونسرد (+) نیست.

سپس شرایط اعتبار قیاس را به ترتیب بیان می‌کنیم:

شرط اول: حداقل یکی از مقدمات موجه باشد.

شرط دوم: حد وسط حداقل در یکی از مقدمات علامت (+) داشته باشد.

شرط سوم: هر کدام از موضوع و محمول نتیجه اگر علامت (+) داشته باشند،

باید در مقدمات نیز همان علامت (+) را دارا باشند.

با این توضیحات و ملاحظات مشخص می‌شود که محمول نتیجه که علامت

(+) دارد در مقدمه دوم علامت (+) ندارد. بنابراین این استدلال به دلیل

فقدان شرط سوم، نامعتبر است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: شرط اول برقرار است.

گزینه «۲»: شرط دوم را دارد.

گزینه «۴»: حد وسط عیناً تکرار شده است و مشکلی از این نظر ندارد.

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۴ تا ۸۰)

۷۹- گزینه «۳»

(سالار صفایی)

مشابه این سؤال در کنکور آمده و نیاز است کمی از اطلاعاتی که در مورد شرایط اعتبار قیاس دارید را با چاشنی کاربرد این اطلاعات و هوشیار بودن به کار ببرید.

سؤال در مواجهه اول اطلاعاتی در مورد حد وسط به ما داده، پس می‌توان گفت چون بعد از آن گفته شده که قیاس معتبر است، پیرامون شرط دوم اعتبار یک قیاس می‌گردد. پس باید بررسی کنیم که در مقدمه‌ای که به ما داده، حد وسط چه علامتی دارد تا بفهمیم حدسمان درست بوده یا خیر.

در مقدمه داده شده به دلیل موجه بودن قضیه، علامت حد وسط منفی است. پس وقتی یک قضیه نمی‌تواند مقدمه دیگر این قیاس واقع شود که در آن قضیه حد وسط علامت منفی داشته باشد؛ در این صورت شرط دوم لغو می‌شود و قیاس از اعتبار می‌افتد.

گزینه «۳»، تنها جایی است که حد وسط علامت منفی دارد. پس از آن جا که حد وسط نمی‌تواند در هر دو مقدمه منفی باشد، قیاس معتبر نیست. در نتیجه گزینه «۳» نمی‌تواند مقدمه دیگر این استدلال واقع شود.

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۳ تا ۷۷)

۸۰- گزینه «۲»

(مهمر رضایی بقا)

اعتبار قیاس مشروط بر رعایت سه مورد است:

۱- هر دو مقدمه نباید سالبه باشند.

۲- حد وسط در هر دو مقدمه علامت منفی نداشته باشد.

۳- اگر موضوع یا محمول در نتیجه دارای علامت مثبت بود، در مقدمات نیز علامت مثبت داشته باشد.

مطابق با موارد مذکور، فقط با قضیه گزینه «۲» سه شرط محقق می‌شود.

(قیاس اقترانی، صفحه‌های ۷۷ تا ۸۰)

اقتصاد

۸۱- گزینه «۲»

(تفخیرین ساپیرو)

(الف) بیکاری رانندگان آژانس به دلیل وجود تاکسی‌های اینترنتی: تغییر در فناوری و رویه‌های تولید موجب شده که خدمات اینترنتی خواهان بیشتری داشته باشد و دیگر کسی از طریق آژانس‌های تلفنی درخواست تاکسی نمی‌دهد. (ب) بیکاری کارگران کارخانه به دلیل نبود مواد اولیه خارجی برای تولید: وقتی برای تولید نیاز به مواد اولیه از خارج از کشور داریم، در صورت تحریم توسط آن کشور و نبود ارتباط، ما نیز نمی‌توانیم کالای مورد نظر را تولید کنیم و کارخانه تعطیل و کارگران بیکار می‌شوند. (ج) بیکاری تولیدکنندگان داخلی به دلیل وجود کالای مشابه خارجی با قیمت کمتر: وقتی کالایی از خارج کشور به صورت قاچاق با قیمت کمتر وارد می‌شود یا واردات بی‌رویه کالاهای خارجی اتفاق می‌افتد، جنس خارجی در بازار به صورت ارزان‌تر وجود دارد و دیگر مشتریان حاضر نیستند کالاهای تولید داخل را خریداری کنند، بنابراین تولیدکنندگان داخلی بیکار خواهند شد.

(رکورد، بیکاری و فقر، صفحه ۸۴)

۸۲- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

جمعیت ۱۵ سال و بالاتر + جمعیت زیر ۱۵ سال = جمعیت کل

جمعیت زیر ۱۵ سال - جمعیت کل = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

رد گزینه «۲»:

جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = $۹۵۰,۰۰۰ - ۴۰۰,۰۰۰ = ۵۵۰,۰۰۰$

جمعیت فعال + جمعیت غیرفعال = جمعیت ۱۵ سال و بالاتر

جمعیت غیرفعال - جمعیت ۱۵ سال و بالاتر = جمعیت فعال

رد گزینه «۴»:

جمعیت فعال = $۳۳۰,۰۰۰ - ۳۲۰,۰۰۰ = ۱۰,۰۰۰$

جمعیت بیکار + جمعیت شاغل = جمعیت فعال

جمعیت شاغل - جمعیت فعال = جمعیت بیکار

رد گزینه «۱»:

جمعیت بیکار = $۳۳۰,۰۰۰ - ۳۰۰,۰۰۰ = ۳۰,۰۰۰$ $۱۰۰ \times \frac{\text{جمعیت بیکار}}{\text{جمعیت فعال}} = \text{نرخ بیکاری}$

درستی گزینه «۳»:

 $\frac{۳۰,۰۰۰}{۳۳۰,۰۰۰} \times ۱۰۰ = ۹/۰۹$

(رکورد، بیکاری و فقر، صفحه‌های ۸۵ و ۸۶)

۸۳- گزینه «۳»

(امسان عالی‌نژاد)

(الف) نقش اصلی پول در مبادلات آسان‌سازی مبادله است. ← وسیله پرداخت در مبادلات

(ب) این عمل پول، کار خرید و فروش کالاهای مختلف و تبدیل قیمت‌ها به یکدیگر را آسان می‌کند. ← وسیله سنجش ارزش

(ج) برخی اوقات افراد تمایل دارند بخشی از دارایی خود را به شکل پول نگه دارند. ← وسیله پس‌انداز و حفظ ارزش

(د) خرید اقساطی و رد و بدل کردن حواله‌های بانکی اغلب مورد قبول مردم است. ← وسیله پرداخت‌های آینده

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه ۹۸)

۸۴- گزینه «۱»

(الف)

(آرش کتاب‌فروش بدری)

 $۱۰۰ \times \frac{\text{قیمت ابتدای سال} - \text{قیمت انتهای سال}}{\text{قیمت ابتدای سال}} = \text{شاخص قیمت مصرف‌کننده (نرخ تورم)}$

$$A \quad \text{نرخ تورم کشور} = \frac{۲۰ - x}{۱۰۰} = \frac{۲۶۰ - x}{x}$$

$$20x = 26000 - 100x$$

$$120x = 26000$$

$$x = \frac{26000}{120} = 216.67$$

$$B \quad \text{نرخ تورم کشور} = \frac{۲۰ - y}{۱۰۰} = \frac{۷ - ۲۵۰}{۲۵۰}$$

$$100y - 25000 = 5000$$

$$100y = 30000$$

$$y = \frac{30000}{100} = 300$$

(ب) با افزایش نرخ تورم، سطح عمومی قیمت‌ها افزایش می‌یابد. در نتیجه، قدرت خرید مصرف‌کنندگان کاهش می‌یابد، زیرا با همان مقدار درآمد، کالاها و خدمات کمتری را می‌توانند خریداری کنند.

(تورم و کاهش قدرت خرید، صفحه‌های ۱۰۱ و ۱۰۲)

۸۵- گزینه «۳»

(علی صیری)

- در دوره قاجار در حالی که کشورهای دیگر منطقه همچون مصر و ترکیه (امپراتوری عثمانی) و سوریه و لبنان، در روند تجارت و گسترش تولید و صادرات محصولات کشاورزی، رشد مطلوبی داشتند، ایران گرفتار ضعف‌های ساختاری در اقتصاد بود.

- در نیمه اول حکومت صفوی، علاوه بر یکپارچگی سیاسی، اقتصاد یکپارچه و مستقلی شکل گرفت که با سایر لایه‌های دینی، اجتماعی و فرهنگی کشور هماهنگی داشت.

- ویژگی عمده دوره پهلوی، جدا شدن اقتصاد ایران از ابعاد هویتی، فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و دینی خود بود.

- در دوره پایانی حکومت صفوی، اقتصاد ایران به تدریج رو به ضعف نهاد.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه‌های ۱۰۸ و ۱۰۹)

۸۶- گزینه «۴»

(آیدا رحیمی)

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: احکام اقتصادی اسلام، پایه قواعد و مقررات اقتصادی موفق آسیای میانه، آسیای غربی و جنوب غربی، شمال آفریقا و حتی جنوب اروپا قرار گرفت.

گزینه «۲»: ایران به دلیل وسعت و پهناوری جغرافیایی، برخورداری از منابع طبیعی و قرار گرفتن در چهارراه بین‌المللی، از دوران باستان جایگاه ویژه‌ای در اقتصاد جهان داشته است.

گزینه «۳»: طی هفت قرن دوران شکوفایی تمدن اسلامی، جلوه‌هایی از پیشرفت اندیشه اقتصادی، تأمین مالی مراکز علمی، عمران و آبادانی، تجهیز ساخت‌ها و موقوفات را می‌توان در اقتصاد ایران و جهان اسلام مشاهده کرد.

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۰۷)

۸۷- گزینه ۲»

(آیرو رهیمی)

برای عبور از مشکلات اقتصادی و آسیب‌هایی که در دوران کنونی، اقتصاد ملی ما را تهدید می‌کند، مقاوم‌سازی اقتصاد و مصونیت‌بخشی به آن در برابر تکان‌های خارجی ضروری است.

مقاوم‌سازی اقتصاد به معنای آن است که مجموع نیروهای مولد، شرکت‌ها، مؤسسات تولیدی و خدماتی یک کشور روی پای خود بایستند (رد گزینه ۳) «۴» تا بتوانند در صورت به وجود آمدن بحران تمامی نیازهای اساسی و حیاتی خودشان (رد گزینه ۳) را تولید و تأمین کنند و وابسته به بیگانگان نباشند (رد گزینه ۱) «۱».

(مقاوم‌سازی اقتصاد، صفحه ۱۱۱)

۸۸- گزینه ۲»

(علی صیری)

اگر در جامعه‌ای میزان تولید در دوره‌ای معین نسبت به دوره قبل افزایش یابد، می‌گوییم در آن جامعه رشد صورت گرفته است. رشد به معنای افزایش تولید است؛ بنابراین مفهومی کمی است. کشورها معمولاً با سرمایه‌گذاری بیشتر یا به‌کارگیری روش‌های بهتر و فناوری مناسب‌تر، ظرفیت تولیدی خود را افزایش می‌دهند و این امر به درآمد بیشتر می‌انجامد.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه ۱۱۸)

۸۹- گزینه ۲»

(آرش کتاب‌فروش برری)

نمودار مشخص شده مربوط به الگوی مرز امکانات تولید و مفهوم رشد اقتصادی است. رشد اقتصادی هنگامی اتفاق می‌افتد که کالاها و خدمات بیشتری نسبت به قبل تولید شوند. هم‌چنین جابه‌جایی منحنی مرز امکانات تولید به سمت بیرون، نه تنها نشان‌دهنده افزایش ظرفیت تولید است، بلکه به معنای افزایش رفاه جامعه نیز هست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱ «۱»: رشد اقتصادی موجب انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت بیرون می‌شود.

گزینه ۳ «۳»: دستیابی به کارایی به معنای تولید روی نمودار و رشد به معنای جابه‌جایی نقطه تولید به خارج از نمودار و انتقال نمودار است. بنابراین دستیابی به کارایی با رشد اقتصادی متفاوت است.

گزینه ۴ «۴»: رشد اقتصادی به کشور امکان می‌دهد تا غذا و کالاهای بیشتری را تولید و مصرف کند.

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۱۹ و ۱۲۰)

۹۰- گزینه ۱»

(سارا شریفی)

(الف)

قیمت کالا در سال جاری $\times$ مقدار کالا در سال جاری = تولید ناخالص داخلی اسمی

قیمت کالا در سال پایه $\times$ مقدار کالا در سال جاری = تولید ناخالص داخلی واقعی

= تولید ناخالص داخلی اسمی در سال ۱۳۹۸

میلیون تومان $96,000 = 16,000 + 80,000 = (8 \times 2,000) + (160 \times 500)$

نکته: تولید ناخالص داخلی اسمی و واقعی در سال ۱۳۹۸ برابر است، زیرا سال ۱۳۹۸ سال پایه است.

= تولید ناخالص داخلی اسمی در سال ۱۳۹۹

میلیون تومان $142,000 = 22,000 + 120,000 = (10 \times 2,200) + (200 \times 600)$

= تولید ناخالص داخلی واقعی در سال ۱۳۹۹

میلیون تومان $113,600 = 17,600 + 96,000 = (8 \times 2,200) + (160 \times 600)$

$\times 100 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی} - \text{تولید ناخالص داخلی اسمی}}{\text{تولید ناخالص داخلی واقعی}} \times 100 = \frac{113,600 - 142,000}{113,600} \times 100 = -25\%$ نرخ رشد تولید واقعی ۱۳۹۹

درصد $18/3 = \frac{113,600 - 96,000}{96,000} \times 100 = 18/3\%$ نرخ رشد تولید واقعی در سال ۱۳۹۹

$\times 100 = \frac{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی} - \text{تولید ناخالص داخلی اسمی}}{\text{تولید ناخالص داخلی اسمی}} \times 100 = \frac{142,000 - 96,000}{142,000} \times 100 = 32\%$ نرخ رشد تولید اسمی ۱۳۹۹

درصد $47/9 = \frac{142,000 - 96,000}{96,000} \times 100 = 47/9\%$ نرخ رشد تولید اسمی در سال ۱۳۹۹

(رشد و پیشرفت اقتصادی، صفحه‌های ۱۲۲ و ۱۲۳)

دفتريه پاسخ ✓

عمومي دهم

(رشته انسانی)

۲۴ اسفند ماه ۱۴۰۳

تعداد سوالات و زمان پاسخ گویی آزمون

نام درس	تعداد سؤال	شماره سؤال	وقت پیشنهادی
فارسی (۱)	۱۰	۱۰۱-۱۱۰	۱۰
دین و زندگی (۱)	۱۰	۱۱۱-۱۲۰	۱۰
(زبان انگلیسی) (۱)	۲۰	۱۲۱-۱۴۰	۲۰
جمع دروس عمومی	۴۰	—	۴۰

طراحان

فارسی (۱)	مریم بیروی - حسین پرهیزگار - احمد فهیمی - محسن فدایی
دین و زندگی (۱)	محسن بیاتی - فردین سماقی - یاسین ساعدی - عباس سیدشبستری - میثم هاشمی - مرتضی محسنی کبیر
(زبان انگلیسی) (۱)	رحمت اله استیری - محسن رحیمی - مجتبی درخشان گرمی - مانی صفائی سلیمانلو - عقیل محمدی روش

گزينشگران و ويراستاران

نام درس	مسئول درس و گزينشگر	گروه ويراستاری	ويراستار رتبه برتر	گروه مستندسازی
فارسی (۱)	سپیده فتح الهی	مرتضی منشاری	سحر محمدزاده سالیانی	الناز معتمدی
دین و زندگی (۱)	یاسین ساعدی	محمد مهدی مانده علی	—	محمد صدرا پنجه پور
دین و زندگی (۱) (اقلیت)	دبورا حاتانیان	دبورا حاتانیان	—	—
(زبان انگلیسی) (۱)	عقیل محمدی روش	فاطمه نقدی	نازنین فاطمه حاجیلو، مانی عباسی	سپهر اشتیاقی

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	الهام محمدی
مسئول دفترچه	حبیبه محبی
مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: فریبا رثوفی
حروف نگار و صفحه آرا	فاطمه علی یاری
ناظر چاپ	سوران نعیمی

بنیاد علمی آموزشی فنی (وقف عام)

آدرس دفتر مرکزی: خیابان انقلاب - بین صبا و فلسطین - پلاک ۹۲۳ - تلفن چهار رقمی: ۰۲۱-۶۴۶۳

فارسی (۱)

۱-۱- گزینه «۳»

(امیر فویمی)

«کیوان: سیاره زحل»، «هماورد: رقیب و حریف» و «پتک: آهن کوب»

نکته مهم درسی:

در این گونه سؤالات، به فعل، اسم، صفت، جمع و مفرد بودن واژگان توجه کنید.

(لغت، واژه‌نامه)

۱-۲- گزینه «۴»

(مریم پیروی)

«خود»: کلاهی فلزی است که هم در جنگ و هم در تشریفات نظامی بر سر

گذاشته می‌شد.

(لغت، واژه‌نامه)

۱-۳- گزینه «۱»

(مسن فرایی - شیراز)

املائی واژه «نقض» نادرست است که صحیح آن «نغز» است.

نقض: شکستن / نغز: نیکو

(املا، ترکیبی)

۱-۴- گزینه «۴»

(مسن فرایی - شیراز)

اجزای کلام جابه‌جا نشده، در نتیجه «شیوه بلاغی» ندارد.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: «خسرو» که «نهاد» است باید قبل از فعل «بشنید» قرار بگیرد.

گزینه «۲»: در مصراع دوم «افروزد» که «فعل» است باید در پایان مصراع

دوم قرار بگیرد.

گزینه «۳»: فعل‌های «بداری» و «برآسایی» در میان جمله آمده‌اند:

«سرش در کنار بداری و زمانی از کارزار برآسایی.»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۱۸۵)

۱-۵- گزینه «۱»

(هسین پرهیزگار - سبزوار)

در این بیت، در مصراع دوم برای تأکید بر یک متمم، دو حرف اضافه به کار رفته است؛ یکی قبل از متمم و دیگری بعد از متمم.

برای تشخیص این موضوع، حرف اضافه اول را حذف کرده، حرف اضافه آخر

را به اول بیاورید، معنی بسیار روان می‌شود:

به بند کمر بر ← بر بند کمر

(دستور زبان فارسی، صفحه ۱۰۱)

۱-۶- گزینه «۳»

(کتاب جامع)

تیغ و ساعد (مشبه)، لعل (مشبه‌به)

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: بیت دوم: لعل و نعل: واژه‌های قافیه و جناس ناهمسان دارند.

گزینه «۲»: بیت اول: خروش اسبها چنان بود که به آسمان رسیده بود.

(در بلندی صدای اسبها اغراق شده است.)

گزینه «۴»: بیت اول: «بهرام و کیوان» مجاز از «آسمان» / بیت دوم:

«خاک» مجاز از «میدان جنگ»

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۹۷)

۱-۷- گزینه «۴»

(هسین پرهیزگار)

مصراع «ب»: «گلشن» استعاره از «سرزمین» است.

مصراع «ج»: «شعله» استعاره از «عشق به وطن» است.

مصراع «الف»: «خاک» مجازاً «وطن و سرزمین» است.

مصراع «د»: «جام» مجازاً «شراب یا نوشیدنی» است.

(آرایه‌های ادبی، صفحه ۸۴)

۱۰۸- گزینه «۱»

(تبدیل به تست - شبه نهایی ارزیابی ارثیه‌ها ۱۳۰۳)

معنای دو بیت: هرگز به آرامش مردابی که آرام در دشت تاریک و وسیع به خواب رفته است و هیچ تحرکی ندارد، حسد نمی‌برم. من مانند دریا هستم و ترسی از رنج‌ها و دشواری‌های طوفان ندارم؛ چون که دریا در تمام عمرش در تلاطم و حرکت است.

مفهوم: حرکت، تلاش و مبارزه

(مفهوم، صفحه ۸۲)

۱۰۹- گزینه «۳»

(الهام ممری)

«اما» پیوند هم‌پایه‌ساز است و این عبارت فقط یک پیوند هم‌پایه‌ساز دارد. «که» پیوند وابسته‌ساز است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: صف طویل رزمندگان تازه‌نفس، با آرامش و اطمینانی که جمله هسته

حاصل ایمان است، وسعت جبهه فتح را به سوی فتوحات بزرگ طی می‌کنند.
جمله وابسته جمله هسته

جمله وابسته: (-) حاصل ایمان است.

جمله هسته: صف طویل ... به سوی فتوحات بزرگ طی می‌کنند.

گزینه «۲»: سه صفت وجود دارد: «درخششی عجیب، صف طویل، رزمندگان تازه‌نفس، فتوحات بزرگ»

گزینه «۴»: فضا از نم باران آکنده است: (مسند) / (-) حاصل ایمان است: (گروه مسندی)

(دستور زبان فارسی، صفحه ۷۹)

۱۱۰- گزینه «۳»

(مریم پیروی)

معنای صحیح بیت: «زه را به کمان وصل کرد و آماده تیراندازی شد. هیچ پرنده‌ای نمی‌توانست از پیش تیرش گذر کند، (چون او تیرانداز ماهر و ورزیده‌ای بود.)»

«بگشاد بر» کنایه از آماده تیراندازی شدن

«به زه کردن کمان» کنایه از آماده کردن کمان و وصل کردن زه کمان به دو طرف قوس کمان

(مفهوم، صفحه ۱۰۵)

دین و زندگی (۱)

۱۱۱- گزینه «۲»

(مسن بیاتی)

همه پیامبران، از حضرت نوح (ع) و حضرت ابراهیم (ع) تا پیامبر اسلام (ع) زندگی خود را در مبارزه با ستم و ستمگران گذراندند و پرچم مبارزه را از نسلی به نسل بعد منتقل کردند.

تبری به معنای بیزاری از باطل و پیروان او یا برائت و بیزاری از دشمنان خدا است.

(دوستی با فرا، صفحه ۱۲۱)

۱۱۲- گزینه «۳»

(میثم هاشمی)

امام علی (ص) می‌فرماید:

«... امام شما از دنیایش به دو لباس کهنه و از خوراکش به دو قرص نان

کفایت کرده است، اما شما قطعاً توانایی این قناعت را ندارید؛ ولی با

پرهیزکاری و کوشش [در راه خدا] و عفت و درستکاری مرا یاری کنید.»

خوب است عهد و پیمان خود را در زمان‌های معینی، مانند آخر هر هفته،

آخر هر ماه یا شب قدر هر سال، تکرار کنیم تا استحکام بیشتر پیدا کند و

به فراموشی سپرده نشود.

(آهنگ سفر، صفحه‌های ۹۸ و ۱۰۲)

۱۱۳- گزینه «۲»

(فرزین سماقی)

در رابطه قراردادی میان عمل با پاداش و کیفر، انسان‌ها می‌توانند با وضع قوانین جدید، آن را تغییر دهند.

(فریام کار، صفحه ۸۷)

۱۱۴- گزینه «۴»

(مفسن بیاتی)

قرآن کریم یکی از ویژگی‌های مؤمنان را دوستی و محبت شدید آنان نسبت به خداوند می‌داند: «... و الذین آمنوا اشدّ حباً لله: ... اما کسانی که ایمان آورده‌اند به خدا محبت بیشتری دارند.»

برترین دوستان خدا، رسول خدا (ص) و اهل بیت (ع) ایشان می‌باشند.

(دوستی با فرا، صفحه‌های ۱۱۸ و ۱۲۱)

۱۱۵- گزینه «۴»

(مرتضی مفسنی کبیر)

موارد «۱، ۲ و ۳» کاملاً درست هستند اما در گزینه «۴» هر چه عمر می‌گذرد و قوای انسان به سستی می‌گراید، توان انسان برای تصمیم‌های بزرگ نیز کاهش می‌یابد، اینکه بگوییم توان انسان برای تصمیم‌های کوچک هم کاهش می‌یابد، در واقع نادرست است.

(اعتماد بر او، صفحه ۱۱۱)

۱۱۶- گزینه «۴»

(عباس سیرشستر)

قرآن کریم در آیه ۷۷ سوره آل عمران می‌فرماید: «کسانی که پیمان الهی و سوگندهای خود را به بهای ناچیزی می‌فروشند، آن‌ها بهره‌ای در آخرت نخواهند داشت؛ و خداوند با آن‌ها سخن نمی‌گوید...». چقدر زیباست که خداوند، راه رستگاری ما را با رضایت خود همراه ساخته است.

(آهنگ سفر، صفحه ۹۸)

۱۱۷- گزینه «۴»

(فرزین سماقی)

در رابطه تجسم عمل، حقیقت و باطن عمل انسان به صورت زشت یا زیبا، لذت‌بخش یا دردآور، مجسم می‌شود و انسان خود را در میان باطن اعمال خود می‌بیند. ظرف تحقق این امر در قیامت است.

(فریام کار، صفحه ۸۸)

۱۱۸- گزینه «۱»

(میثم هاشمی)

توکل، جانشین تبلی و ندانم کاری افراد نیست؛ بلکه کمک‌کننده و امید دهنده به کسی است که اهل همت، تعقل و پشتکار است. (صحت گزینه «۱» و رد گزینه‌های «۲، ۳ و ۴»)

(اعتماد بر او، صفحه ۱۱۱)

۱۱۹- گزینه «۲»

(یاسین ساعری)

تشریح گزینه نادرست:

دینداری، با دوستی با خدا آغاز می‌شود و برائت و بیزاری از دشمنان خدا را به دنبال می‌آورد.

(دوستی با فرا، صفحه ۱۲۱)

۱۲۰- گزینه «۴»

(یاسین ساعری)

توکل بر خدا به معنای اعتماد به خداوند است؛ یعنی انجام وظیفه خود در هر کار و سپردن نتیجه و محصول آن به خداوند.

خداوند قرآن می‌فرماید: «و من یتوکل علی الله فهو حسبه إن الله بالغ امره: و آن کسی که در راه حق به خداوند توکل کند خداوند او را بس است. خداوند امر خویش را به سرانجام می‌رساند.»

(اعتماد بر او، صفحه ۱۰۹)

زبان انگلیسی (۱)

۱۲۱- گزینه «۱»

(رعمت اله استیری)

ترجمه جمله: «الف: «آیا علی را دیدی؟»

ب: «بله، وقتی داشتم از اتوبوس پیاده می‌شدم او را دیدم.»

نکته مهم درسی:

با توجه به فعل "saw" در ابتدای جمله، در جای خالی نیاز به زمان گذشته

داریم که تنها در گزینه «۱» وجود دارد.

(گرامر)

۱۲۲- گزینه «۳»

(رعمت اله استیری)

ترجمه جمله: «بچه‌ها داشتند از پدرشان می‌خواستند که برای خودش یک

کت جدید بخرد.»

نکته مهم درسی:

قبل از اسم "father" نیاز به صفت ملکی "their" داریم (رد گزینه‌های «۱»

و «۴»). فاعل و مفعول برای فعل "buy" یکسان است، پس در جای خالی

دوم نیاز به ضمیر انعکاسی داریم (رد گزینه «۲»).

(گرامر)

۱۲۳- گزینه «۱»

(میتبی درفشان‌گرمی)

ترجمه جمله: «امروز صبح که ما در راه مدرسه بودیم دوستان شما در پارک

داشتند فوتبال بازی می‌کردند.»

نکته مهم درسی:

باتوجه به اینکه زمان بخش اول جمله گذشته استمراری است، در بخش

دوم نمی‌توانیم از زمان حال یا آینده استفاده کنیم (رد گزینه‌های «۲» و

«۴»). فاعل جمله "we" و جمع است بنابراین باید از فعل جمع استفاده

کنیم (رد گزینه «۳»).

(گرامر)

۱۲۴- گزینه «۳»

(میتبی درفشان‌گرمی)

ترجمه جمله: «من اعتقاد قوی دارم که مهربان بودن می‌تواند دنیا را به

مکانی بهتر و شادتر تبدیل کند.»

(۱) مهارت (۲) تحقیق

(۳) اعتقاد (۴) دارو، پزشکی

(واژگان)

۱۲۵- گزینه «۲»

(ممسن رییمی)

ترجمه جمله: «آتش‌نشانان به سرعت آتش را قبل از اینکه گسترش پیدا کند

خاموش کردند و از سوختن کامل خانه جلوگیری کردند.»

(۱) جفت کردن (۲) خاموش کردن

(۳) ترک کردن (۴) کنار گذاشتن

(واژگان)

۱۲۶- گزینه «۳»

(هانی صفائی سلیمانلو)

ترجمه جمله: «من پیر هستم و احساس ضعف و خستگی می‌کنم و اغلب به

سختی می‌توانم فعالیت‌های روزانه‌ام را انجام دهم.»

(۱) ممکن (۲) سریع

(۳) ضعیف، سست (۴) روشن

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

دانش بشری با تلاش زیاد ذهن‌های بزرگ رشد می‌کند. ماری کوری دانشمندی بود که اکتشافات شگفت‌انگیزی داشت. او در سال ۱۸۶۷ در لهستان و در خانواده‌ای از معلمان بزرگ متولد شد. ماری بسیار کنجکاو بود و همیشه مشتاق یادگیری بود. او فیزیک خواند و یکی از اولین زنانی بود که در دانشگاه سوربن پاریس تحصیل کرد.

تبدیل نمونه سؤال‌های امتحانی به تست

۱۳۱- گزینه «۲»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «تصور می‌کنم تام پوستر رنگارنگ کلاس تاریخ را خودش ساخت.»

نکته مهم درسی:

فعل "believe" به معنای «باور داشتن» یک فعل حالت می‌باشد و در حالت استمراری به کار نمی‌رود (رد گزینه‌های «۱» و «۴»). ضمیر مناسب در جای خالی دوم باید به تام برگردد، پس نیاز به ضمیر انعکاسی "himself" داریم.

(گرامر)

۱۳۲- گزینه «۴»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «پسرم و دوستش در حال رنگ کردن اتاقش بودند وقتی که بعد از ظهر به خانه رسیدیم.»

نکته مهم درسی:

عمل «رسیدن به خانه» در حین عمل «رنگ کردن اتاق» در زمان گذشته اتفاق افتاده است، پس در جای خالی نیاز به زمان گذشته استمراری داریم (رد گزینه های «۲» و «۳»). فاعل جمله "My son and his friend" جمع است بنابراین باید از فعل جمع استفاده کنیم (رد گزینه «۱»).

(گرامر)

۱۳۳- گزینه «۱»

(عقیل ممدی روش)

ترجمه جمله: «من داشتم در حیاط فوتبال بازی می‌کردم درحالی‌که بقیه در حال مطالعه برای امتحاناتشان بودند.»

نکته مهم درسی:

برای نشان دادن هم زمانی دو عمل می‌توانیم از "while" استفاده کنیم.

(گرامر)

ماری در دانشگاه با پیر کوری، دانشمند دیگری آشنا شد. آنها عاشق شدند و ازدواج کردند. آنها با هم کار کردند و دو عنصر جدید کشف کردند و به خاطر کارشان جایزه نوبل فیزیک را دریافت کردند. متأسفانه پیر در یک تصادف درگذشت. اما ماری تحقیقات خود را ادامه داد. او جایزه نوبل دیگری این بار در شیمی برنده شد.

ماری دانشمندی بسیار موفق و زنی قوی بود. او به جهان نشان داد که زنان می‌توانند در علم به دستاوردهای بزرگی دست یابند. زندگی او نمونه‌ای عالی از سخت‌کوشی و تعهد است. او با چالش‌های زیادی روبه‌رو شد، اما همیشه به خودش ایمان داشت و هرگز تسلیم نشد.

۱۲۷- گزینه «۳»

(مانی صفائی سلیمانلو)

ترجمه جمله: «ماری کوری در دانشگاه چه خواند؟»
«فیزیک»

(درک مطلب)

۱۲۸- گزینه «۲»

(مانی صفائی سلیمانلو)

ترجمه جمله: «ماری کوری چند جایزه نوبل برد؟»
«۲»

(درک مطلب)

۱۲۹- گزینه «۴»

(مانی صفائی سلیمانلو)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر در مورد ماری کوری با توجه به متن صحیح است؟»
«او به علم علاقه داشت.»

(درک مطلب)

۱۳۰- گزینه «۱»

(مانی صفائی سلیمانلو)

ترجمه جمله: «ایده اصلی پاراگراف «۳» چیست؟»
«رمز موفقیت سخت‌کوشی است.»

(درک مطلب)

۱۳۴- گزینه «۴»

(عقیل مغمیری/روشن)

ترجمه جمله: «کلاس برای آشنایی با نحوه رشد گیاهان در آزمایش علمی شرکت خواهد کرد.»

(۱) از دست دادن (۲) پریدن

(۳) ترک کردن (۴) شرکت کردن

(واژگان)

۱۳۵- گزینه «۱»

(عقیل مغمیری/روشن)

ترجمه جمله: «قبل از اینکه از دوستانش کمک بخواهد او سعی کرد خودش به تنهایی معما را حل کند.»

(۱) سعی کردن (۲) احساس کردن

(۳) اختراع کردن (۴) ساختن

(واژگان)

۱۳۶- گزینه «۲»

(عقیل مغمیری/روشن)

ترجمه جمله: «بعد از یک خواب خوب شبانه، آنها احساس انرژی می کردند و برای کمک به مادرشان در پخت کلوچه برای مهمانی هیجان زده بودند.»

(۱) مشهور (۲) پرانرژی

(۳) ضعیف (۴) موفق

(واژگان)

ترجمه متن درک مطلب:

بقراط پزشک معروف یونان باستان بود. زمانی که جوان بود، برای کمک به بیماران شروع به مطالعه پزشکی کرد.

روزی دختر جوانی معتقد بود که پرنده است و نه غذا می خورد و نه داروهایش را. بسیاری از پزشکان سعی کردند به او کمک کنند، اما موفق نشدند. والدین نگران او درباره بقراط شنیدند و از او کمک خواستند.

بقراط طرحی هوشمندانه ارائه کرد. او مانند یک پرنده لباس پوشید و وانمود کرد که یک پرنده است. او دستانش را مانند پرندگان تکان داد و شروع کرد به غذا خوردن و به دختر گفت که حتی پرندگان هم برای قوی ماندن نیاز به خوردن دارند. دختر گوش داد و فهمید که باید غذا بخورد تا بهتر شود. او شروع به خوردن وعده های غذایی و مصرف داروهایش کرد. با مراقبت بقراط، او به سرعت بهبود یافت و از کمک او تشکر کرد. بقراط به دلیل مهربانی و ایده های زیرکانه اش مشهورتر شد.

۱۳۷- گزینه «۳»

(عقیل مغمیری/روشن)

ترجمه جمله: «بقراط حدوداً ... ساله بود که شروع به یادگیری پزشکی کرد.»

«۲۴»

(درک مطلب)

۱۳۸- گزینه «۳»

(عقیل مغمیری/روشن)

ترجمه جمله: «کدامیک از موارد زیر در مورد دختر صحیح نیست؟»
«پدرش پزشک بود.»

(درک مطلب)

۱۳۹- گزینه «۱»

(عقیل مغمیری/روشن)

ترجمه جمله: «کلمه زیرخط دار "they" به "doctors" اشاره دارد.»

(درک مطلب)

۱۴۰- گزینه «۴»

(عقیل مغمیری/روشن)

ترجمه جمله: «با توجه به متن بقراط چگونه به دختر کمک کرد؟»
«به او گفت که باید غذا بخورد تا پرنده قوی باشد.»

(درک مطلب)

کنکور ۱۴۰۳

رتبه‌های زیر ۱۰ کشوری (تجربی، انسانی و ریاضی)

www.kanoon.ir

۲۹ نفر از ۳٪ نفر برتر کشور

هر کدام چندسال و چند آزمون کانونی بودند؟

تجربی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
۴ سال (۱۸۰ آزمون)	۳ سال (۶۴ آزمون)	۳ سال (۳۰ آزمون)	۴ سال (۱۶۳ آزمون)	۲ سال (۵۳ آزمون)	۵ سال (۱۰۶ آزمون)	۴ سال (۱۶۱ آزمون)	۵ سال (۱۶۳ آزمون)	۶ سال (۱۴۰ آزمون)	۵ سال (۱۰۰ آزمون)

انسانی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۶	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
۲ سال (۲۰ آزمون)	۱ سال (۲۳ آزمون)	۵ سال (۸۶ آزمون)	۳ سال (۱۱۴ آزمون)	۱ سال (۳۳ آزمون)	۲ سال (۲۷ آزمون)	۳ سال (۱۶۰ آزمون)	۱ سال (۲۴ آزمون)	۴ آزمون برنامه‌ای	۱ سال (۱۴ آزمون)

ریاضی

کشور ۱	کشور ۲	کشور ۳	کشور ۴	کشور ۵	کشور ۷	کشور ۸	کشور ۹	کشور ۱۰
۵ سال (۱۲۸ آزمون)	۲ سال (۱۳ آزمون)	۳ سال (۲۲ آزمون)	۱ سال (۳۲ آزمون)	۱ سال (۳۰ آزمون)	۳ سال (۴۲ آزمون)	۵ سال (۸۰ آزمون)	۱ سال (۲۱ آزمون)	۷ آزمون برنامه‌ای

استعداد تحلیلی

۲۷۱- گزینه «۳»

موجد: ایجادکننده

(ممدیر اصفهانی)

(هوش کلامی)

۲۷۲- گزینه «۳»

(ممدیر اصفهانی)

متن می‌گوید باید به مبانی اندیشه‌های فلسفه‌ی آموزشی توجه کرد، در غیر این صورت، آسیب‌زاست، یعنی در غیر این توجه به مبانی اندیشه‌های فلسفه‌ی آموزشی.

(هوش کلامی)

۲۷۳- گزینه «۱»

(ممدیر اصفهانی)

متن برای فارغ‌التحصیلان رشته‌ی فلسفه‌ی تعلیم و تربیت، چند شغل احتمالی معرفی کرده است ولی به دیگر پرسش‌ها پاسخی نداده است.

(هوش کلامی)

۲۷۴- گزینه «۴»

(ممدیر اصفهانی)

طبق متن، «هدف از برگزاری این دوره، تربیت متخصصان کارآمدی است که به ... بپردازند». معلوم است که نهاد جمع انسان، فعل جمع می‌خواهد.

(هوش کلامی)

۲۷۵- گزینه «۲»

(ممدیر اصفهانی)

متن می‌گوید اگر ارزش پول ملی کشور «الف» در قیاس با پول ملی کشور «ب» کم شود، کشور «الف» محصولاتش را راحت‌تر می‌تواند به کشور «ب» صادر کند. ولی این حداقل به شرطی است که افزایش ارزش پول ملی کشور «ب»، به افزایش قیمت محصولات کشور «الف» منجر نشود. مثلاً اگر محصولات اولیه خود وارداتی باشد، قیمت آن‌ها هم بیشتر می‌شود که به افزایش قیمت محصول نهایی منجر می‌شود.

(هوش کلامی)

۲۷۶- گزینه «۲»

(کتاب: آبی استعدا (تلیلی هوش کلامی)

در متن صورت سؤال به اهمیت شکل و ارتفاع دودها اشاره‌ای نشده است. عبارت «فرستندگان این پیام‌ها، چیزی شبیه به پتو را در فواصل زمانی معین روی آتشی قرار می‌دهند و برمی‌دارند تا دودها نیز در فواصل معین به هوا فرستاده شود» به اهمیت فاصله زمانی و عبارت «دو دود غلیظ نشانه آمدن دوست و چهار دود غلیظ نشانه حمله دشمن» به اهمیت غلظت دودها اشاره می‌کند.

(هوش کلامی)

۲۷۷- گزینه «۴»

(کتاب: آبی استعدا (تلیلی هوش کلامی)

وقتی متن درباره دو یا چهار دود در پیام صحبت می‌کند، به وضوح اشاره می‌کند که گاه ناقص رسیدن پیام از نرسیدن آن خطرناک‌تر است: دو دود غلیظ نشانه آمدن دوست است و چهار دود غلیظ نشانه حمله دشمن، پس گاه ناقص رسیدن پیام از نرسیدن آن خطرناک‌تر است. دیگر گزینه‌ها از متن برداشت نمی‌شود.

(هوش کلامی)

۲۷۸- گزینه «۳»

(ممدیر وکنی فراهانی)

می‌دانیم کارت سبز ششمین کارت است و دقیقاً بین کارت‌های زرد و نیلی است. پس کارت نیلی یکی از کارت‌های شماره‌های ۵ و ۷ است. پس قطعاً مهر که در جایگاه چهارم است رنگ نیلی ندارد.

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷

			مهر	زرد/ نیلی	سبز	زرد/ نیلی
--	--	--	-----	-----------	-----	-----------

(هوش منطقی ریاضی)

۲۷۹- گزینه «۲»

(ممدیر وکنی فراهانی)

در این سؤال می‌دانیم مهر قرمز است و آبان و آذر و دی به همین ترتیب کنار همند. پس یکی از چهار حالت زیر ممکن است:

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷

			آبان/ دی	آذر	آبان/ دی	مهر/ قرمز
--	--	--	----------	-----	----------	-----------

۱ ۲ ۳ ۴ ۵ ۶ ۷

			مهر/ قرمز	آبان/ دی	آذر	آبان/ دی
--	--	--	-----------	----------	-----	----------

همچنین می‌دانیم کارت دی بنفش است و سه کارت سبز و نیلی و زرد کنار همند، پس قطعاً کارت‌های سبز و نیلی و زرد یا در جدول بالا در جایگاه‌های ۵، ۶ و ۷ هستند، یا در جدول پایین در جایگاه‌های ۱، ۲ و ۳. پس آبان و آذر، قطعاً سبز، زرد و نیلی نیستند. قرمز هم که متعلق به مهر است و بنفش متعلق به دی، پس فقط رنگ‌های آبی و نارنجی است که ممکن است رنگ‌های آبان و آذر باشند.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۰- گزینه «۲»

(ممدیر وکنی فراهانی)

در این سؤال، می‌دانیم کارت‌های زرد، سبز و نیلی به هم چسبیده‌اند. با محاسبه قرینه‌های شکل‌های زیر، یکی از این سه حالت برای این سه رنگ ممکن است. حال سه رنگ دیگر، نیلی، بنفش، آبی و قرمز، باید به هم بچسبند. با این شرط، فقط حالت دوم و قرینه‌اش ممکن است درست باشند. در هر دو این حالت‌ها، کارت وسط، کارت مهر، قطعاً نیلی یا زرد است.

(۱)

			مهر			
--	--	--	-----	--	--	--

(۲)

			مهر			
--	--	--	-----	--	--	--

(۳)

			مهر			
--	--	--	-----	--	--	--

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۱- گزینه ۱

(مهری وکی فراهانی)

در این سؤال طبق جدول زیر، یا قرینه‌اش، رنگ‌های زرد، سبز و نیلی باید کنار هم باشند ولی مرداد نارنجی نیست پس مهر نارنجی است.

مرداد			آبان	آذر	دی
غیرنارنجی		مهر	آبی	قرمز	بنفش

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۲- گزینه ۳

(فاطمه راسخ)

کسر کار هر کارگر در هر ساعت: $\frac{1}{3} \times \frac{1}{5} \times \frac{1}{8} = \frac{1}{120}$

کسر کار هر سرکارگر در هر ساعت: $\frac{1}{2} \times \frac{1}{4} \times \frac{1}{3} = \frac{1}{24}$

کسر کار یک کارگر و یک سرکارگر، با هم در هر ساعت:

$$\frac{1}{120} + \frac{1}{24} = \frac{1+5}{120} = \frac{6}{120}$$

پس کل زمان مورد نیاز گروه جدید، به ساعت: $\frac{120}{6} = 20$

که اگر در هر روز چهار ساعت کار کنند، $\frac{20}{4} = 5$ روز زمان نیاز دارند.

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۳- گزینه ۴

(فاطمه راسخ)

در بدترین حالت، فرض می‌کنیم $7 \times 2 = 14$ شخص در اتاق اول باشند که یعنی در هر روز هفته، دو نفر به دنیا آمده‌اند. حال نفر پانزدهم، در هر روز که به دنیا آمده باشد، شرط صورت سؤال را برآورده می‌کند. $n = 15$ همچنین در بدترین حالت، فرض می‌کنیم $4 \times 3 = 12$ شخص در اتاق دوم هستند که یعنی در هر فصل، سه نفر به دنیا آمده‌اند. حال نفر سیزدهم، در هر فصل که به دنیا آمده باشد، شرط صورت سؤال را برآورده می‌کند.

$m = 13$

$m - n = 13 - 15 = -2$

پس:

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۴- گزینه ۳

(فاطمه راسخ)

$(9 \times 2) + 1 = 19$

$9 + 1 = 10, 9 - 1 = 8$

جمع و اختلاف ارقام:

$(8 \times 3) + 2 = 26$

$6 + 2 = 8, 6 - 2 = 4$

جمع و اختلاف ارقام:

$(7 \times 4) + 3 = 31$

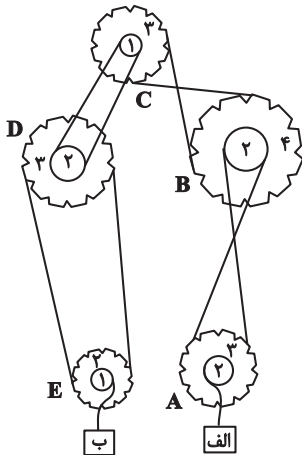
$3 + 1 = 4, 3 - 1 = 2$

جمع و اختلاف ارقام:

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۵- گزینه ۳

(فرزاد شیرمحمدلی)

نسبت سرعت‌ها در انتقال چرخ‌دنده‌ها به قطر آن‌ها بستگی دارد. جهت حرکت هم به نیروی وارد شده بستگی دارد. برای سرعت داریم:

$A, B, C, D, E \rightarrow$ الف

$$72 \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{4} \times \frac{2}{1} \times \frac{2}{3} \times \frac{2}{1} = 72 \times \frac{4}{3} = 96$$

و برای جهت داریم:

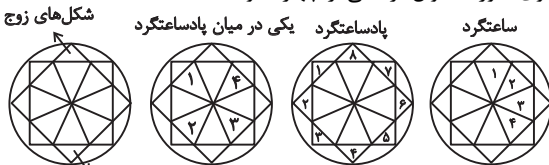
D ساعتگرد $\Rightarrow$ C ساعتگرد $\Rightarrow$ B پادساعتگرد $\Rightarrow$ A ساعتگرد $\Rightarrow$ الف به بالا
جعبه B رو به پایین $\Rightarrow$ E ساعتگرد

(هوش منطقی ریاضی)

۲۸۶- گزینه ۲

(فاطمه راسخ)

الگوی صورت سؤال ترکیبی از چهار الگو است:

شکل‌های فرد
(هوش غیرکلامی)

۲۸۷- گزینه ۴

(هادی زمانیان)

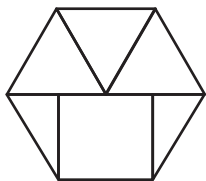
یک دایره در شکل‌ها یکی در میان رنگی است. ولی چندضلعی‌های دور شکل، ساعتگرد یکی در میان در حرکتند و امواج نیز به سمت پایین استخر پیشروی می‌کنند.

(هوش غیرکلامی)

۲۸۸- گزینه ۴

(فاطمه راسخ)

شکل مدنظر:

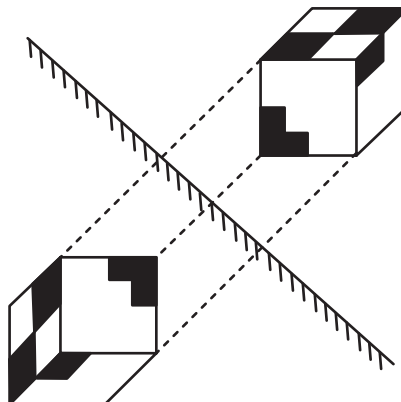

(هوش غیرکلامی)

۲۸۹- گزینه «۱»

تقارن مدّ نظر:

(ممید کنی)

(هوش غیرکلامی)

۲۹۰- گزینه «۳»

(هومن ریائیان)

گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به ترتیب نماهای حجم صورت سؤال است از جلو، بالا و چپ.

(هوش غیرکلامی)

AzmoonFree.ir

هرچی برای کنکور و امتحانات نهایی لازم
داری رو کاملا رایگان برات فراهم میکنیم.

+

پخش سوالات آزمون های آزمایشی

AzmoonFree.ir

برای ورود به سایت کلیک کن